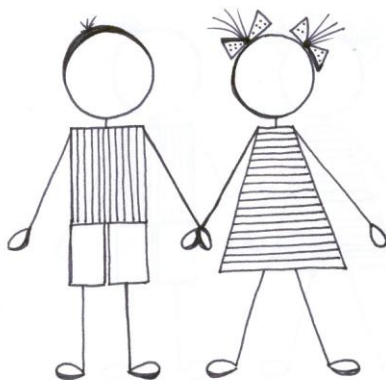

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA OLOMOUC-HOLICE

NÁVES SVOBODY 41, 779 00 OLOMOUC

ŠKOLA PRO TEBE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

PŘIPRAVUJEME SE PRO ŽIVOT V 21. STOLETÍ

OBSAH

Obsah	2
1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
4. Učební plán.....	16
5. Učební osnovy	
1. stupeň	
Český jazyk.....	19
Anglický jazyk.....	27
Matematika	32
Informatika	39
Člověk a svět.....	41
Estetická výchova	51
Tělesná výchova	58
Pracovní činnosti	64
2. stupeň	
Český jazyk.....	69
Anglický jazyk.....	98
Ruský jazyk	109
Matematika	116
Informatika	129
Dějepis	134
Výchova k občanství.....	140
Fyzika	154

Chemie.....	167
Přírodopis.....	175
Zeměpis.....	184
Hudební výchova	192
Výtvarná výchova.....	198
Výchova ke zdraví	202
První pomoc.....	212
Tělesná výchova	214
Pracovní činnosti	228
6. Hodnocení žáků	247
7. Přílohy – osnovy povinně volitelných (nepovinných) předmětů.....	254
Německý jazyk	255
Literárně-dramatická výchova	261
Aktuální problémy současného světa	263
Výtvarné techniky.....	266
Anglická konverzace	268
Sportovní hry	275
Mediální výchova	279
Finanční gramotnost	283

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: **Škola pro tebe – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**

Vzdělávací program: **devítiletý**

Studijní forma vzdělávání: **denní**

Údaje o škole:

Název a adresa školy:

**Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Holice
Náves Svobody 41, 779 00 Olomouc**

Ředitel: Mgr. Mojmír Chytil

IČO: 61989631

Kontakty: tel., fax: +420 585 313 636
e-mail: zsholice@seznam.cz
www stránky: www.volny.cz/zsholice

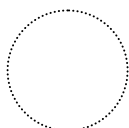
Zřizovatel školy:

Název a adresa zřizovatele:

**Statutární město Olomouc
Horní náměstí, 779 11 Olomouc**

Kontakty: tel.: +420 585 513 111
tel.: +420 724 270 665
fax: +420 585 513 433
e-mail: podatelna@mmol.cz
www stránky: www.olomoucko.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Olomouc-Holice je úplnou školou a nachází se v různých budovách v prostoru městské části Olomouc-Holice. Tvoří ji:

- ❖ **základní škola**, jejíž první stupeň je umístěn v budově uprostřed návsi a druhý stupeň v prostoru za poštou
- ❖ **školní družina**
- ❖ **výdejna stravy pro základní školu**
- ❖ **mateřská škola** na návsi Svobody 38, kde jsou umístěny dílny základní školy
- ❖ **výdejna stravy pro mateřskou školu**

V areálu základní školy je tělocvična a výdejna stravy se školní jídelnou.

Obrovským přínosem pro školu je parčík a sportovní areál, který se nachází okolo hlavní budovy. Pro výuku tělesné výchovy se využívá asfaltové multifunkční hřiště (malá kopaná, florbal, volejbal, basketbal, tenis, badminton...) a doskočiště pro skok daleký. V čase mimo vyučování má hřiště statut hřiště veřejného a na jeho provoz dohlíží správce.

Výuka probíhá na čtyřech budovách různého stáří řešené odlišným způsobem. Průběžně dochází k postupnému vylepšování školního prostředí. Na všech budovách bylo v uplynulých letech rekonstruováno sociální vybavení. Dokončuje se výměna oken, škola se průběžnými opravami a rekonstrukcemi snaží dosáhnout toho, aby se děti pohybovaly v bezpečném, zdravotně příznivém a esteticky působivém prostředí.

Vyučující mají k dispozici tři sborovny sloužící k přípravným pracím, přípravě i k jejich případnému odpočinku. Pomůcky jsou uloženy v kabinetech.

K dispozici je celkem 19 tříd. Máme i odborné učebny (počítačová učebna, cvičná kuchyňka, dílny), další učebny se zaměřením na výuku zeměpisu a dějepisu, fyziky, chemie a pro potřeby vyučování cizích jazyků. Součástí školy je i školní knihovna.

Všechny kmenové třídy jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem. Snažíme se o jejich dovybavení víceúčelovým a funkčním zařízením i audiovizuální technikou, což výrazně rozšiřuje možnosti kmenových tříd. Každý žák v ní má k dispozici uzamykatelnou skříňku na osobní věci. Třídy i další prostory jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, dochází k jeho obnově a doplňování. Postupně se snažíme rozšiřovat počítačové zázemí. Pracujeme na zasítování dalších míst, zvýšení počtu počítačů, dataprojektorů i interaktivních tabulí. Žákům jsou k dispozici počítače s připojením na internet i v době mimo vyučování. Mohou využívat i školní kopírky.

To, co dosud postrádáme, jsou vhodné kryté prostory pro pobyt, relaxaci a pohybově nenáročnou aktivitu, kde by žáci i učitelé mohli trávit čas při společné i individuální relaxaci či studiu.

Počet tříd kolísá kolem 10, navštěvuje je cca 210 žáků.

Naši školu lze zařadit mezi ty, kde je zastoupeno široké spektrum žáků od talentovaných se studijními předpoklady po žáky s menšími intelektuálními předpoklady i žáky se specifickými

vzdělávacími potřebami. Různorodá nabídka základních škol i víceletých gymnázií v Olomouci a dobrá dostupnost Holice pravidelnými a relativně častými autobusovými spoji způsobuje, že během povinné školní docházky odchází žáci na jazykové a sportovní školy nebo na víceletá gymnázia.

Prvkem, který může pozitivně ovlivňovat práci školy, je její relativně malá velikost. Prostředí školy má „rodinný“ charakter, učitelé znají většinu žáků a žáci se znají mezi sebou. Vede to k tomu, že funguje i neformální komunikace a dohled nad jednotlivci. Učitelé znají dobře rodinné zázemí svých žáků, snaží se o pravidelnou komunikaci a spolupráci s jejich rodiči. V nižších ročnících při hraničním počtu žáků se snažíme o výuku ve dvou třídách, neboť si uvědomujeme zásadní význam prvních ročníků školní docházky pro další život žáků.

Vycházíme vstříc žákům, kteří vyžadují poskytování specifických vzdělávacích potřeb. S tím souvisí úzká a dobře fungující spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Olomouci.

Významným momentem je nerovnoměrná naplněnost tříd, kdy v některých je i 30 žáků a v jiných méně než 20. Tento stav klade obrovské nároky na učitele, kteří složení kolektivu tříd musí přizpůsobovat formy práce.

Snažíme se žákům nabídnout i zajímavou mimoškolní činnost. Naše pracovnice zajišťují zájmové kroužky. Velmi úspěšným se stal školní časopis Školniny. Ve spolupráci s externími lektory pak vycházíme vstříc rodičům, kdy poskytujeme prostory pro výuku hry na hudební nástroje (klavír, zobcová flétna, kytara), judo, aerobik pro děti, taneční kroužek, keramiku aj. Rodiče jsou spokojeni, neboť nemusí vozit děti do relativně vzdáleného centra.

Škola však není a nemůže být jen o vážné práci. Jaro vítáme vynášením Moreny a probouzením broučků, se školním rokem se loučíme na Zahradní slavnosti. Na podzim je třeba dát broučky spát (Uspávání broučků a lampiónový průvod), brzy potom pak mezi malé děti přichází Mikuláš se svým doprovodem (zajišťují starší žáci). Dárčky na Vánoce se už mnoho let připravují na Vánoční dílně.

Na základní škole pracuje přibližně 20 pedagogických pracovníků. Kolektiv je věkově různorodý s výraznou převahou žen. Výuka na obou stupních je plně aprobovaná.

Všichni pedagogičtí pracovníci pracují na svém dalším profesním růstu. Zájem učitelů o absolvování více kurzů je bohužel limitován výší přidělených finančních prostředků. Na okraj lze poznamenat, že převážná část absolvovaných kurzů se konala odpoledne nebo dokonce o víkendu, tedy v osobním volnu pracovníků.

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou a s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého pravidelně umožňujeme realizaci pedagogických praxí jejich studentů na naší škole. Naši vyučující se zúčastňují oborových setkání.

Reagujeme na aktuální trend vyhledávání a účasti v různých projektech. V minulých letech jsme např. byli jako spolupracující škola jsme zapojeni do projektu IVOŠ - zvýšení kvality ve vzdělávání zavedením interaktivní výuky do škol (Registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.04/01.0154). Velkým počinem byl projekt EU peníze školám (CZ.1.07/1.4.00/21.0166) – Zvyšování kvality.

I nadále, navzdory vysokým nárokům kladeným na administrátory i účastníky projektu, se snažíme o zapojení do těchto aktivit. Situace se vyvíjí dynamicky, takže vzhledem k požadavku na určitou časovou stálost školního vzdělávacího programu, nelze podat aktuální výčet.

Výuka probíhá podle tohoto školního vzdělávacího programu s motivačním názvem Škola pro tebe. Původní dokument z r. 2007 byl ve větší míře novelizován v r. 2010.

Škola úzce spolupracuje s Komisí místní části Holice (vítání občánků, dárečky pro jubilanty, slavnostní ukončení povinné školní docházky). Pravidelně redakčně přispíváme do místních Holických novin.

Při škole funguje Sdružení rodičů, které se podílí na financování některých akcí, odměn pro žáky, na přípravě plesu školy aj.

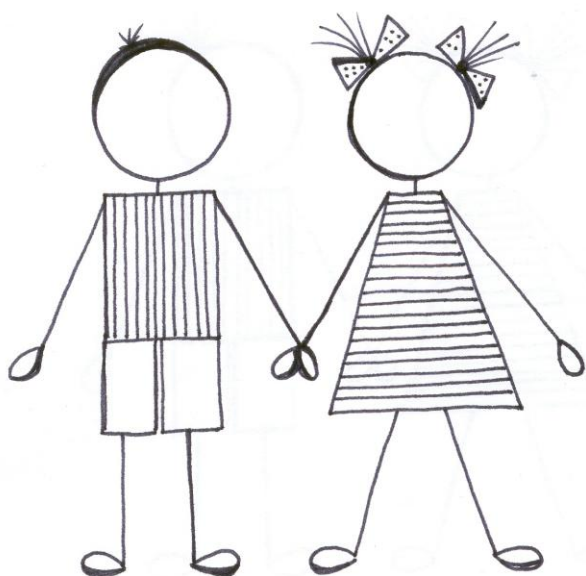
S rodiči pořádáme pravidelné schůzky o prospěchu a chování žáků. Při individuálních konzultacích ctíme jejich právo na soukromí. S aktuálními informacemi se zákonní zástupci i široká veřejnost mohou seznámit na webových stránkách školy. Výchovné a vzdělávací problémy se snažíme řešit za společného působení rodičů i učitelů a je-li třeba, tak i za přítomnosti výchovného poradce a vedení školy.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje základní vzdělání bez speciálního zaměření. Kvality chceme dosáhnout ne dodáním sumy encyklopedických vědomostí, ale vštěpováním pro život důležitých dovedností, schopností a návyků (označovaných též jako klíčové kompetence).

Charakteristika našeho absolventa je vyjádřena logem, které vzniklo jako vyústění snahy pedagogického sboru o vyjádření souhrnu nejdůležitějších postojů, o jejichž osvojení usilujeme:

- JSEM ZDRAVĚ SEBEVĚDOMÝ
- NEBOJÍM SE PROBLÉMŮ A ŘEŠÍM JE
- CHCI SE DOMLUVIT CIZÍ ŘEČÍ
- CHCI SE UPLATNIT V ZAMĚSTNÁNÍ
- VNÍMÁM KRÁSY NAŠÍ VLASTI A JSEM HRDÝ NA JEJÍ HISTORII A SOUČASNOST
- JSEM SAMOSTATNÝ A TVOŘIVÝ
- POMÁHÁM SLABŠÍM
- JSEM FYZICKY ZDATNÝ A MÁM RÁD POHYB
- VNÍMÁM KRÁSU
- UVĚDOMUJI SI, ŽE SE BUDU SPOLUPODÍLET NA CHODU NAŠÍ VLASTI
- ZVLÁDÁM MODERNÍ TECHNIKU
- MÁM RÁD PŘÍRODU A CHRÁNÍM JI
- PEČUJI O SVÉ ZDRAVÍ

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence rozvíjíme s použitím těchto výchovných a vzdělávacích strategií, uplatňovaných na úrovni školy všemi pedagogy:

KOMPETENCE K UČENÍ - vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.

- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - *podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů*

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému a netradiční (originální) cesty jejich řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - *vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci*

- Učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů, klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - *rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých*

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce a rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svůj přínos pro tým i podíl ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ - *vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví*

a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, OPD, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřípouštíme.
- Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s některými právními normami.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich povolání

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Škola poskytuje podporu pro žáky vyžadující speciálně vzdělávací potřeby. Jejím účelem je jejich plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů.

Pokud má žák při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence, volí škola tzv. podpůrná opatření prvního stupně (jedná se o např. drobné úpravy v rámci jednoho předmětu, změny v metodách a výukových postupech atd.).

Pokud je zapotřebí spolupráce více pedagogů nebo je třeba úprav v rámci více předmětů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP). Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s jednotlivými vyučujícími za pomoci výchovného poradce. Má písemnou podobu. Obsahuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování PLPP. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. S PLPP škola seznámí zákonného zástupce žáka, průběžně jej aktualizuje v souladu s vývojem speciálních potřeb žáka a v případě potřeby jej předá školskému poradenskému zařízení (ŠPZ).

V případě přiznaných podpůrných opatření druhého a vyššího stupně je v závislosti na doporučení školského poradenského zpracování Individuální vzdělávací plán (IVP). Ten sestaví třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, ŠPZ a všemi učiteli, kteří se na výuce žáka podílejí. IVP vychází ze ŠVP, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice a je závazným dokumentem pro zajištění speciálně vzdělávacích potřeb žáka. Obsahuje údaje týkající se druhů a stupňů podpůrných opatření a o pedagogických pracovních, kteří se podílejí na vzdělávání žáka. IVP je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení ŠPZ.

Na úrovni IVP je možno na doporučení ŠPZ upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP – týká se žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními do třetího stupně podpory (s LMP) – viz Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Ta je stanovena pro 3., 5. a 9. ročník a na základě doporučení ŠVP bude pro konkrétní ročník rozpracována v IVP žáka.

V odůvodněných případech můžeme přizpůsobit i výběr učiva. Část vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů podle potřeb nahradíme jinými vzdělávacími obsahy, nebo celý vzdělávací obsah oboru nahradíme obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (s LMP). Toto bude zapracováno v IVP konkrétních žáků.

IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Jeho naplňování škola sleduje a ve spolupráci se ŠPZ nejméně jednou ročně vyhodnocuje.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s LMP) a čtvrtého stupně můžeme v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). IVP lze realizovat jen v případě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným žákům nabízíme možnost rozšířit vzdělávací obsah nad rámec stanovený ŠVP, účast v soutěžích či účast na vzdělávání ve vyšším ročníku.

PLPP obsahuje soupis obohacování učiva nad rámec ŠVP – cílem je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit, stimulovat procesy objevování.

Na základě doporučení ŠPZ je zpracován bez zbytečného odkladu (nejdéle do jednoho měsíce) IVP. Jeho součástí je termín vyhodnocení a informovaný písemný souhlas zákonného zástupce. IVP může být zpracován i na období kratší než školní rok, hodnocení může být i průběžné.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů.

Průřezová témata vhodným způsobem doplňujeme různými projekty. Jejich obsah není dlouhodobě dopředu pevně stanoven, ale reaguje na aktuální situaci (objektivní stav, vhodná nabídka externích organizací).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ (OSV)

Rozvoj schopností poznávání - tematický okruh se prolíná všemi předměty, např.:

Český jazyk a Matematika ve všech ročnících, Člověk a svět (4. a 5. r.), Pracovní činnosti (1. – 5. r.), Výchova k občanství (7. a 8. r.), Chemie (8. a 9. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.), Informatika (5. r.) atd.

Sebepoznání a sebepojetí – tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (1. – 5. r.), Tělesná výchova (1. – 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Estetická výchova (4. a 5. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.), Informatika (6. r.), Volba povolání (8. r.).

Seberegulace a sebeorganizace - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (1. – 5. r.), Tělesná výchova (1. – 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Výchova k občanství (8. a 9. r.), Informatika (6. r.).

Psychohygienu - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (1. – 5. r.), Tělesná výchova (1. – 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Výchova k občanství (8. a 9. r.), Informatika (6. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.)

Kreativita – cíle okruhu jsou realizovány při problémovém vyučování obecně ve všech předmětech, významné je jeho podíl v předmětech Estetická (Hudební, resp. Výtvarná) výchova, Matematika, Český jazyk atd. Dále je integrován do předmětů Informatika (6. a 7. r.), Využití digitálních technologií (8. a 9. r.), Provoz domácnosti (6. r.), Příprava pokrmů (7. r.) apod.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Poznávání lidí - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1. – 3. r., 6., 7. a 8. r.), Člověk a svět (4. a 5. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.).

Mezilidské vztahy - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1. – 3. r., 6. – 8. r.), Člověk a svět (1. – 3. r.), Výchova k občanství (6. – 8. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Tělesná výchova (6. – 9. r.).

Komunikace - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (1. – 3. r., 6. – 8. r.), Informatika (6. a 7. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Tělesná výchova (1. – 5. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.), Využití digitálních technologií (8. a 9. r.), Práce s technickými materiály (6. a 7. r.).

Kooperace a kompetice - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova (4. – 9. r.), Matematika (8. a 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.), Využití digitálních technologií (8. a 9. r.).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – MORÁLNÍ ROZVOJ

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výchova k občanství (6. a 8. r.), Výchova ke zdraví (9. r.), Tělesná výchova (6. – 9. r.), Volba povolání (9. r.).

Hodnoty, postoje, praktická etika - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova (4. a 5. r.), Český jazyk (7. r.), Výchova k občanství (6. a 7. r.), Výchova ke zdraví (8. r.).

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výchova k občanství (6. r.) a Český jazyk (8. r.).

Občan, občanská společnost a stát - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.), Český jazyk (9. r.) a Dějepis (6. a 9. r.).

Formy participace občanů v politickém životě - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Výchova k občanství (6. a 9. r.).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Dějepis (6. r.), Výchova k občanství (8. a 9. r.) a Zeměpis (9. r.).

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEG)

Evropa a svět nás zajímá - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Anglický jazyk (3., 6. – 9. r.), Chemie (8. a 9. r.), Zeměpis (7. r.), Informatika (6. r.), Český jazyk (8. r.).

Objevujeme Evropu a svět - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Zeměpis (6. a 7. r.), Informatika (6. a 7. r.), Dějepis (7. r.), Výchova k občanství (6. a 7. r.), Anglický jazyk (4. a 5. r.).

Jsme Evropané - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výchova k občanství (7. – 9. r.), Dějepis (7. r.), Informatika (6. a 7. r.), Anglický jazyk (4. a 5. r.), Český jazyk (9. r.), Zeměpis (8. r.).

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

Kulturní diference - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Český jazyk (6. a 7. r.), Výchova k občanství (7. a 8. r.), Zeměpis (6. a 7. r.), Estetická výchova (4. a 5. r.), Hudební výchova (6. r.).

Lidské vztahy - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Estetická výchova (4. a 5. r.), Český jazyk (7. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.), Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Tělesná výchova (6. – 9. r.).

Etnický původ - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Estetická výchova (4. a 5. r.), Český jazyk (7. r.), Výchova k občanství (6., 7. a 9. r.).

Multikulturalita - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk (4. a 5. r.), Český jazyk (8. r.), Dějepis (7. r.), Výchova k občanství (6. a 7. r.).

Princip sociálního smíru a solidarity - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Výchova k občanství (7. r.) a Výchova ke zdraví (9. r.).

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Ekosystémy - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Chemie (8. a 9. r.), Přírodopis (6. r.), Zeměpis (6. r.).

Základní podmínky života - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (1. – 5. r.), Chemie (9. r.), Přírodopis (6. r.), Výchova k občanství (7. r.).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Chemie (8. a 9. r.), Přírodopis (9. r.), Zeměpis (8. a 9. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.), Fyzika (6. – 8. r.), Dějepis (8. r.), Provoz domácnosti (6. r.), Práce s technickými materiály (6. a 7. r.), Volba povolání (8. r.).

Vztah člověka k prostředí - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a svět (4. a 5. r.), Výchova k občanství (6. a 7. r.), Fyzika (6., 8. a 9. r.), Práce s technickými materiály (6. a 7. r.),

Výchova ke zdraví (8. a 9. r.), Český jazyk (6. a 7. r.), Tělesná výchova (4., 5. a 7. r.), Hudební výchova (6. a 7. r.).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4., 5., 7. a 8. r.), Informatika (6. a 7. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.). Tělesná výchova (4. a 5. r.).

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Estetická výchova (4. a 5. r.), Český jazyk (6. a 8. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.).

Stavba mediálních sdělení - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Informatika (6. a 7. r.), Výchova k občanství (6. – 9. r.), Tělesná výchova (8. r.) a Využití digitálních technologií (8. a 9. r.).

Vnímání autora mediálních sdělení - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4., 5. a 9. r.), Hudební výchova (6. r.), Tělesná výchova (4. a 5. r.).

Fungování a vliv médií ve společnosti - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (9. r.), Informatika (6. a 7. r.), Výchova k občanství (6., 7. a 9. r.), Výchova ke zdraví (9. r.), Dějepis (9. r.).

Tvorba mediálního sdělení - tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk (4., 5., 6. a 8. r.), Informatika (6. a 7. r.), Výchova k občanství (7. r.), Využití digitálních technologií (8. a 9. r.).

Práce v realizačním týmu - tematický okruh je realizován formou projektů napříč všemi vyučovacími předměty.

Mediální výchova je nabídnuta žákům i jako samostatný volitelný předmět v 9. ročníku. Pokud je předmět zařazen do učebního plánu, dochází zde k utřídění, prohloubení a shrnutí dosavadních poznatků.

4. UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN 1. STUPNĚ

Oblast	Předmět:	Minimální 1-5	1	2	3	4	5	Celkem 1-5	Disponibilní 1-5
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	9	9	9	7	7	41	+6
	Anglický jazyk	9	-	-	3	4	4	11	+2
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	5	5	5	5	24	+4
ICT	Informatika	1	-	-	-	-	1	1	
Člověk a jeho svět	Člověk a svět	12	2	2	2	3	3	12	
Umění a kultura	Estetická výchova	12	2	2	2	3	3	12	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	3	3	2	2	12	+2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	5	
		104 min celkem	20	22	25	25	26	118 povinná	14 disp celkem

UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ

Oblast	Předmět:	Minimální 6-9	6	7	8	9	Celkem 6-9		Disponibilní 6-9
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15	5	5	5	5	20	20	+5
	Anglický jazyk	12	3	4	3	3	13	13	+1
	Ruský jazyk	6	-	-	2	3	6	6	+6
Matematika a její aplikace	Matematika	15	4	4	5	4	17	17	+2
ICT	Informatika	1	1	1	-	-	2	2	+1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	2	8	13	+2
	Výchova k občanství		2	1	1	1	5		
Člověk a příroda	Fyzika	21	2	2	2	1	7	25	+4
	Chemie		-	-	2	2	4		
	Přírodopis		2	2	1	2	7		
	Zeměpis		2	2	2	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	-	-	2	10	
	Výtvarná výchova		2	2	2	2	8		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	-	-	1	1	2	12	+2
	Tělesná výchova		3	2	2	2	9		
	První pomoc		-	1	-	-	1		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1	1	0	2	4	4	+1
		98 min celkem	30	30	31	31	122 povinná		24 disp celkem (z toho 6 DCJ)

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU:

1. stupeň:

Estetická výchova spojuje dříve samostatné předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova.
Člověk a svět nahrazuje dřívější Prvouku (1.-3.r.), Vlastivědu a Přírodovědu (4. a 5. r.)

2. stupeň:

Pracovní činnosti jsou vyučovány v této nabídce:

Provoz domácnosti – nabízen pro 6. ročník

Příprava pokrmů – nabízen pro 7. ročník

Práce s technickým materiálem – nabízen pro 6. a 7. ročník

Využití digitálních technologií – zařazen pro 9. ročník

- realizováno formou dvouhodinového bloku 1*za 14 dní

Volba povolání (okruh Svět práce podle RVP) – zařazen pro 9. ročník

- realizováno formou dvouhodinového bloku 1*za 14 dní

5. UČEBNÍ OSNOVY

1. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tento vzdělávací obor má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Jazykové vyučování vede ke znalostem a dovednostem, které umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání. Vytváří předpoklady k úspěšnému dorozumívání.

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně.

V 1. – 3. ročníku je časová dotace 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně.

Do oblasti patří:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně mluvit a psát. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky.

V Jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. V Literární výchově postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti. Důraz je kladen na porozumění literárním textům a rozvoj komunikačních dovedností.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- uplatňování pravidel pravopisu
- získávání a třídění informací
- vybírání vhodných textů, metod, strategií pro poznávání jazyka
- naslouchání
- přednes

Kompetence k řešení problému

- samostatné vyvozování pravidel
- uplatňování vlastních nápadů
- organizování činnosti
- práce s chybou

Kompetence komunikativní

- rozšiřování slovní zásoby
- vyprávění
- rozhovory
- vyjadřování myšlenek
- formulace otázek a odpovědí
- reprodukce

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce –vytváření přátelských vztahů mezi dětmi
- hodnocení a sebehodnocení práce
- umění naslouchat a spolupracovat

Kompetence občanské

- historie jazyka, význam slovesného dědictví
- podporování četby, přednesu

Kompetence pracovní

- skupinová práce
- hygiena při čtení a psaní

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ČESKÝ JAZYK–1. – 3. ROČNÍK

VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Populárně naukové texty pro děti, orientace v textu.	3, ČaS PT-OSV - Rozvoj schopností poznávání
-porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Posluchač, mluvčí, dialog. Omluva, žádost, vzkaz, zpráva.	PT-OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě.
-respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Vhodné komunikační výrazy a prostředky, základy slušného chování.	ČaS PT-OSV - Mezilidské vztahy - vztahy ve třídě
-pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Slovní přízvuk a vhodná intonace.	2 - 3
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Správné dýchání při čtení a mluveném projevu, vhodné tempo řeči.	
-volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Rozhovory, vypravování.	2 - 3 Vzájemná komunikace
-na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Souvislé jazyk. projevy, práce s osnovou.	3
-zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržování hygienických návyků při psaní.	Tv, ČaS, Péče o zdraví
-píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky:kontroluje vlastní písemný projev	Automatizace psaní.	1 - 2 PT-OSV - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání
-píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Blahopřání, pozdrav, pozvání.	2 - 3, Ev, Pč

-seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Práce s obrázkovou osnovou, vyprávění.	2 - 3
-rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Hláška, slabika, slovo. Abeceda.	1 - 2
-porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, slova vyjmenovaná a příbuzná.	2 - 3 PT-OSV - Komunikace v různých situacích
-rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy.	2 - 3
-užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Souvislý mluvený projev, význam slov.	2 - 3
-porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Seznámení s veškerými slovními druhy.	3
-spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy	Věta a souvětí, spojky, spojovací výrazy.	2 - 3
-rozlišuje v textu druhy vět podle postojů mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět, výběr jazykových prostředků.	2 - 3
-odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách a po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis. Výslovnost a psaní hlásek na konci a uvnitř slov. Vlastní jména.	2 - 3, ČaS Rodina PT-OSV - Mezilidské vztahy
-čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes básně, reprodukce textu.	

-vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Atmosféra příběhu.	3
-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základy literatury - poezie, próza.	3, Knihovna
-pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Volná reprodukce textu, dramatizace.	Divadelní představení

ČESKÝ JAZYK 4. – 5. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
Žák: -čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Plynulé a správné čtení s porozuměním textu.	ČaS – nácvik čtení
-rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Vyhledávání informací ve slovnících, dětských encyklopediích a jiných textech přiměřených věku. Pozorné vnímání podrobností. Zaznamenávání zajímavých myšlenek.	ČaS – záznam podstatného PT-OSV-Komunikace
-posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Orientace v textu.	
-reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Rozbor textu přiměřeného věku. Vyjádření svých názorů a pocitů z četby. Vypravování. Popis.	Reprodukce, vypravování PT-OSV-Komunikace ČaS – popis zvířete PT-MV-Fungování a vliv médií ve společnosti
-vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Výstižné a stručné telefonování. Dodržování společenských pravidel dialogu. Soustředěné a zdvořilé naslouchání.	Komunikace PT-OSV-Komunikace
-rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Snaha o objektivní vnímání reklamy.	PT-MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
-volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Členění vět, dodržování správné intonace a síly hlasu. Správné dýchání.	
-rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Rozlišování spisovných, nespisovných, hovorových výrazů v mluvě. /4.r./	
-píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Členění textu na odstavce. Psaní zprávy, oznámení, prosby, vzkazu a dopisu s adresou, pozvánky, ... Hygienické návyky – správné sezení, držení pera. Úhlednost a čitelnost textu.	PT-MV-Tvorba mediálního sdělení Ev – výroba přání, pozvánky, ...

-sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Osnova, dodržování následnosti dějových složek.	Ev – obrázková osnova, Člověk a svět – jednoduchý pokus
-porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Význam slov , slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma.	
-rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Stavba slova. Slovotvorný základ, slova příbuzná. Předpony roz-, bez-, od-, nad-, pod-, před-, ob-, v-, z-, s-, vz-.	
-určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy. Časování a skloňování v mluveném projevu. Slovesa – osoba, číslo, čas, způsob. Podstatná jména – pád, číslo, rod, vzor. Přídavná jména tvrdá a měkká.	M – přirozená čísla 5. ročník
-rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slova spisovná, nespisovná, citově zbarvená.	PT-OSV-Mezilidské vztahy
-vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Určování podmětu a přísudku. Práce s větou. Základní větné členy. Podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený. Přísudek holý, rozvitý, několikanásobný.	4. ročník 5. ročník
-odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Spojování jednoduchých vět do souvětí. Používání spojovacích výrazů.	
-užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojovací výrazy.	
-píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova a tvoření slov příbuzných. Koncovky podstatných jmen. Koncovky přídavných jmen.	4. ročník Ev–obrázky k vyjmenovaným slovům 5. ročník
-zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Shoda přísudku s podmětem.	5. ročník
-vyjadřuje své dojmy z četby a	Zážitkové čtení a naslouchání.	Ev – ilustrace textu

zaznamenává je		PT-OSV-Komunikace
-volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní ilustrace.	Ev – ilustrace textu
-rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární druhy a žánry dětské literatury. Pohádka, bajka, povídka, báseň, hádanka, říkanka. Lidová slovesnost.	Ev– hudební doprovod, hudební hra (otázka – odpověď)
-při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Verš, rým, přirovnání, básnické výrazy, přenesené a zastaralé výrazy.	Ev – kontrast, gradace, zvukomalba

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Anglický jazyk je vyučován od třetího do devátého ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je pak schopnost komunikace žáků s okolním světem přesahujícím Českou republiku, přispět ke zvýšení mobility v jejich osobním životě a získat lepší možnosti pracovního uplatnění. Výuka je proto zaměřena především na komunikační dovednosti žáků.

Na 1. stupni si žáci osvojí slovní zásobu umožňující jim dorozumění se v běžných situacích a seznámí se s kulturou anglicky mluvících zemí. Důraz je kladen také na porozumění čtenému textu odpovídajícímu jejich jazykové úrovni.

Ve třetím ročníku je anglický jazyk vyučován 3 hodiny týdně, ve čtvrtém a v pátém ročníku 4 hodiny týdně. Třídy se dělí na skupiny při počtu nad 24 žáků. V budově 1. stupně je jazyková učebna vyzdobená plakáty a pracemi dětí s výhradně anglickou tematikou. Je zde také vhodnější uspořádání lavic. K dispozici ve výuce je vždy kazetový magnetofon s CD přehrávačem a obrázkové DIDA karty. V učebně je interaktivní výuková tabule a notebooky s výukovými programy a připojením na internet.

Kompetence k učení

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky v praktickém životě
- hledání a třídění informací
- užití termínů, uvedení věcí do souvislosti
- propojování probraných témat a jazykových jevů

Kompetence k řešení problémů

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- učení se opsat podstatu myšlenky
- využití vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence komunikativní

- porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umění zformulovat jednoduché myšlenky a názor anglicky
- využití získaných komunikativních dovedností k navázání kontaktu či vztahu
- porozumění různým typům textů, obrazových materiálů, gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- naslouchání promluvám druhých lidí, vhodná reakce na ně, zapojování se do diskuse
- výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- vedení diskuse

- sebehodnocení

Kompetence občanské

- získání představy o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnání s našimi
- vedení k zodpovědnosti a vytrvalosti

Kompetence pracovní

- samostatné používání dvojjazyčných a výkladových slovníků
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÝ JAZYK – 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT-VEG-Evropa a svět nás zajímá PT-VEG-Jsme Evropané
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Základní fonetické znaky(pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba z tematických celků	Základní fonetické znaky a jejich výslovnost
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	Audioorální kurz
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Abeceda(spelling) Psaní tematické slovní zásoby Reprodukce básniček, říkadel a písniček	Anglická abeceda, básničky a říkanky
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zvířata	ČaS
-píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět.	Slovník

ANGLICKÝ JAZYK – 4. A 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Slovní zásoba z tematických celků Chápání slov v kontextu Poslech s porozuměním Práce s internetem	Slovník, poslech z kazety, kartičky, časopisy
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuelní oporu	Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematickými okruhy	Základní fonetické znaky a jejich výslovnost
- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Odvození významu slova z kontextu Tvorba otázek a adekvátních odpovědí Porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích, základní geografické údaje	Halloween, Christmas, New Year, Valentine's Day, Pancake Tuesday, Easter Chit Chat 2 - The UK and Ireland PT-VEG-Objevujeme Evropu a svět
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, lidské tělo	
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Jednoduchá sdělení, omluva, popis umístění předmětů Množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena Minulý čas sloves to have, to be	Chit Chat 2 – What's in the house? Project 1 Chit Chat 2 – Then and now
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost	PT-VEG-Jsme Evropané
- doplní údaje do formuláře	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy	Project 1
- zapojí se do jednoduchých	Zásady komunikace v běžných	Project 1!

rozhovorů	situacích – pozdrav, rozloučení, poděkování, představení Reakce na otázky, čas a směr, popis cesty	Chit Chat 2 – Space school, My town PT-VEG- Objevujeme Evropu a svět PT-MuV-Multikulturarita
-----------	---	---

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávání v matematice klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům v oblasti aritmetiky (algebry) a geometrie. Je založeno na aktivních činnostech a poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

Hodinová dotace předmětu je 4 hodiny týdně v 1. ročníku, v 2. - 5. ročníku 5 hodin týdně. Výuka je realizována většinou v kmenových třídách za využití vhodných didaktických pomůcek.

Kompetence k učení

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- využívání základních matematických pojmů a vztahů
- vytváření zásoby matematických nástrojů - operací, algoritmů, metod řešení úloh

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjení schopnosti kombinovat a logicky myslet
- rozvoj schopnosti úsudku a srozumitelné argumentace
- provádění odhadů a rozbor problémů, plánování řešení, volba správného postupu
- orientace se v tabulkách a grafech a vyhodnocování údajů

Kompetence komunikativní

- vyjadřování se výstižně v ústním i písemném projevu
- užívání matematického jazyka a jeho symboliky

Kompetence sociální a personální

- rozvoj spolupráce při řešení problémových úloh
- účinná spolupráce ve skupině
- v případě potřeby poskytnutí pomoci

Kompetence občanská

- respekt k řešení spolužáků, nevyvolávat zbytečné konflikty prosazováním
- uplatnění vlastního názoru v týmové práci

Kompetence pracovní

- využití matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady,
- měření velikostí a vzdáleností
- využití znalostí a zkušeností při rozvoji přípravy na budoucí profesní orientaci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MATEMATIKA – 1. - 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přirozená čísla - číselná řada - počítání prvků	ČaS - volný čas karty s čísly, manipulační předměty
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa - zobrazení na číselné ose - pojmy hned před, hned za, mezi	Pč - výroba číselné osy PT-OSV-rozvoj schopnosti poznávání
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	přirozená čísla - zápis čísla - vztahy větší, menší, rovná se - znaménka $>$, $<$, $=$	ČaS – obec, město
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	početní operace - sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20 bez přechodu přes 10	1. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady, úlohy ze života
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20 s přechodem přes 10	1. – 2. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 100	2.- 3. ročník, didaktické hry, počítadla, kartičky s příklady
	- sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 1000	3. ročník didaktické hry, kartičky s příklady
	- násobení a dělení v oboru malé násobilky	2.- 3. ročník, názorné zavedení násobilky, didaktické hry
	- dělení se zbytkem	3. ročník
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	slovní úlohy s užitím osvojených početních operací	PT-OSV-kreativita
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase - den, hodina, minuta - jednoduché převody jednotek času	2 - 3. ročník ČaS - orientace v čase
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky - zápis do tabulky - orientace na číselné ose a ve	2.- 3. ročník

	čtvercové síti	
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	závislosti a jejich vlastnosti - matematické symboly, značky a zápisy	
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	základní útvary v rovině - bod - lomená čára - přímka, polopřímka - úsečka, délka úsečky - jednotky délky cm, m	2. – 3. ročník ČaS - měření (lidské tělo)
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	základní útvary v rovině, v prostoru - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, mnohoúhelník - kvádr, krychle, koule, válec	Pč - mozaika z geometrických tvarů
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování geometrických útvarů	Pč- lepení tělesa

MATEMATIKA – 4. -5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Komutativní a asociativní zákon	4. ročník PT-OSV-kreativita
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Přirozená čísla do 1000, porovnávání čísel, písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem, písemné dělení jednociferným číslem . Čísla do milionu, písemné sčítání a odčítání, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, písemné dělení dvojciferným dělitelem.	4. ročník 5. ročník
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhlování na 10, 100, 1 000. Zaokrouhlování na 10 000, 100 000, 1 000 000	4. ročník ČaS-data 5. ročník ČaS-počty obyvatel evropských zemí
-řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Slovní úlohy.	4. - 5. ročník PT-OSV-komunikace
-vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života -využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku -vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Celek, část, zlomek. Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina. Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny z celku.	4. + 5. ročník
-porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	Čitatel, jmenovatel, zlomková čára.	4. + 5. ročník
-sčítá a odčítá zlomky s stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) a tyto početní operace zapisuje	Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem i s pomocí názorných obrázků (čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	5. ročník
-vysvětlí a znázorní vztah mezi	Desetinné číslo.	5. ročník

celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života -přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu -porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	Porovnávání desetinných čísel.	
-znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 -nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa (kladná a záporná část). Měření teploty, vyjádření dlužné částky.	5. ročník ČaS- Vlastnosti látek, Časové přímky
-vyhledává, sbírá a třídí data.	Práce s daty.	4. - 5. ročník ČaS-dějiny našeho státu
-čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Zápis do tabulek, tvoření grafu, jízdní řád.	4. - 5. ročník
-narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.	Rýsování trojúhelníku a kružnice Rýsování čtverce a obdélníku Vzájemná poloha přímek v rovině, jehlan, kužel.	4. ročník EV-grafické obrazce 5. ročník
-sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Délka úsečky –grafický součet a rozdíl, obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, jednotky délky.	4.-5. ročník
-sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Rýsování rovnoběžek a kolmic.	4. - 5. ročník
-určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Obsah čtverce a obdélníku, základní jednotky obsahu.	5. ročník

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka počítačů a práce s informacemi je pojata jako samostatný předmět Informatika. Jedním z cílů využívání počítačů na škole je naučit se je používat jako nástroj při další výuce. Z tohoto důvodu je nutné, aby všichni žáci prvního stupně dokázali zvládnout základy práce na počítači.

Výuka probíhá na počítačové učebně vybavené odpovídajícím množstvím výpočetní techniky a s připojením na internet. Užívají se digitální učební materiály.

Obsah předmětu Informatika je zcela podřízen cíli dosažení informační gramotnosti, tj. komplexu znalostí a dovedností spojujících v jeden celek počítačovou a funkční gramotnost. Na 1. stupni žák získá dovednosti a znalosti nezbytné k ovládnutí systému výpočetní techniky a k poznání a pojmenování jejích základních hardwarových a softwarových komponent. Umí pracovat s myší, zná dobře jednotlivé klávesy, ovládá práci s okny a základní práci s programy. Sám pracuje s výukovými programy a samostatně si prohlíží webové stránky. Rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost a určité formáty souboru. Vlastní soukromou emailovou schránku. Vytváří bitmapové obrázky a edituje text.

Informatika je vyučována v 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti
- práce se sebehodnocením žáků
- podněcování tvořivosti žáků, realizace jejich vlastních nápadů
- vedení žáků k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problému

- vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

- získávání schopností formulovat svůj požadavek
- využití informačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

- používání skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení
- podporování přátelských vztahů ve třídách
- porovnává informace a poznatky z několika alternativních zdrojů

Kompetence občanské

- vedení k pracovitosti a zodpovědnosti

- vnímá práva k duševnímu vlastnictví při využívání software
- odpovědný přístup k přístupu na stránky s nevhodným obsahem

Kompetence pracovní

- vyhledávání informací k učení
- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematickosti
- dodržování pravidel termínu – výchova k pracovní odpovědnosti
- samostatná práce s počítačem
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti učení
- racionalizace organizaci práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

INFORMATIKA – 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	učivo	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-dodrží základní bezpečnostní pravidla (nezapojuje přístroj do zástrčky, nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií) -pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna -sám správně zapne a vypne počítač -ovládání počítače myší -používá kliknutí a dvojklik	Základní seznámení s počítačem Bezpečnost práce s počítačem Základní části počítače Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru Kurzor, Ovládání počítače myší	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace,
-najde tlačítka: start, hodiny a hledanou ikonu na ploše -otvírá okno dvojklikem -zavírá okno křížkem -zvládá manuální dovednosti, přesouvá, zmenšuje a zvětšuje okno	Okno, orientace na ploše počítače, práce s oknem	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-samostatně zapne program pomocí ikony na ploše -podle návodu učitele spustí a vypne program -pracuje sám s výukovými programy pro 5. ročník	Program, Práce s ikonou Práce s programy	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-za pomoci učitele si prohlíží www stránky	Práce s internetem	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-ví, k čemu slouží a jak jsou kabelově propojeny tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna -sám se správně přihlásí do školní počítačové sítě, používá důležité klávesy: enter, escape, šipky, písmena, číslice, mezerník, shift, delete, backspace	Ovládání počítače klávesnicí. Počítačová síť. Kurzor, vytváření dovednosti při práci s myší.	PT OSV - rozvoj schopností poznávání

-perfektně ovládá kliknutí a dvojklik		
-samostatně si prohlíží www stránky, запиše adresu www stránky do správného pole -používá ikonu zpět, vpřed, přejít, zastavit, domů	Internet, vyhledávání informací	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-ví, že složku může dále otvírat a mohou v ní být soubory	Soubor, práce se složkami a soubory	
-orientuje se v druzích PC, popíše základní periferie počítače -uvede základní příklady typu programů, bezpečně užívá základní ovládání používaného operačního systému	Hardware a software Hardware – popis částí PC, druhy PC, historie PC, přehled software, základní pojmy operačního systému (ikona, zástupce...)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost. a odpovídající formáty souborů -podle návodu učitele dokáže: prohlédnout soubor, složku v průzkumníku, vytvořit novou složku, soubor, přejmenovat složku, soubor, vyhodit složku, soubor do koše.	soubor, základní pojmy informatiky (adresář, podadresář, soubor, typy souborů), práce se složkami a soubory	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-vytvoří jednoduchý obrázek a text pomocí programů z příslušenství OS -přenáší údaje z jednoho programu příslušenství do druhého	Aplikace, uživatelské programy - vytvořit, upravit, vytisknout obrázek či text (příslušenství OS - malování, poznámkový blok, kalkulačka – zápis a mazání znaku, pohyb po textu, označování textu...)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita
-využívá služby základních portálů -zřídí si soukromou emailovou schránku -chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kdy je zveřejnit	Internet, využití služeb Internetu – procházení stránek, prohlížeče, elektronická pošta, chat, SMS, ochrana osobních dat	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
-dokáže uvést negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit - řídí se správnými zásadami při práci na PC	PC a zdraví, práce s PC a naše zdraví – vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, psychohygiena

ČLOVĚK A SVĚT

Předmět Člověk a svět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané během předškolního života. Učivo je zaměřeno na témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí. Žák se zde učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Získává všeobecný přehled o světě a učí se v něm orientovat, vnímat lidi a vztahy mezi nimi.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – poznávání nejbližšího okolí, vztahů v rodině, škole, společnosti.
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi, se světem financí.
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a v čase, snaha o vyvolání zájmu o minulost, o kulturní bohatství regionu.
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, rozmanitosti živé a neživé přírody.
- **Člověk a jeho zdraví** – poznávání člověka jako živé bytosti, jeho vývoj, funkce a potřeby. Osvojování si bezpečného chování a vzájemné pomoci.

Předmět Člověk a svět zahrnující jak vlastivědnou, tak přírodovědnou část je vyučován ve všech ročnících prvního stupně. V 1., 2. a 3. ročníku je vyučován dvě hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku tři hodiny týdně.

Kompetence k učení

- seznámení žáků s různými informačními zdroji, s tématy souvisejícími s přírodou a životem společnosti
- práce s těmito informačními zdroji a aktivní třídění informací
- různé metody a formy výuky (exkurze, pozorování, skupinové práce, komunitní kruhy, film, návštěvy muzeí, knihoven, divadel,...), které vedou k pochopení a k probouzení zájmu o okolní svět.

Kompetence k řešení problémů

- dostatek námětů z praktického života
- rozpoznávání a třídění informací a aplikování znalostí při řešení problémů
- experimentování, pozorování jevů a jejich vyhodnocování

Kompetence komunikativní

- nabídkou různých textů, obrazových materiálů, besed a rozhovorů vedeme žáky k jejich porozumění v souvislostech s okolním světem
- v rámci využívání skupinové práce rozvoj schopností vzájemné komunikace a naslouchání
- správné a výstižné formulování své myšlenky
- bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- navození různých situací, při kterých se žáci učí vzájemnému respektu, pomoci, vytvoření si zdravého postoje k sobě, lidem, přírodě a společnosti
- práce ve dvojicích a v menších skupinách při vyhledávání informací i jejich zpracování

Kompetence občanské

- seznamování žáků s pravidly chování a vedení je k jejich pochopení a dodržování (komunitní kruhy, řízené rozhovory, scénky, ...)
- vedení žáků k pochopení významu jednotlivých složek životního prostředí
- orientace v problematice peněz a cen, správa osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- v rámci konkrétních situací učíme a vedeme žáky k zásadám osobní hygieny, zdravé výživy, k ochraně svého zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech, k ochraně životního prostředí a kulturních památek

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ČLOVĚK A SVĚT – 1. – 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Obec - město, místní krajina - nejbližší plán okolí Škola - bezpečná cesta do školy a ze školy, riziková místa a situace Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště	1. – 3. ročník tvorba plánu vycházka
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Obec - město, místní krajina - části obce - hlavní orientační body v okolí obce - památná místa obce	2. – 3. ročník vycházka
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vytváří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Okolní krajina - živá a neživá příroda - vesnické a městské prostředí (rozdíly)	2. – 3. ročník vycházka, výstavka
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	Rodina - život rodiny - vztahy mezi členy rodiny - domov - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, předcházení konfliktům	1. – 2. ročník dramatizace fotografie modelové situace PT – OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Soužití lidí - pracovní činnosti lidí - volný čas a jeho využití - zaměstnání - mezilidské vztahy - principy demokracie	1. – 3. ročník didaktické hry, dramatizace
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnost	Orientace v čase - roční období, kalendář, měsíce, dny - základní orientace v čase - denní režim - pojmy včera, dnes, zítra - pojmy minulost, přítomnost, budoucnost	1. – 2. ročník
- pojmenuje některé kulturní či	Regionální památky	2. – 3. ročník

historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- kultura a historie obce	beseda, vycházka
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - porovnání současnosti a minulosti - průběh lidského života	2. – 3. ročník PT-OSV- mezilidské vztahy
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období - roční období a jejich změny - proměny přírody podle ročních období	vycházka kalendář přírody
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Voda, vzduch, půda - živá a neživá příroda - význam vody, vzduchu, půdy - podmínky života na Zemi - rostliny a živočichové – znaky, třídění - oběh vody v přírodě	3. ročník PT-EV-základní podmínky života
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	3. ročník jednoduché pokusy PT-EV-základní podmínky života
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim - základní hygiena, ochrana před infekcemi - režim dne	Ev (kresba postavy) beseda
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Péče o zdraví - první pomoc při drobných poraněních - školní řád (chování dětí) - prevence nemocí a úrazů - vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní značky	1 - 3. ročník modelové situace vycházka 3. roč. - návštěva dopravního hřiště Ev (kresba dopravní situace)

	- základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce (2. roč) a cyklisty (3. roč)	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, při kontaktu se zvířaty, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí - chování na veřejnosti a při styku s cizími osobami - bezpečné chování v rizikovém prostředí - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - přivolání pomoci – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	beseda modelové situace Tv – hry s dopravní tematikou
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události - rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení - požáry a prevence jejich vzniku	.modelové situace

ČLOVĚK A SVĚT – 4. - 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientace v místě a prostoru	4.ročník, tvorba plánu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Práce s kompasem a mapou, určování světových stran v přírodě	4. vycházka do přírody PT-OSV-Rozvoj schopností poznávání
- rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Orientace podle náčrtů, plánů a map Okolní krajina , zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlin a živočichů, působení člověka na krajinu	Vv – 4. roč., nákres plánu
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	ČR – zeměpisné a hospodářské údaje, Praha, národnostní menšiny	4. ročník, práce s knihou PT-MKV-Etnický původ
	Evropa – státy a města.	5.ročník, projekt PT-VEG-Objevujeme Evropu a svět PT-VEG-Evropa a svět nás zajímá
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Předávání zážitků z cestování	5. ročník, beseda, výstavka suvenýrů
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR– státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, armáda ČR významné osobnosti naší politiky	4.ročník, Hv – Hymna ČR PT-VDO-Občan, občanská společnost a stát PT-VDO-Formy participace občanů v politickém životě
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	4.ročník, komunikační kruhy, dramatizace, skup.práce PT-MKV-Lidské vztahy PT-VDO-Občanská společnost a škola

- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení	Jednání s lidmi, respektování názorů druhého	Komunikační kruhy- hodnoty, postoje, etika PT-OSV-Poznávání lidí
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Lidská práva a práva dítěte	4.ročník PT-VDO-Občan, občanská společnost a stát
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Základní formy vlastnictví Peníze a jejich používání	4.ročník, Vv
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Základní globální problémy, ochrana životního prostředí	4. ročník Vv
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištění údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Čas, časová osa Režim dne, roční období	4. ročník M – číselná osa
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava	4. ročník Návštěva muzea
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Přemysl Otakar II., Karel IV., husitství, Rudolf II., Marie Terezie	4.-5. ročník Čj – četba z encyklopedie
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a	Vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice.	4.-5.ročník Čj,Vv

současnosti s využitím regionálních specifík		
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Historický přehled – významné dny v roce	4.-5. ročník Čj
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Vztahy mezi živou a neživou přírodou Nerosty a horniny, půda, voda, vzduch	4. ročník PT-EV-Základní podmínky života
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období	Země ve vesmíru, Sluneční soustava	4. - 5. ročník
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Podnebné pásy , jejich rozmanitosti Rovnováha v přírodě	5. ročník PT-EV-Ekosystémy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění organismů , práce s atlasy rostlin a živočichů Znaky života , životní potřeby a projevy	4. - 5. ročník Vv
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ekologická výchova, zdravý životní styl	5. ročník PT-EV - Vztah člověka k prostředí PT-EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení	Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	5. ročník

volného času		
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Jednoduché pokusy – postup práce, výstupy	4. ročník, Čj – sloh – postup práce
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	5. ročník, Vv
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj člověka – etapy vývoje	4. ročník
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Denní režim Uspořádání času – plánování povinností a využití volného času	4. ročník PT-OSV - Sebepoznání a sebepojetí PT-OSV - Seberegulace a sebeorganizace
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné	Chování v krizových situacích (šikana, týrání) Bezpečnost silničního provozu. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Dramatizace

<p>dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany 		
<p>- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</p>	<p>Drogy – prevence, návykové látky, závislost, odmítání návykových látek Hrací automaty, počítače Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<p>5. ročník, Vv</p>
<p>- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.</p>	<p>Výchova ke zdraví - zdravý životní styl, denní režim správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - osobní, intimní a duševní hygiena</p>	<p>Komunikace.</p>
<p>- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc; ovládá způsob komunikaci s operátory tísňových linek</p>	<p>Poskytnutí první pomoci, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p>	<p>Praxe</p>
<p>- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</p>	<p>Sexuální výchova – partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</p>	<p>5. ročník, Komunikační dovednosti</p>

ESTETICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Tento předmět zahrnuje část výtvarnou a část hudební. Rozvíjí u dětí jejich fantazii, výtvarné i hudební nadání, dovednosti, vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání a představivost. Předmět si klade za cíl vytvořit kladný vztah žáka k hudebnímu a výtvarnému umění a k estetickému vnímání světa.

V Estetické výchově je vzdělávání postaveno na tvůrčích činnostech žáka – tvořivosti, vnímání a interpretaci. Pro tuto činnost je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu nebo výsměchu druhých.

Při výtvarných činnostech jsou využívány vizuálně obrazové prostředky tradiční i netradiční. Převládá zde spontánnost a bezpečnost výtvarného projevu dítěte, kde může ztvárňovat své představy ve všech formách výtvarného projevu (malbě, kresbě, modelování, ...).

Učivo se skládá ze tří celků:

Rozvíjení smyslové citlivosti

Uplatňování subjektivity

Ověřování komunikačních účinků.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především ke stimulaci jeho hudebnosti a hudebních schopností (rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, ...).

V hudební části předmětu je učivo rozděleno do čtyř oblastí

Vokální činnosti

Instrumentální činnosti

Hudebně pohybové činnosti

Poslechové činnosti.

Předmět Estetická výchova klade důraz hlavně na tvořivost žáků, experimentování, komunikaci a rozvíjí i nonverbální vyjadřování a dorozumívání. Estetická výchova se vyučuje v každém ročníku prvního stupně. V prvním až třetím ročníku se vyučuje s dotací 2 hodiny týdně a ve čtvrtém a pátém ročníku 3 hodiny týdně. Pro potřeby výtvarné výchovy lze využít i keramickou učebnu a pec, kterou škola disponuje. Výuku hudební výchovy lze doplnit i využitím interaktivní výukové tabule a vhodných interaktivních programů (ukázky hudebních nástrojů, úryvky z děl apod.). Hudební výchovu doplníme návštěvou představení dle aktuální nabídky.

Kompetence k učení

- poznávání hudebního a výtvarného umění a vedení k jeho pochopení
- vytváření dovedností a návyků
- využívání vhodných výtvarných technik a jejich osvojování
- nácvik písní a říkadel
- rytmizování
- zařazování doprovodných rytmických nástrojů
- práce s poslechovými skladbami
- experimentování s tradičními i netradičními materiály
- rozvíjení výtvarného a hudebního vyjadřování

Kompetence k řešení problému

- práce s poslechovou skladbou a výtvarným dílem
- správné využití plochy a prostoru v tvorbě
- kladení otázek, tvorba odpovědí

Kompetence komunikativní

- vytváření vztahu k výtvarnému dílu a hudbě
- vyjadřování myšlenek, pocitů
- porozumění textům
- nácvik zpěvu

Kompetence sociální a personální

- rozhovor nad svým dílem a dílem druhých
- tvořivé hry
- hodnocení a sebehodnocení
- přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vedení k svobodnému výtvarnému a hudebnímu vyjádření
- utváření si pozitivního vztahu k našim hudebním tradicím

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- osvojování si výtvarných činností a technik
- utváření návyků ve výtvarných činnostech
- pozorování, rozlišování znaků a jejich ztvárnění
- podpora vlastní tvořivosti
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci s různými materiály

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ESTETICKÁ VÝCHOVA – 1.-3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, barva, tvar, objem, objekt, kontrast	ukázky uměleckých reprodukcí, knihy s výtvarnou tematikou
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	rozvíjení smyslové citlivosti - využití různých výtvarných technik a postupů při výtvarném vyjadřování - kresba, malba - kombinované techniky - experimentování s různými výrazovými prostředky	PT-OSV-kreativita
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	rozvíjení smyslové citlivosti - vizuálně obrazná vyjádření podnětů (hmatových, sluchových, pohybových) - využití různých výtvarných technik a postupů při vyjádření vnímané události	PT-OSV-kreativita
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	uplatnění subjektivity - výběr a uplatnění obrazných vyjádření (ilustrace textů, volná malba, kresba) - pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru	
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	ověřování komunikačních účinků - vyjádření svého názoru a diskuze nad svým výtvarným dílem nebo dílem jiného	2.- 3. ročník ukázky výtvarných děl
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	vokální činnosti - správné dýchání a výslovnost při zpěvu - nasazení a tvorba tónu - rozšíření hlasového rozsahu (dle možnosti)	

	- hlasová hygiena	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	instrumentální a vokální činnosti - hudební hry (ozvěna, otázka odpověď, hra na tělo - tleskání, dupání, pleskání...) - hudební rytmus - realizace písní	PT-OSV - kreativita Čj - říkadla, básně
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	instrumentální činnosti - hra na Orffovy nástroje - jednoduché rytmické doprovody k písním	PT-OSV - kreativita Orffovy nástroje
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	hudebně pohybové činnosti - pohyb podle hudby - zachycení melodie pomocí grafického vyjádření - hra na tělo - taneční hry se zpěvem - taktování	PT-OSV - kreativita
- rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	poslechové činnosti - zvuk – tón - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - hudební výrazové prostředky (kontrasty, zesilování a zeslabování, rozvázně a živě, vesele a smutně, melodie vzestupná a sestupná)	ukázky poslechových skladeb
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslechové činnosti - nejznámější hudební nástroje píseň lidová a umělá - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	nahrávky hudebních nástrojů

ESTETICKÁ VÝCHOVA – 4.-5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv); hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, dvojhlas, kánon, intonace, hudební hry, hra lidových písní na Orffovy hudební nástroje	PT- MKV - lidské vztahy
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie a její reprodukce, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně	
-využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na hudební nástroje- reprodukce motivů jednoduchých skladeb pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, nálada v písni, skladbě, rytmická říkadla, lidové písně, různorodost hudebního umění, poslech hudby světových skladatelů (video, DVD, CD), poslech úryvků operety a opery	PT-OSV - sebepoznání a sebepojetí
-rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, populární... pohybové vyjádření hudby - polka, valčík; pantomimické hádanky, hrátky s říkadly, jazykolamy, nálada v písni, cvičení sluchové, zrakové paměti	
-vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry,mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rytmus písně,frázování, taktování, hudební improvizace, hudební hry, hudební a pohybový doprovod	PT-OSV - kreativita

-rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	tóny - délka, síla, barva(celý tón a půltón), melodie vzestupná a sestupná	
-ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové prvky menuetu, regionálního tance a společenského tance (např. charlestonu); taktování na čtyři doby	PT-MKV - kulturní diference
-při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.); vyjadřuje své pocity a představy, cvičí smyslové vnímání	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; typy vizuálně obrazných vyjádření, výběr a uplatnění - ilustrace textů, volná malba, plastika, comics	PT-OSV - rozvoj schopnosti poznávání
-užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření usprádaní prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	uspořádání objektů do celků - na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, modelování dle vlastní fantazie, experimentování a práce s výtvarnými prostředky	PT-OSV - osobnostní rozvoj-kreativita
-při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a umístění v prostoru, alternativně přistupuje k chápání reality	PT-OSV - osobnostní rozvoj-kreativita
-nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly; vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná	Návštěva výstavy, muzea

	tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, rozvoj představivosti a tvořivosti	
-osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko motivace žáků (fantazijní, založené na smyslovém vnímání), učení se komunikovat ve skupině	
-porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnání s vlastní interpretací, seznámení s významnými uměleckými díly	PT-MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, beseda o výtvarném umění
-nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); uplatnění fantazie, experimentování, volba a kombinace barev	PT-MKV - etnický původ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a řadit do denního režimu činnosti, které uspokojí jejich pohybové potřeby a zájmy, rozvíjí zdatnost a výkonnost, regenerují síly, podporují zdraví a ochranu života. Vyučovací hodiny jsou realizovány v tělocvičně, na hřišti a v přílehlém parčíku, na plaveckém bazénu nebo v přírodě.

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova na 1. stupni je rozdělen na tři tématické okruhy (Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení). Tyto okruhy jsou zpracovány do tématických celků v jednotlivých ročnících.

Tělesná výchova realizuje vzdělávací oblast Člověk a zdraví a je vyučováno na 1. stupni s časovou dotací v 1., 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně a ve 2. a 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím...
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností...
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- ovládání pohybových dovedností

Kompetence k řešení problémů

- zhodnocení vlastních výsledků a náprava chyb
- řešení problému na základě získaných informací

Kompetence komunikativní

- uplatňování pozitivní komunikace při hře
- respektování osobnosti při hře

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidla fair-play
- respektování osobnosti při herních činnostech
- znalost významu zdravého životního stylu

Kompetence občanské

- uplatňování vhodného a bezpečného chování v tělovýchovných činnostech
- schopnost pomáhat druhým
- znalost základů první pomoci

Kompetence pracovní

- zhodnocení vlastních výsledků
- snaha o zdokonalování výkonů
- seznámení s řádem tělocvičny
- uvědomování si významu bezpečnosti v tělovýchovných činnostech

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. – 3. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost.	2.-3. roč.
Osvojí si hygienu plavání; adaptuje se na vodní prostředí; zvládne základní plavecké dovednosti (plavecká technika alespoň jednoho plaveckého stylu); seznámí se s pravidly sebezáchrany a dopomoci tonoucímu.	Základní plavecká výuka.	2.-3. roč.
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	Základy gymnastiky, akrobacie, (průpravná cvičení pro kotoul vpřed) přeskok (návík odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) kladinka (chůze s dopomocí, obměny chůze.) cvičení na žebřinách, atletika,- vytrvalostní běh 5-10 min – rychlý běh 20-50m –skok daleký – hod míčkem z místa a z rozběhu.	PT – OSV - sebezpoznání
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Pohybové hry různého zaměření s pomůckami a bez pomůcek, sportovní hry (kopaná, vybíjená)	ČaS-Vzájemné vztahy v kolektivu.
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.Uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty.	Základy hygieny po Tv a při jiných pohybových aktivitách. Hry s prvky dopravní výchovy.	PT OSV – psychohygienu ČaS- péče o zdraví a osobní hygienu. První pomoc.
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci.	Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech.	PT OSV – komunikace-řeč těla Řeč zvuků a slov.
Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné	Cvičení se sportovním náčiním (švihadlo,míče,krátké tyče) Správné držení těla	

základní cvičební polohy.		
Zvládá jednoduché speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Zdravotní Tv kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení.	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. - 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady chování a jednání fair play, olympijské ideály a symboly	PT-OSV-kooperace a kompetice PT-Osv-Hodnoty, postoje a praktická etika PT-OSV-komunikace
-podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu)	PT-OSV- psychohygiena
-zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	-příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení)	PT EV-vztah člověka k prostředí
-zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování		
-zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele		
-upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.		
-zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy	Organizace při TV (základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	PT-OSV- kreativita
-uplatňuje pravidla hygieny a	Hygiena při TV (hygiena	

bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity), bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)	
-jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.		
-užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály)	
-změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5. ročník
-orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech.	PT-MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

PRACOVNÍ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Pracovní činnosti se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků. Oblast postihuje širokou škálu pracovních činností, vede žáky k osvojování pracovních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k profesní orientaci žáka.

Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Ve všech těchto okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Svou činností se učí plánovat, organizovat a hodnotit samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti jsou v 1. až 5. ročníku vyučovány jako samostatný předmět s jednodílnou týdenní dotací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vztah k práci a odpovědný postoj
- praktické osvojování pracovních dovedností podle návodu
- poznávání výrobních postupů, vlastností materiálů a surovin, technické dokumentace
- technické dokumentace jednoduchých zařízení
- poznávání výhod pořizování náčrtu
- vedení žáků k plánování činností
- zásady hygieny a bezpečnosti

Kompetence k řešení problému

- uvědomování si potřeby praktického ověření řešení problémů
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- organizování a plánování činností, volba vhodných postupů a materiálů
- aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností
- schopnost diskutovat o problému, navrhování postupu při řešení

Kompetence komunikativní

- vedení k popisu pracovní činnosti a k účinné komunikaci při práci
- podpora vyjadřování myšlenek logicky, stručně a jasně
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci

Kompetence sociální a personální

- orientace v oborech lidské činnosti
- poznávání fyzické a duševní práce
- spolupráce a zodpovědnost ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti
- hodnocení a sebehodnocení práce

Kompetence občanské

- otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a

- spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

Kompetence pracovní

- vedení žáka ke správnému a odpovědnému vztahu k práci
- podpora odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti
- osvojení si pracovních návyků
- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálů
- dodržování hygienických a bezpečnostních zásad
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou ke stejnému cíli
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. - 3. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
Vyjádří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s různými materiály (papír, drát, přírodniny, textil,...)	Vv- koláže PT-OSV - kreativita
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracovní návody a postupy Organizace práce.	PT-OSV - kreativita
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavování modelů, stavebnic; montáž, demontáž.	PT-OSV - kreativita
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Práce s tabulkou	3. ročník ČaS - roční období, kalendář přírody PT-OSV-rozvoj schopnosti poznávání
Pečuje o nenáročné rostliny	Péče o nenáročné rostliny	2. -3. ročník ČaS- živá příroda
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava jednoduché tabule	ČaS- život rodiny
Chová se vhodně při stolování	Chování při stolování – vhodné a nevhodné chování při jídle	ČaS- život rodiny

PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. - 5. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Hospodárná práce s různými druhy zpracovávaného materiálu a jeho vlastnosti.	PT – OSV – kreativita
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly.	ČaS 4, 5 – význam regionálních tradic a symbolů PT – OSV - kreativita
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Výběr vhodných pracovních nástrojů a pomůcek, zacházení s nimi a jejich údržba.	
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Bezpečnost, hygiena a správná organizace práce.	
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Práce se stavebnicemi, logické uvažování.	M – logické uvažování
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Praktické využití návodu při práci.	Čj 5 – sloh – popis pracovního postupu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní hygiena a zásady první pomoci při zranění.	ČaS 4, 5 – výchova ke zdraví – zdraví a jeho ochrana, nácvik přivolání lékařské pomoci, ošetřování běžných poranění, úrazů
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pozorování a pokusy v koutku přírody, na školním pozemku.	PT – OSV – rozvoj schopnosti poznávání
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Správná péče o rostliny.	ČaS 4, 5 – rozlišování rostlin
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Poznávání pěstitelského materiálu, náradí a pomůcek, správné zacházení s nimi.	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Znalost základních spotřebičů a kuchyňského náčiní.	

- připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava snídaně, přesnídávky, jednoduchého pohoštění.	
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Úprava stolu, zásady stolování a běžné obsluhy. Základy společenského chování.	
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Bezpečnost při úklidu pracovních ploch a nádobí, bezpečné zacházení s čisticími prostředky a spotřebiči, první pomoc při úrazu.	

2. STUPEŇ

ČESKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět vede k poznání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů. Rozvíjí estetické a emocionální vnímání, kladný vztah k literatuře a dalším druhům umění. Vede k tvořivému myšlení a psaní, k orientaci v umění (divadla, kina, média), k rozvoji čtenářského vkusu, k přijímání a toleranci odlišných názorů.

Všechny tyto poznatky a dovednosti jsou i základním předpokladem úspěšného vzdělávání i v dalších předmětech.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk – *Jazyková výchova* je rozdělen na jazykovědu, hláskosloví, tvarosloví, skladbu, význam slov, slovní zásobu a pravopis. Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících, přičemž 9. ročník je věnován především upevnování učiva.

Literární výchova navazuje na poznatky, které žáci získali na 1. stupni. V 6. – 7. ročníku je řazena žánrově, v 8. - 9. je řazena chronologicky od nejstarší literatury po současnost.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci seznamují od 6. do 9. ročníku s jednotlivými slohovými útvary a po teoretickém poučení a praktickém cvičení zpracovávají samostatně vlastní práci.

Český jazyk a literatura je v 6. – 9. ročníku vyučován jako samostatný předmět s pětihodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Klíčové kompetence, k nimž směřují výchovné a vzdělávací postupy:

Kompetence k učení

- vyhledání a zpracování informací, jejich využití v praktickém životě
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- hledání, vysvětlení a oprava chyb
- uvádění do souvislostí
- zhodnocení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání různých variant řešení
- aplikování postupů při řešení obdobných úkolů
- vedení správné diskuse

Kompetence komunikativní

- práce s různým typem textů
- dramatizace a dialog
- obhajoba vlastních názorů na základě zdůvodnění
- zvládnutí pravidel kulturní komunikace

Kompetence sociální

- snaha po vzájemné spolupráci, přijetí vlastní zodpovědnosti
- podíl na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- uplatnění tvůrčího přístupu
- sebehodnocení – pochopení kritiky i pochvaly

Kompetence občanské

- rozvíjení pozitivních vztahů ke škole, státu ....
- účast na rozhodování s mírou zodpovědnosti
- respektování a ocenění kulturní a historické tradice

Kompetence pracovní

- práce s různými zdroji informací
- tvorba vlastních textů
- vhodná prezentace výsledků vlastní práce
- práce s moderní technikou – video, PC, internet

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ČESKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-určuje druhy slov a jejich mluvnické kategorie	Tvarosloví	PT – OSV – rozvoj schopnostíipoznávání
-rozeznává pomnožná, hromadná a látková podstatná jména -rozliší jména obecná, vlastní, zvládne jejich pravopis, skloňuje je podle vzorů; -sezná se s odchylkami od pravidelného skloňování -pracuje s Pravidly českého pravopisu	Podstatná jména Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní Procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů Pravidla českého pravopisu	Lit 6 - vyhledávání v literárních textech Z 7 - Evropa D 8 - J. A. Komenský Z 8 - 9- národní parky a chráněné oblasti
-rozliší druh přídavných jmen -ovládá bez větších problémů pravopis přídavných jmen -skloňuje a stupňuje přídavná jména -pozná jejich jmenné tvary	Přídavná jména druhy přídavných jmen, koncovky, skloňování a stupňování, jmenné tvary přídavných jmen	Př 7 - 8 - zoologie
-vyhledá zájmena, určí druh -zná tvary osobních zájmen -pracuje s ostatními druhy zájmen	Zájmena druhy zájmen, skloňování podle vzorů náš, ten; skloňování zájmena jenž; Skloňování podle vzorů přídavných jmen	Čj 6 - druhy zájmen Př 7 - vyšší rostliny Lit 6 – 9 - ilustrace a ilustrátoři
-rozliší druhy číslovek, zná jejich pravopis a používá spisovné tvary základních číslovek -sleduje užití číslovek v uměleckých dílech – pohádky	Číslovky	Lit 6 - pohádky Čj 6 - 9 - slovní zásoba aktivní a pasivní
	Skladba	

-procvičuje mluvnické významy, rozliší jednoduché a složené slovesné tvary; užívá spisovný podmiňovací způsob; rozliší slovesný čas, uvede příklad; orientuje se v jazykové příručce	Slovesa mluvnické kategorie (opakování), podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný čas; Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost	Sloh 6 - vypravování D 6 - pravěk ČR Lit 8 - Božena Němcová
-určí podmět a přísudek, vytvoří věty se zadaným podmětem i přísudkem -ovládá pravopis koncovek přičestí -vyhledá a určí rozvíjející větné členy, doplní je do vět; tvoří věty s danými větnými členy	Větné členy Základní skladebná dvojice Shoda podmětu a přísudku Rozvíjející větné členy Předmět Přísluvečné určení Přívlastek	rozšiřující učivo – přívlastek neshodný
-sezná se s jazykovou příručkou	Stručná mluvnice česká Pravidla českého pravopisu	VO 6 - naše vlast - mateřský jazyk
-ve větě jednoduché určí část podmětovou a přísudkovou -graficky znázorní větu jednoduchou	Věta jednoduchá a její grafické znázornění	Př 7 - mořští živočichové
-rozliší větu jednoduchou a souvětí -určí počet vět, rozliší HV, VV – orientačně v grafu	Souvětí – opakování Určování hlavních a vedlejších vět Grafické znázornění souvětí	Př 7 - houby
-pochopí a rozliší různé slovní druhy spojovacích výrazů -zvládne základní pravidla pro použití čárky v souvětí -zná rozdělení hlásek, naznačí hláskovou stavbu slova -dbá na spisovnou výslovnost	Zvuková stránka jazyka Nejobvyklejší spojovací výrazy Interpunkce v souvětí Opakování učiva o hláskách Spisovná a nespisovná výslovnost	
-rozliší jednotlivé věty podle větné melodie -vysvětlí pojem mateřský jazyk, zařadí ho do skupiny slovanských jazyků -rozliší útvary jazyka spisovného a nespisovného -používá jazykové příručky	Rozvrstvení národního jazyka Jazykověda a její složky Zvuková stránka slova a věty Řeč a jazyk Jazykověda	Čj 6 - zařazení jazyka mezi jazykové skupiny Čj průběžně – melodie, přízvuk VO 6 – naše vlast - mateřský jazyk

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA– 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-vysvětlí pojem sloh, chápe rozdíly mezi projevem psaným a mluveným	Úvod k výuce slohu	
-vyplní různé typy poštovních dokladů	Vyplňování jednoduchých tiskopisů poštovní poukázka, podací lístek	VO 7 - majetek, vlastnictví, hospodaření
-vyjadřuje se jasně, stručně, srozumitelně (i pro posílání SMS zpráv); vhodným způsobem komunikuje s dospělými i s kamarády	Jednoduché komunikační žánry: Vzkaz	Inf 7- elektronická komunikace
-sestaví jednoduchý inzerát, diskutuje o jeho obsahu -vyplní a sestaví objednávku -rozezná zprávu a oznámení, sestaví krátkou zprávu a oznámení	Inzerát Objednávka Zpráva a oznámení	VO 8 - člověk a občanský život PT – MV – interpretace vztahu mediálních sdělení PT – MV – tvorba mediálního sdělení
-diskutuje o užití SMS v praxi	SMS	
-zná jednotlivé části dopisu -stylizuje dopis kamarádovi, rodičům -vysvětlí rozdíly mezi dopisem osobním a úředním -dodržuje stanovenou formu	Dopis	Inf 7– elektronický dopis
	Popis a jeho funkce	D 7 - 9 - umělecké slohy
-rozliší druhy popisu, dodržuje postup při popisu; vybírá vhodné jazykové prostředky a člení text na odstavce	Úvod k popisu	Čj 6 - tvarosloví
-samostatně popíše budovy, místnosti, svůj pokoj	Popis budovy Popis místnosti	Pč 6 - provoz domácnosti VO 6 - naše obec, náš kraj Z 8 - Česká republika
-popíše spolužáka, známou osobnost -využívá přirovnání, vhodná slovesa	Popis postavy	Lit 6 – 8 – postavy lit. děl D, VO 6 -7 slavné osobnosti PT – MKV – kulturní difference PT – OSV- poznávání lidí

-vyhledá popisy v literatuře -vymyslí svou fantastickou krajinu	Popis krajiny	Vv 6 – malba scifi krajiny
-vyhledá popisy v literatuře -vymyslí svou fantastickou krajinu	Popis krajiny	Vv 6 – malba scifi krajiny
-sestaví přesnou podrobnou osnovu a zpracuje jednoduchý pracovní postup	Popis pracovního postupu	Pč- práce s technickým materiálem, příprava pokrmů
-chápe rozdíl mezi výtahem a výpiskem; určí hlavní myšlenky textu; pořídí si výpisky z jednoduššího odborného textu; sestaví jednoduchou kartotéku podle zájmu	Výtah a výpisky	Odborné předměty 6 – tematicky zaměřený výběr textu D 8 - Rudolf Habsburský, Marie Terezie PT – OSV – rozvoj schopností poznávání
-umí reprodukovat texty, sestaví heslovitou, větnou, citátovou osnovu -využívá rozmanité jazykové prostředky -sestaví obrázkovou osnovu, vypráví obsah podle obrázků -pracuje se započatým vypravováním, navrhne zakončení příběhu	Vypravování Dějová posloupnost při vypravování Osnova vypravování Jazykové prostředky vypravování Vyprávění podle obrázků Dokončení příběhu	VO 6- naše vlast- pověsti PT – OSV – komunikace Lit 6 – dokončení příběhu PT – OSV – kreativita
	Shrnutí poznatků o slohu	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik mýtů a bájí - dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku - uvede příklady mýtů a bájí 	Mýty a báje	D 6 – starověké říše a civilizace, řecké báje a pověsti Vv 6 – rozvoj estetického vnímání Z 6 – 7 – lokalizace starověkých států
<ul style="list-style-type: none"> - popíše znaky bajky, rozezná bajku od pohádky a báje - seznámí se s pojmem dialog, jinotaj-alegorie, přísloví - vyjmenuje nejznámější bajkaře - nacvičí přednes bajky 	Bajky	Hv – Sup a žlůva
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pohádku i hlavní postavy - vyjmenuje znaky pohádky lidové a autorské - seznámí se s pojmem próza - vypráví samostatně jednu pohádku 	Pohádky	Čj 6 -číslovky PT – OSV – mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - porovná pověst s pohádkou, bajkou, bájí - dokáže najít pravdivé jádro - seznámí se s místní pověstí 	Pověsti	VO 6 - naše vlast- pověsti D 7 - české báje a pověsti
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní znaky balady - seznámí se s pojmy bylina, personifikace, metafora, lyrika, epika - jmenuje nejznámější české autory balad - sleduje pohled na svět očima jiných lidí 	Balady a romance	PT – OSV – mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v ukázkách z dobrodružné literatury - sestaví osnovu dobrodružného příběhu, charakterizuje hlavní postavy a vztahy mezi nimi - v ukázkách vyhledá 	Za dobrodružstvím Země a život	Čj- nejznámější postavy literatury a filmů pro mládež Z 6 – 9 - orientace ve světě D 6 – 9 - historické souvislosti v návaznosti na literární ukázky

<p>konkrétní zeměpisné názvy a historické údaje</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názor na konkrétní dílo – ukázkou 		<p>PT – MKV – kulturní difference PT – EV – vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prohlubuje znalosti pojmů personifikace a metafory... - pozná druh rýmu - kultivuje svůj přednes - vystoupí se samostatným přednesem před spolužáky 	<p>Čemu se báseň říká</p>	<p>VO 6 – naše vlast – recitace básně</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává v ukázkách příklady „fantastických nápadů“ - samostatně domýšlí naznačený děj - charakterizuje sci-fi literaturu - uvede příklady zfilmovaných literárních děl - rozvíjí vlastní představivost samostatnou tvorbou 	<p>Nevšední příběhy – svět fantazie</p>	<p>Vv – 6 rozvoj estetického vnímání – samostatná tvorba</p>
<ul style="list-style-type: none"> - získává z různých zdrojů informace k probíranému učivu (práce s internetem, tiskem, návštěva knihovny ...) - připravuje referáty o přečtených knihách - rozvíjí schopnosti vnímat a interpretovat umělecký text -kultivuje čtenářské schopnosti -vnímá estetickou funkci literatury 	<p>Průběžně</p>	<p>Inf – práce s internetem</p>

ČESKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku - uvádí základní funkci slova - vysvětluje věcný význam slov a určuje mluvnické kategorie - vyhledává ve SSČ věcné významy slov a pracuje s nimi - rozlišuje sousloví od volného spojení slov - rozpoznává rčení, pořekadla, přísloví a obrazná pojmenování - vysvětluje jejich význam s pomocí SSČ - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, vyhledává je v textu - uvádí významy slov vzniklých přenesením základního významu - pojmenuje synonyma, antonyma, homonyma, využívá je ve větách, ve slohu, v literární tvorbě - pozná slova citově zabarvená a zamyslí se nad jejich volbou - nahrazuje výrazy citově zabarvené výrazy neutrálními a naopak - použije běžné odborné názvy při výkladu odborného textu - využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů 	<p>Nauka o významu slov Slovo, význam slov Sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Metafora a metonymie Synonyma, antonyma a homonyma Slova citově zabarvená Odborné názvy</p>	<p>Lit 7 - v lit. textech pracuje se synonymy, antonymy, metaforou a obrazným pojmenováním Sloh 7 - popis, charakteristika, výtah, žádost VO 7 - Úmluva o právech dítěte VO 8 - člověk jako osobnost Př 7 - pěvci F 7- fyzikální veličiny Př, Z, D 7 - odborné názvy VZ 8 - výživa a zdraví PT-MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dle časového příznaku se seznamuje s archaismy, historismy a neologismy - rozlišuje jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby - tvoří slova pomocí předpon, přípon a koncovek - užívá složeniny - čte a píše běžně užívané zkratky, odlišuje zkratky od 	<p>Nauka o tvoření slov Slovní zásoba a její obohacování Slovotvorba Způsoby tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - odvozování - skládání - zkracování <p>Přejímání slov</p>	<p>Lit 7- práce se slovní zásobou v lit. textech, citáty VO 6 - vztahy mezi lidmi – komunikace Z 6- družice D 7- první Slované PT-OSV - komunikace</p>

<p>zkratkových slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova přejatá vyhledává v textu, nahrazuje je českými výrazy - pracuje se slovníky - obohacuje si slovní zásobu - zvyšuje svou úroveň vyjadřování - vybírá vhodné jazykové prostředky při komunikaci 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje slovní druhy, popíše jejich funkci a zastoupení v jazyce - rozpozná jednotlivé slovní druhy v textu, vyhledává je, třídí a zařazuje dle daných kritérií - určuje mluvnické kategorie - doplňuje -i /-y v koncovkách - zná jednotlivé tvary a užívá je ve větách - rozlišuje rod činný a trpný - převádí slovesa ve větách do činného a trpného rodu - rozlišuje příslovce - rozeznává příslovečné spřežky a užívá je ve větách - stupňuje příslovce a porovnává jejich zesilující a zeslabující význam - rozlišuje neohebné slovní druhy, vyhledává je a doplňuje v textu - uvědomuje si, že slova mohou plnit funkci různých slovních druhů 	<p>Tvarosloví Co už umíme: Slovní druhy – ohebné slovní druhy, skloňování zájmena jenž Slovesný rod Příslovce Další neohebné slovní druhy</p>	<p>Lit 7 - práce s literárními ukázkami D 7 - Přemyslovci, husité Hv 6 - 7 - představitelé světové a české hudby, hudební pojmy Inf 7- práce s textovým editorem a internetem Z 6 - Afrika PT – OSV- komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a určuje druhy vět, prostředky pro ně typické - tvoří vlastní příklady dle obrázkové předlohy - rozlišuje věty dvojčlenné i s nevyjádřeným podmětem od vět jednočlenných a větných ekvivalentů - věty jednočlenné a větné ekvivalenty vyhledává v textech a užívá ve slohových pracích - vyhledává, určuje zákl. vět. členy - určí přísudek, jeho druh - určí podmět a slovní druh, 	<p>Skladba Druhy vět dle postoje mluvčího</p> <p>Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty</p> <p>Základní větné členy Přísudek Podmět</p> <p>Rozvíjející větné členy Předmět Příslovečné určení Přívlastek Doplněk</p>	<p>Lit 7 - práce s lit. texty, K.Čapek Sloh 7 - vypravování Z 7 - hledání souvislostí v Atlase světa VO 6 - naše vlast – slavné osobnosti; vztahy mezi lidmi - dialog VO 7 - člověk a kultura - média Vv 7- kresby s dějem, Leonardo da Vinci PT – OSV - komunikace</p>

<p>kterým je vyjádřen</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná rozvíjející větné členy - vyhledá a určí předmět a jednotlivá příslovečná určení, seznámí se s různými typy - vyhledá a určí doplněk - vyhledá a utvoří přístavek - rozliší větu jednoduchou, souvětí, hlavní a vedlejší věty - pozná jednotlivé druhy vedlejších vět - vyhledá spojovací výrazy u jednotlivých druhů vedlejších vět - nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak 	<p>Přístavek</p> <p>Věta jednoduchá, souvětí</p> <p>Druhy vedlejších vět Vedlejší věta přísudková podmětná předmětná příslovečná přívlastková doplňková</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá lexikální pravopis, slovtvorný, morfologický, syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - správně tvoří spisovné tvary - vědomě je užívá ve vhodných komunikačních situacích - rozlišuje jména obecná a vlastní - procvičuje a ověřuje si zásady psaní velkých písmen - používá PČP, zeměpisný atlas, autoatlas 	<p>Pravopis</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Psaní –i /-y v koncovech</p> <p>podstatných a přídavných jmen</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Souhrnná cvičení</p> <p>Psaní velkých písmen ve vlastních názvech</p>	<p>Lit 7 - Jiří Žáček</p> <p>D 7- Jan Hus, Josef Dobrovský</p> <p>Z 7- zeměpisné názvy, práce se zeměpis. atlasem, autoatlasem</p> <p>VO 6 - 9 - názvy osobností, děl, událostí, svátků, významání, řádů a cen, organizací, institucí a orgánů, politických stran</p> <p>PT – OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje příběhy, ukázky z knihy, filmu - sestaví osnovu vypravování - člení text na odstavce - poznává výrazové prostředky typické pro vypravování a aplikuje je - tvořivě pracuje s textem 	<p>Vypravování Osnova Členění na odstavce Stavba a postup vypravování Jazykové a výrazové prostředky</p>	<p>Lit 7- bajky, příběhy z dávných dob, příběhy o životě a další lit. ukázky Čj 7- skladba PT – OSV – komunikace PT- OSV - kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí poznatky o vhodných jazykových prostředcích - výstižně formuluje myšlenky - rozvíjí estetické vnímání - sestaví osnovu popisu uměleckého díla - popisuje umělecké dílo dle stavby a zásad popisu uměleckého díla - využívá vhodné jazykové prostředky - zvažuje výběr sloves - používá odborné názvy - výstižně formuluje a sděluje pocity, prožitky, rozvíjí emocionální vnímání - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky k vlastnímu tvořivému psaní 	<p>Popis Popis výrobku Popis uměleckého díla Popis pracovního postupu Líčení krajiny</p>	<p>Čj 7 - nauka o významu slov Lit - vlastenecká poezie a próza Vv 7 - Josef Lada Pě - práce s technickým materiálem, příprava pokrmů PT- OSV - kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vystihne povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy - využívá rčení a přirovnání - rozliší charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou - ústně charakterizuje na základě četby lit. postavu (filmovou, divadelní) 	<p>Charakteristika Typy a stavba charakteristiky Jazykové prostředky</p>	<p>Lit 7 - literární postavy Čj 7 - nauka o významu slov PT – OSV - sebepoznání a sebepojetí PT – OSV - poznávání lidí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel - zpracuje výtah z odborného 	<p>Výtah Způsob zpracování</p>	<p>Čj 7 - nauka o významu slov – odborné názvy D, Pě, Z 7 - práce s odborným textem dle výběru</p>

textu, vybírá vhodné jazykové prostředky		žáka
- sestaví základní útvar administrativního stylu - formuluje ji	Žádost Ustálená forma Jazykové prostředky	PT – OSV – komunikace Čj 7 – nauka o významu slov, neutrální výrazy Inf 7 - Word - psaní žádosti
- sestaví životopis - výstižně zachytí základní údaje - uvědomí si způsob zpracování a význam profesního životopisu	Životopis Obsah a způsob zpracování Formální úprava Profesní životopis	Lit 7 - příběhy z dávných dob VO 7- člověk a kultura - známé osobnosti PT-OSV- sebepoznání a sebepojetí
- upevňuje si poznatky v projevu psaném i mluveném	Shrnutí učiva	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - přečte si bajky světových autorů - rozliší bajku od pohádky - jmenuje nejznámější autory bajek - seznámí se stavbou bajky - najde v ní alegorii a poučení - uvažuje o symbolu vlka, lišky, beránka, psa a medvěda - diskutuje o současných mezilidských vztazích - pracuje s rýmem a jeho schémata - dramaturgizuje text 	<p>Bajky Klasické i moderní bajky</p>	<p>Lit 6 - pohádky D 6 - starověk Sloh 7 - vypravování, popis - Josef Lada Hv 7 - Voskovec, Werich - Stonožka PT – OSV - mezilidské vztahy - hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - poznává lit. žánry: prózu, poezii - seznamuje se s mýty a mytologií jednotlivých národů a porovnává je - uvědomuje si jejich podobnost i přes rozdílnost kultur - čte text s porozuměním a reprodukuje jej - zpracovává osnovu - orientuje se v textu - vyhledává klíčová slova - charakterizuje postavy a rozpoznává motivy jejich jednání - pozná literární žánry: eposy, báje, pověsti, legendy, kroniky - jmenuje významné kronikáře a kroniky a porovnává je - seznamuje se s osobnostmi svatých - chronologicky sestavuje události - utváří si vztah k národním a kulturním hodnotám - rozvíjí poznatky o životopisech a cestopisech 	<p>Příběhy z dávných dob Báje a letopisy Pověsti, legendy a kroniky Životopisy a cestopisy Lidová slovesnost</p>	<p>Sloh 7 - vypravování, charakteristika, životopis D 6 – 7 - starověké říše a civilizace, středověk -Velká Morava, Cyril a Metoděj, první Přemyslovci, Lucemburkové, románský sloh, gotika VO 7 - člověk a kultura - náboženství, uměl. slohy Hv 7 - nejstarší české písně, gotická hudba - chorály a kancionály PT – OSV- hodnoty, postoje, praktická etika PT- MKV- kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - poznává význam ústní lidové slovesnosti pro poznání historie - porovnává spisovnou a nespisovnou češtinu - pracuje s encyklopediemi a slovníky 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si rozdíl mezi prózou a poezií, epikou a lyrikou - seznamuje se s vlasteneckou lyrikou a epikou - přemýšlí o vlastenectví, hrdinství, svědomí, odpovědnosti, vině - připravuje si informace o životě a díle významných autorů - vypravuje o svém rodném městě, vsi a domu či příhodě z dětství - pokouší se literárně vyjádřit svůj vztah k rodišti - recituje básně - osvojí si pojmy: refrén, symbol, personifikace, anafora, apostrofa - vyhledává v textech a vytváří přirovnání a metaforu - vysvětluje význam rčení - rozvíjí práci s rýmem 	Vlastenecká poezie a próza	<p>Sloh 7 - popis VO 6 - 7 - naše vlast, vztahy mezi lidmi Hv 7 - Z. Svěrák, J.Uhlíř Z 8 - Česká republika D 9 - 2. sv. válka Vv 7 - kresba, malba oblíbeného místa, M.Aleš, J.Lada, J.Trnka Inf 7 - práce s internetem a wordem - vyhledávání informací a jejich formátování Tv 7 - sportovní disciplíny PT- OSV- kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - poznává přírodní lyriku, povídky, romány - zamyslí se nad významem a použitím volného verše - uvažuje nad citáty - rozebírá texty - tvoří vlastní verše - diskutuje o vztahu lidí a přírody - uvědomuje si důležitost přírody pro náš život a odpovědnost člověka za osud planety 	Přírodní lyrika a epika	<p>Př 7 - rostliny a živočichové Čj 7- nauka o tvoření slov- slovní zásoba VO 7 - přírodní bohatství – význam přírody PT-OSV- kreativita PT – EV- vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si dělení poezie: básně lyrické, epické a lyrickoepické - poznává lit. žánry: balady, romance a oslavné básně 	Čemu se báseň říká	<p>PT-OSV- kreativita VO 7- člověk a kultura – rozvoj estetického vnímání</p>

<ul style="list-style-type: none"> - učí se rozebírat básně, porovnává je - sděluje pochopení básně - recituje básně 		
<ul style="list-style-type: none"> - vypravuje obsah přečtených příběhů - ví, ve kterých žánrech jsou zachyceny (povídky, romány, deníky) i zpracovány: film, div. hra - charakterizuje postavy, popíše prostředí, děj, vylíčí atmosféru - zaujme vlastní názor na přečtený text - zamýšlí se nad významem slov i textů, smyslem pro fair-play 	Příběhy o životě	PT- OSV- komunikace Sloh 7 - vypravování, charakteristika Čj 7- nauka o významu slov
<ul style="list-style-type: none"> - přečte si sci-fi-román, sci-fi povídku, nonsens - osvojí si pojem absurdita - pracuje se slovníky - vyhledává v textu klíčová slova, nahrazuje je synonymy, antonymy - uvažuje nad myšlenkou textu - rozvíjí fantazii 	Fantastická literatura	PT-OSV- kreativita VO 7- člověk a kultura - technické vynálezy
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí smyslové a estetické vnímání - čte humoristické povídky - diskutuje o vztazích mezi lidmi - pracuje s pojmy: vizuální poezie, nonsens, parodie, hyperbola, satira - vymýšlí anekdoty, legrační pojmy - výrazně čte - upravuje a porovnává texty 	Humoristická literatura	PT – OSV- mezilidské vztahy VO 6 - vztahy mezi lidmi Vv 7 - rozvoj estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-prohloubí osvojení spisovné podoby českého jazyka - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh -čte s porozuměním, kultivovaně mluví a píše -pracuje s pojmy homonyma, synonyma, - obohacuje slovní zásobu, přenáší slovní význam -spojuje slova v sousloví, přejímá slova z cizích jazyků -pracuje se SSČ</p>	<p>Obohacování slovní zásoby Nauka o tvoření slov</p>	<p>Lit 8 – průběžně – četba ukázek Z 8 - podnebí PT – MKV - multikulturalita</p>
<p>-píše a vyslovuje správně slova přejatá -seznáme se s odchylkami ve skloňování jmen cizího původu -užívá běžná cizí obecná i vlastní jména ve správných tvarech</p>	<p>Tvarosloví Slova přejatá Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen Užití vlastních jmen v textu</p>	<p>Z 6 - 7 – světové zeměpisné názvy Hv 6 - 9 – jména hudebních skladatelů PT – MKV - multikulturalita</p>
<p>-rozliší slovesný vid, tvoří vidové dvojice -opakuje a procvičuje na základě pravidel -vymýšlí samostatné příklady</p>	<p>Pravopis Slovesný vid Psaní i/y v koncovkách Předpony s-, z-, vz-, Předložky s/se, z/ze Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně</p>	<p>PT – OSV – rozvoj schopnostíipoznávání</p>
<p>-rozliší větu jednoduchou, souvětí, věty dvočlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty -zopakuje větné členy základní a rozvíjející -rozliší druhy Vv</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí Druhy vedlejších vět Významové poměry mezi souřadně spojenými Hv, souvětí souřadné Hlavní věty v poměru slučovacím, odporovacím,</p>	<p>PT – OSV – rozvoj schopnostíipoznávání</p>

<p>-seznámí se se spojovacími výrazy u poměrů -rozliší významové vztahy mezi větami v souvětí -nahradí spojovací výrazy synonymními -vyhledá a určí několikanásobné větné členy v textu, graficky je znázorní, určí významový poměr -rozliší souřadné a podřadné souvětí -používá spojky, vztažná zájmena, příslovce jako spojovací výrazy -procvičuje interpunkci -rozebere a graficky znázorní stavbu složitějšího souvětí</p>	<p>stupňovacím, vylučovacím, příčinném, důsledkovém Významové poměry mezi větnými členy Několikanásobné větné členy, významové poměry, jejich grafické znázornění Souřadné spojení Vv Souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce Jazykové rozbor, složitější souvětí</p>	
<p>-rozliší slovanské jazyky -odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné češtiny</p>	<p>Obecné výklady o českém jazyce Slovanské jazyky Útvary českého jazyka a jazyková kultura Shrnutí</p>	<p>Př 8 – Lidské rasy Z 7 - Evropa Lit 6 – 9 rozbor jazyka hlavních postav lit. ukázek PT – VEG – objevujeme Evropu</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-zná jazykové styly -vyjmenuje slohové postupy a základní slohové útvary -pracuje s odborným textem, vytvoří osnovu, pořídí si výpisky, citát -formuje hlavní myšlenky textu</p>	<p>Výtah Úvod k výuce slohu a komunikace Odborný text a práce s ním – souvislý výtah Osnova Výpisky</p>	<p>VZ 8 - 9- práce s odborným textem dle volby žáka PT - OSV- rozvoj schopností poznávání</p>
<p>-respektuje přesvědčení jiných lidí, vcítí se do situace ostatních</p>	<p>Charakteristika literární postavy Charakteristika vnější, vnitřní, přímá, nepřímá Jazykové prostředky</p>	<p>Vv – 8 – výtvarné ztvárnění lit. postavy Hv – 6 – dramatické ztvárnění postavy hudeb. díla Lit – 8 – charakteristika lit. postav PT – OSV – poznávání lidí PT – OSV - mezilidské vztahy</p>
<p>-formuluje myšlenky a názory v logickém sledu -vytvoří samostatný výklad podle zájmů, využije znalosti z různých oblastí s ohledem na další vzdělávání / profesi /</p>	<p>Výklad Výklad mluvený a psaný Jazykové prostředky Osnova výkladu</p>	<p>M, Ch, F, PŘ, Z, D 8 – práce s odborným textem dle výběru žáka PT – OSV - komunikace</p>
<p>-využije poznatky o jazyce a stylu k tvořivé práci na základě svých dispozic a zájmů</p>	<p>Líčení Umělecký popis Kompozice líčení Jazykové prostředky líčení Osnova líčení</p>	<p>Lit 8 – práce s uměleckými texty PT – OSV - kreativita</p>

<p>-rozliší objektivní a subjektivní sdělení -čerpá poučení z vnímavého sdělení jiných lidí -samostatně tvoří daný slohový útvar</p>	<p>Úvaha Úvaha odborná, publicistická, Umělecká Prosté uvažování, esej Citát</p>	<p>VZ 8 - 9 hodnota zdraví PT – MV – tvorba mediálního sdělení</p>
<p>-vyhledává a třídí informace, využívá je při procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě - pracuje s publicistickými ukázkami</p>	<p>Souhrnné poučení o slohu Jazykový projev – mluvený, psaný Styl prostě sdělovací administrativní populárně odborný učební novinářský umělecký</p>	<p>PT- MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
<p>- vytváří si pozitivní vztah k učení, hodnotí výsledky své práce</p>	<p>Shrnutí učiva Slohové postupy a útvary</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - opakuje a třídí vědomosti z nižších ročníků – vychází z termínů: mytologie, báje, epos -seznámí se s dalšími hrdinskými eposy a díly řeckého dramatu - určí rozdíl mezi řeckou a římskou literaturou - pracuje s textem- hledá příklady charakteristiky, popisu a líčení 	<p>Antická literatura O bozích a lidech</p>	<p>Z 7 - Řecko Z 8 – region Haná D – 6 –starověké státy D – 7 – středověká kultura</p> <p>PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje postavu středověkého rytíře - zamýšlí se nad rytířskými zásadami - rozliší pojmy středověký rytířský epos a hrdinský epos - seznámí se s hlavními díly středověké literatury -vysvětlí pojem „mýtická postava“ 	<p>Středověká literatura Ve službě bohu, králi a dámě</p>	<p>D – 7 - renesance VZ 8 – vztahy mezi lidmi a formy soužití - láska</p> <p>PT – OSV – komunikace</p> <p>PT – VDO – občanská spol. a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si vědomosti o pojmech: romance, koleda, lidová hra, epištola a legenda -rozliší poezii od prózy, stručně pojmy charakterizuje -seznámí se s Novým zákonem a se zobrazením vánočních tradic v literatuře 	<p>Židovská a křesťanská literatura Vyšla hvězda na Betlémem</p>	<p>VO 6 – Zvyky a tradice D 6 – Vznik křesťanství VO 9 - Náboženství</p>

<p>-seznámí se s pojmem ŠOA, umí ho vysvětlit -zamýšlí se nad osudy lidí v literárních dílech</p>	<p>ŠOA</p>	<p>Z 7 – Německo, Rakousko, Polsko Př 8 – Lidské rasy D 9 – Holocaust VO 8 - Rasismus</p>
<p>-seznámí se s osudy českých i světových umělců - vysvětlí pojem „cestopis“ - seznámí se s geografickými, národopisnými, kulturními, sociálními a jinými zvláštnostmi cizích zemí popsaných v cestopisech -vytváří si kladný vztah k domovu</p>	<p>Cestopisy a cestopisná literatura Můj domov a svět</p>	<p>Z 8 - Česká republika - rodiště a pobyt významných osobností D 7 – Zámorské objevy VO 6 - naše vlast - státní hymna HV 6-9 významní hudební skladatelé PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>- rozšiřuje si znalosti o pojmech: balada, bylina, sběratel lidové slovesnosti, pohádka, povídka - v dílech Boženy Němcové sleduje život lidí, zvyky - seznámí se s pojmy: epigram, ironie, satira, oxymóron - vyhledá v textu metaforu a metonymii -rozdělí báseň na sloky, verše, určí druh rýmu - recituje z paměti ukázkou z Máje</p>	<p>Romantismus a realismus v české a světové literatuře Sen, láska a smrt</p>	<p>D – 8 - romantismus D – 8 – kultura 2. pol. 19. stol. VZ 8 – vztahy mezi lidmi a formy soužití - láska</p>
<p>- pracuje s pojmy sci-fi povídka, dobrodružná literatura, humoristická literatura - hledá charakteristické prvky pro danou literaturu - charakterizuje literární postavy, přiřazuje jim typické vlastnosti vyplývající z textu</p> <p>Průběžně žák: - pracuje s literárními texty a</p>	<p>Sci-fi povídky, humoristická a dobrodružná literatura Čtu, čteš, čteme</p>	<p>PT – OSV- mezilidské vztahy VO 6 - vztahy mezi lidmi C 7 – Fantastická, humoristická literatura Sloh 8 – Charakteristika</p>

rozvíjí čtenářské dovednosti - přednese referát o spisovateli - vlastními slovy interpretuje smysl díla - diskutuje o četbě, filmových a divadelních představení - navštěvuje kulturní akce		
---	--	--

ČESKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní skupiny jazyků v Evropě - převede ukázky do současného jazyka - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Slovanské jazyky Vývoj českého jazyka Archaismy, historismy, neologismy Útvary jazyka.</p>	<p>Z 7 - Evropa Lit 8 - nejstarší literární památky PT-VEG – Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - chápe postavení přízvuku - dbá na vhodné tempo a pauzy - ovládá psaní a výslovnost cizích slov - pracuje se Slovníkem cizích slov 	<p>Znělé a neznělé souhlásky Spisovná výslovnost, přízvuk Věta podle melodie, tempo a pauzy Psaní a výslovnost slov přejatých</p>	<p>Čj 6 - 9 - rozdílná výslovnost v cizím jazyce, srovnání s Čj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší části slova – kořen, předpona, přípona a koncovka - zná způsoby tvoření slov - zvládá pravopis související se stavbou slova 	<p>Stavba slova a tvoření slov.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší slovo jednoznačné a mnohoznačné - nahradí výraz synonymy - tvoří antonyma - vysvětlí odborné názvy - pracuje se slovníky 	<p>Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy – termíny</p>	<p>Z, Př, F, Ch - odborné názvy v přírodovědných předmětech</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, - - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určí mluvnické kategorie - skloňuje obecná i vlastní přejatá slova - slovesa převádí do činného a trpného rodu - určí slovesný vid a tvoří vidové dvojice - pozná v textu přechodníky. 	<p>Slovní druhy Názvy a druhy Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen Slovesa a jejich tvary, přechodníky Pravopis vlastních jmen</p>	<p>Z 6 -9 - zeměpisné názvy, jejich česká podoba</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a určí větné členy - pozná druhy přísudku - rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou, navzájem je nahradí - rozliší hlavní a vedlejší větu - určí druh vedlejších vět a poměr mezi hlavními větami - doplní interpunkci - naznačí grafickou stavbu 	<p>Stavba větná Základní a rozvíjející větné členy Větné členy holé, rozvité a několikanásobné Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent Samostatný větný člen, elipsa Souvětí podřadné a souřadné</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - stanoví východisko a jádro výpovědi - opraví pořádek slov ve větě - najde stylistickou chybu a opraví ji 	<p>Činitel významový, mluvnický a zvukový.</p>	<p>Lit 6 -9 - přednes uměleckého textu</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - připomene si slohové útvary - vyhledá je v tisku a v literatuře - uvede znaky vypravování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - reprodukuje složitější text 	<p>Slohové postupy a útvary</p> <p>Vypravování</p>	<p>Lit 6 - 9 - vypravování v krásné literatuře</p>
<ul style="list-style-type: none"> -popíše umělecké dílo. -uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel -vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - charakterizuje literární nebo filmovou postavu 	<p>Popis</p> <p>Charakteristika</p>	<p>VO 8 - člověk jako osobnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> -využívá poznatků z literární teorie - zdokonaluje své vyjadřování 	<p>Líčení</p>	<p>Lit 6 -9 - líčení v uměleckém díle</p>
<ul style="list-style-type: none"> -využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<p>Výtah</p> <p>Výklad</p>	<p>Z, D, PŘ, Ch, F, VZ– práce s odborným textem dle výběru žáka</p>
<ul style="list-style-type: none"> -své názory uplatní v písemné úvaze - dokáže sestavit zprávu,oznámení a inzerát - připraví si interview a komentář k události ve škole nebo v obci - vyjádří své stanovisko k současným problémům - pokusí se o reportáž a fejeton -rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Úvaha</p> <p>Publicistické útvary</p>	<p>VO 8 -9 – občanský život, globální problémy</p> <p>PT-MV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - připraví si proslov - přednese ho ústně - řídí diskusi k určitému problému - jako účastník diskuse vyjádří svůj názor - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	Proslov, diskuse	<p>VO 8 - 9 - diskuse na vybrané téma PT-MV – vnímání autora mediálních sdělení</p>
---	-------------------------	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se světovými autory 1. poloviny 20. století - v dílech dokáže najít hlavní myšlenku a diskutovat o ní - uvede informace ke známým autorům daného období 	<p>Opakování české literatury do konce 19. století, literární pojmy</p> <p>Obraz 1. světové války v dílech světových autorů (E. M. Remarque, E. Hemingway,...)</p>	D 8- 1. světová válka, příčiny, průběh, důsledky
<ul style="list-style-type: none"> -umí rozdělit poezii 1. poloviny 20. století do příslušných literárních skupin - určí základní rozdíly mezi jednotlivými skupinami - rozdělí jednotlivé spisovatele do daných literárních skupin - v dílech najde příslušné prvky typické pro danou skupinu -pracuje s pojmy literární teorie 	<p>Poezie 1. poloviny 20. století anarchističtí buřiči (S. K. Neumann, F. Šrámek, J. Hašek,...)</p> <p>proletářská poezie (J. Wolker)</p> <p>poetismus,...(J. Seifert, V. Nezval, F. Halas, K. Biebl,...)</p>	D 9 – Vznik ČSR, ČSR ve 20. letech 20. století VO 8 – člověk ve státě
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje meziválečnou literaturu -seznámí se s významnými autory a díly meziválečné literatury - pracuje s pojmy pražská avantgardní divadelní scéna -zamýšlí se nad avantgardními díly 	<p>Meziválečná literatura (K. Čapek, J. Čapek, K. Poláček, J. Werich, J. Voskovec,...)</p>	D 9 - 2. světová válka, svět po válce
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s autory a jejich díly - pochopí pojem holocaust a arizace - zvažuje chování lidí ve vypjatých situacích - seznámí se s filmovou podobou děl a zná významné české režiséry 	<p>Ohlas světové krize a 2. světové války v literatuře (A. Franková, W. Styron, R. Merle, A. Lustig, O. Pavel, L. Fuks...)</p>	VO 9 - stát a právo D 9 – holocaust, Československý odboj, 2. světová válka PT-OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s autory, přečte si některá díla a porovná je - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<p>Próza po roce 1948 – oficiální, samizdatová, exilová (F. Hrubín, J. Drda, J. Otčenášek, J. Škvorecký, M. Kundera, B. Hrabal,...)</p>	D 9 - únor 1948 PT-VDO – občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s představiteli skupin - naučí se některým básním zpaměti - pracuje s pojmy literární teorie - tvoří vlastní literární text podle 	<p>Poezie po roce 1948: Literární skupiny Křesťanská poezie Poezie oficiální, samizdatová, exilová</p>	D 9 –Poválečné Československo

svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	(J. Orten, I. Blatný, V. Holan, V. Závada, J. Skácel, J. Žáček,...) Písničkáři (K. Kryl, J. Hutka, J. Nohavica,...)	PT - VDO– občan, občanská společnost a stát D 9- Nástup totalitní moci v ČSR
- vysvětlí pojem – absurdní drama - seznámí se s českými i světovými spisovateli absurdního dramatu - orientuje se v autorech současné literatury - zná některé filmové adaptace čes. autorů	Absurdní drama (S. Beckett, V. Havel,...) Současná česká i světová literatura (U. Eco, J. Irwing, J. Topol, M. Viewegh,...)	D 9- Rozpad komunistického bloku.
Průběžně žák: - pracuje s literárními texty - seznamuje se s významnými osobnostmi 20. století, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Anglický jazyk na druhém stupni navazuje na předmět Anglický jazyk na prvním stupni, dále tvoří součást celku Jazyk a jazyková komunikace.

Hodinová dotace tohoto předmětu je 3 hodiny týdně, v sedmém ročníku 4 hodiny. Třídy nad počet žáků 24 jsou děleny na dvě skupiny. Výuka probíhá v odborné učebně, případně v kmenové třídě. Jazyková učebna je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem a připojením k internetu. Jsou zde cizojazyčné slovníky, magnetofon, časopisy a knihy v anglickém jazyce. Lavice jsou vhodně uspořádány. Pro výuku lze využít jak interaktivní výukové programy, tak klasické výukové programy řady Terasoft na počítačové učebně.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, v nichž se tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur.

Vyučování anglickému jazyku poskytuje živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Žáci by měli dosáhnout úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu

- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Mezipředmětové vztahy

- spolupráce a vzájemná pomoc s vyučujícím dalšího cizího jazyka (ruštiny), českého jazyka, zeměpisu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - napíše jednoduché texty - týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co 	<p>Introduction</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: a / an , imperatives , thealphabet - <u>vocabulary</u>:shortvowels , long vowels - <u>communication and skills</u>:Greetingpeople , Givinginstructions - <u>culture</u> :Names and titles <p>Friends and family</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:<i>be</i>: long and shortforms, possessiveadjectives - <u>vocabulary</u>: Countries , Daysofweek - <u>communication and skills</u>:Introducingpeople , Theradiocallers - <u>culture</u>: What´syouraddress ? Geography: The Word <p>My world</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:<i>havegot</i> , positionofadjectives - <u>vocabulary</u>:Technicalequipm ent , Pets , Schoolsubjects - <u>communication and skills</u>:Erica´sschool , Describing a picture , Comparingschooltimetables - <u>culture</u>:Schools in England , My school <p>Time</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:prepositionsoftime , <i>presentsimple</i> : affirmative , negative and questions - <u>vocabulary</u>:Time , Dailyroutines - <u>communication and skills</u>: Pradeep´sday , Asking and 	<p>PT – VEG– Evropa a svět nás zajímá</p> <p>PT-OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy - Poznávání lidí <p>PT – MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní difference - Lidské vztahy <p>Z 7- Velká Británie, Spojené státy americké</p> <p>VO 6 - rodina</p>

<p>dělají, co vlastní a umí</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	<p><u>answering about the things you do</u> <u>o</u> , <u>Describe your typical day</u></p> <p>Places</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: prepositions of place , <i>There is / are</i> , <i>can / can't</i> - <u>vocabulary</u>: Furniture , Part of a house , Places in a town - <u>communication and skills</u>: Amy's house , Asking and answering about where things are in a town , Describing room in your house - <u>culture</u>: Sport , Musical instruments <p>People</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: <i>have got</i> and <i>be</i> for describing people , <i>present continuous</i> - <u>vocabulary</u>: Describing people , Clothes - <u>communication and skills</u>: Saturday morning , comparing a picture and a friend , Describing a person - <u>culture</u>: People , Art: describing people 	
--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - napíše jednoduché texty - týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - napíše krátký pozdrav, dotaz 	<p>Giving personal information</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: present tenses and question forms - <u>vocabulary</u>: friends and family, personal details, physical descriptions, clothes, sports - <u>communication and skills</u>: greetings and introductions, asking and answering – personal details, describing people <p>In the classroom</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: articles: <i>a/an, the</i>, prepositions, <i>there is/are</i> - <u>vocabulary</u>: classroom objects - <u>communication and skills</u>: describing objects <p>My life</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: present simple and continuous, ordinal numbers, dates - <u>vocabulary</u>: family, activities, prices, shopping, months, the weather, habits and hobbies - <u>communication and skills</u>: Where is she? What is she doing? buying something in a shop, noting down dates, important dates, name clues, likes and dislikes, months, matching events to months of the year - <u>culture</u>: A typical year in Britain <p>Animals</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: adjectives, object pronouns, <i>this/that/these/those/some/any</i> - <u>vocabulary</u>: animals, parts 	<p>RV 7 - rodina</p>

<p>nebo vzkaz</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	<p>of the body, physical descriptions, pets</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>communication and skills</u>: describing animals, my pet, re-telling a story, interview with Count Dracula - <u>culture</u>: animals in Britain <p>Doctor, doctor</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: past simple - <u>vocabulary</u>: health, doctors and dentists - <u>communication and skills</u>: Where were you? illnesses – asking and answering, writing a letter to your teacher, accidents, Tim’s holiday - <u>culture</u>: The National Health Service <p>Food</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: <i>going to</i>, quantity, articles, countable and uncountable nouns - <u>vocabulary</u>: food and drink, at a restaurant, a recipe - <u>communication and skills</u>: ordering in a restaurant, making a shopping list, eating and drinking habits, recipe for apple crumble - <u>culture</u>: food in my country, meals and meal times in Britain <p>Do you know?</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: adjectives, comparatives, superlatives, <i>as ... as</i> - <u>vocabulary</u>: countries and continents, clothes - <u>communication and skills</u>: describing differences, personal comparisons, in a clothes shop, a Valentine’s card - <u>culture</u>: the British Isles, the USA, my country <p>Entertainment</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: <i>have to</i>, adverbs 	<p>VZ – nemoci a úrazy</p> <p>PT – MKV Kulturní difference</p> <p>PT – VEG Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Z 6 – 9 - anglicky mluvící země</p>
---	---	--

	<p>of frequency, adverbs with - <i>ly</i>, making suggestions</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: food and drink, at a restaurant, a recipe - <u>communication and skills</u>: entertainment habits, radio programme, making arrangements - <u>culture</u>: entertainment in Britain	
--	---	--

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - napíše krátký pozdrav, dotaz 	<p>Food</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:countable and uncountablenouns , some / any , How much? / How many? , a little a few , - <u>vocabulary</u>: Food - <u>communication and skills</u>: Stone soup , What do peoplehavefor lunch ?, What do youeat ? - <u>culture</u> :Mealtimes , Food fromaroundtheWorld <p>The World</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: „How“ questions , comparativeadjectives , superlative adjectives , as...as - <u>vocabulary</u>: Geograficalnames , Theweather , The UK - <u>communication and skills</u>:TheUK , Comparingseasons, food , etc - <u>culture</u>:TheUSA , Geography : theweather <p>Entertainment</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:goingto , adjectives and adverbs - <u>vocabulary</u>:Typesof TV programmes , Typesofilms - <u>communication and skills</u>:Doctor X, What are yougoing to do? - <u>culture</u>:TheBritishCinda , TheGreektheatre <p>Introduction</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:Presentsimple , Presentcontinuous - <u>vocabulary</u>:Classroomdiscus ion - <u>communication and skills</u>:Findingoutabouttheteen 	<p>PT – EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí <p>TV 6 – 9 - aktivní životní styl</p> <p>Z 6 – 9 - anglicky mluvící země , turismus</p> <p>VZ – nemoci a úrazy</p> <p>RV 7 - rodina</p>

<p>nebo vzkaz</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) 	<p>agers</p> <p>My life</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: Past simple: be , regular and irregular verbs , questions - <u>vocabulary</u>: Lifestages , Families - <u>communication and skills</u>: My newhome , My family , Beatrix Potter - <u>culture</u>: Families , Biology: migration - Thefuture - <u>grammar</u>: will for the future and for decisions - <u>vocabulary</u>: Space , Places - <u>communication and skills</u>: The future in space , Your future People 's predictions - <u>culture</u>: Transport , Science: the solar system 	
---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - napíše jednoduché texty - týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní 	<p>Tomorrow's world</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:futurewithwillforoffers and decisions - <u>vocabulary</u>:Transport , Places - <u>communication and skills</u>:Offers , Makingsuggestions , Yourfuture , Predictions <p>What was happening?</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>: past continuous - <u>vocabulary</u>:Timeexpressions, Wordsthat go together , Houses - <u>communication and skills</u>:Having a conversation , Responses , Smart Alec report, Smart Alec'sinterviews - <u>culture</u>:Canada <p>London</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:presentcontinuousforfuture , Givingdirections - <u>vocabulary</u>:Directions and locations , Adjectives and comparatives - <u>communication and skills</u>:Talkingaboutfuturearrangements , Thegreatfireof London , Interviewingthe public <p>The big screen</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:Presentperfect - <u>vocabulary</u>:Past participles , Typesof film - <u>communication and skills</u>:Makingdecisions , Turningdownsuggestions , Film reviews - <u>culture</u>: New York <p>Problems</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:must , haveto , can, should - <u>vocabulary</u>:School , Problems , Phrasalverbs - <u>communication and skills</u>: 	<p>PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>PT – EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí <p>VO – škola , rodina a moje vlast</p> <p>VP – moje budoucnost a budoucnost světa</p> <p>MV – kultura, média</p>

<p>obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>	<p>Givingadvice , Ashley'scamera , Finishingthestory</p> <p>I don't believe it !</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>grammar</u>:presentperfect , ever / never , largenumbers - <u>vocabulary</u>:Feet , Wordsthat go together - <u>communication and skills</u>: Emphasis go and... , Theworldofdreams , Dreamstories - <u>culture</u>:FamousBritons 	
---	--	--

RUSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Ruský jazyk jako druhý cizí jazyk na druhém stupni základní školy tvoří součást celku Jazyk a jazyková komunikace.

Ruský jazyk se vyučuje v osmém a v devátém ročníku. Hodinová dotace tohoto předmětu jsou dvě hodiny týdně v osmém ročníku a čtyři hodiny v ročníku devátém. Třídy nad počet žáků 24 jsou děleny na dvě skupiny. Výuka probíhá v kmenové učebně vybavené audio a video technikou. Příležitostně je k dispozici jazyková učebna angličtiny, vybavená počítačovou technikou a interaktivní tabulí.

Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi v různých částech Evropy i jiných světadílů. Předmět směřuje k dovednostem žáka dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části předmětu Ruský jazyk. Žáci musí také porozumět čtenému textu, na čtenářských dovednostech potom budují schopnost psát.

Žáci by měli dosáhnout úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit význam schopnosti komunikovat v ruském jazyce pro další vzdělávání i pro praktický život
- samostatně pracovat s dvojjazyčnými i výkladovými slovníky
- samostatně propojovat vybraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- porovnávat stavbu ruského a českého jazyka, vyhledávat shody a odlišnosti
- za pomoci ruštiny řešit konkrétní problémové situace
- nebát se mluvit rusky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce
- umět zformulovat vlastní myšlenky a názory rusky
- zapojovat se do diskuse, navázat kontakt
- porozumět různým typům textů i promluvě v ruštině

Kompetence sociální a personální

- upevňovat dobré mezilidské vztahy
- spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- uvědomit si společné rysy lidí z různého jazykového prostředí

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je s českými zvyky
- snažit se vcítit do problémů v rusky mluvících zemích

Kompetence pracovní

- uvědoměle a správně využívat studijní materiály a jazykové příručky pro samostatné studium
- využívat ruský jazyk k získávání informací

Mezipředmětové vztahy

- spolupráce a vzájemná pomoc s vyučujícími českého jazyka, anglického jazyka, zeměpisu a dějepisu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

RUSKÝ JAZYK – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-rozumí jednoduchým pokynům učitele</p> <p>-představí se, zeptá se na jméno spolužáka</p> <p>-rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky</p> <p>-osvojí si tiskací i psací podobu т, а, к, о, м; б, з, э; н, в, у; е, я</p>	<p>Как тебя зовут?</p> <p>Základní poučení o přízvuku. Písmena т, а, к, о, м; б, з, э; н, в, у; е, я.</p> <p>Věty typu: <i>Это моя мама..</i> <i>Это не Ян, а Якуб.</i></p>	<p>Č- slovanské jazyky</p> <p>Z- ruské reálie</p>
<p>-rozumí jednoduchým otázkám</p> <p>-pozdraví při setkání i při loučení</p> <p>-představí kamaráda, telefonicky domluví setkání</p> <p>-správně intonuje tázací a oznamovací věty</p> <p>-správně vyslovuje и, л, л', ч, ш</p> <p>-napočítá rusky do deseti</p> <p>-osvojí si tiskací i psací podobu г, д, и, й, л, п, ч, ш, ы, р, с, ь</p>	<p>Познакомьтесь!</p> <p>Přízvučné a nepřízvučné slabiky. Intonace tázacích a oznamovacích vět. Písmena г, д, и, й, л, п, ч, ш, ы; р, с; ь.</p> <p>1.pádpodst. jmen v oslovení. Oficiální a neoficiální oslovení. Číslovky 1-10 v 1. pádě.</p>	<p>M- používání číslovek</p> <p>OSV- sociální rozvoj, schopnost vyjádřit svůj názor</p>
<p>-zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>-zjistí otázkou</p> <ul style="list-style-type: none"> -odkud kdo je a kde bydlí -kolik je komu let -který jazyk kdo zná a který se učí <p>-pozve na návštěvu, poděkuje, omluví se</p> <p>-osvojí si tiskací i psací podobu ж, ф, ц, щ, х, ё, ю, ь</p> <p>-vyplní základní osobní údaje ve formuláři (jméno, národnost, bydliště, věk)</p>	<p>Вы говорите по-русски?</p> <p>Upozornění na pohyblivý přízvuk. Intonace oznamovacích a tázacích vět. Písmena ж, ф, ц, щ, х; ё, ю; ь. Pořadí písmen azbuky. Funkce jotovaných písmen. Psaní неu sloves. Jména příslušníků národů. 1.pád číslovek 11-20. Časování sloves жить, знать, говорить v přítomném čase.</p>	<p>PT VEG- Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Z- rusky mluvící země</p>
<p>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného</p> <p>-konverzuje na témata: jak se co řekne rusky, jak kdo překonává jazykové obtíže</p> <p>-zvládá telefonické rozhovory, rozlišuje tykání a vykání</p>	<p>У Димы в гостях.</p> <p>Nepřízvučné о, а. Pohyblivý přízvuk sloves учить, посмотреть. Intonace zvolacích vět. Porovnání intonace oznamovacích a tázacích vět. Souhrnné opakování azbuky.</p>	<p>PT MkV- lidské vztahy, rovnocennost jazyků, vstřícný přístup k odlišnostem</p> <p>Z- ruské reálie</p>

	<p>1.pád číslovek 30-90 a 100-900. Podstatná jména po číslovkách. Podstatná jména(брат, мама) v 1.-3. pádě j. č. Osobní zájmena v 1. A 3.pádě. Časování sloves звонить, быть, учить, посмотреть.</p>	
--	---	--

RUSKÝ JAZYK – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma rodiny</p> <p>-představí členy rodiny a další příbuzné</p> <p>-pohovoří o jejich studiu a práci</p> <p>-vytváří věty s použitím osvojených mluvnických pravidel</p> <p>-používá slovník</p>	<p>Наша семья.</p> <p>Таня и Зузана говорят о своей семье.</p> <p>Změny intonace otázek podle jejich smyslu.</p> <p>Pohyblivý přízvuk slovesа учиться.</p> <p>Podstatná jména po číslovkách 2,3,4.</p> <p>Věty typu: Папа- врач. Онврач.</p> <p>Věty typu: У тебяестьбрат ? У меняестьбрат. У менянетбрата.</p> <p>Osobní zájmena v 1.-3.pádě. Přivlastňovací zájmena v 1.pádě j. č. a mn. č.</p> <p>Časování sloves работать, учиться.</p>	<p>PT OSV- sociální rozvoj, mezilidské vztahy</p>
<p>-konverzuje na téma čím kdo chce či nechce být,jaké má kdo povolání, co se komu líbí a co koho zajímá.</p> <p>-pracuje se slovníkem.</p>	<p>Профессия.</p> <p>Интервью.</p> <p>Výslovnost де, те, не v přejatých slovech.</p> <p>Věty typu Папа работает врачом.</p> <p>Názvy profesí mužů a žen.</p> <p>4. pád osobních zájmen.</p> <p>Časování slovesа хотеть.</p> <p>Slovesné tvary</p>	<p>PT OSV- sociální rozvoj,poznávání lidí</p>
<p>-hovoří o svých koníčcích a o koníčcích svých kamarádů, popíše svoji činnost během týdneve svém volném čase,</p> <p>-domluví si neboodmítne telefonicky nabídnuté pozvání aprogram.</p>	<p>Свободное время.</p> <p>Так когда же мы встретимся?</p> <p>Výslovnost tvrdého a měkkého л.</p> <p>I. a II. časování sloves, slovesа se skupinou –ова, -ева.</p> <p>Zvratná slovesа. Slovesа se změnou kmenových souhlásek typů писать ходить.</p> <p>Slovesné vazby</p>	<p>PT OSV- osobnostní rozvoj</p>

	играть на чём, - во что	
-napíše seznamovací inzerát -napíše dopis osobě, hovoří na téma kdo si chce s kým dopisovat, s kým se chce seznámit.	Знакомство. Объявления. Intonace otázek a odpovědí. Výslovnost zakončení zvrtných sloves -ться, -тся. Slovesa se změnou kmenových souhlásek, zvrtná slovesa. Slovesné vazby Интересоваться чем, увлекаться чем. Skloňování osobních zájmen	PT VEG- Evropa a svět nás zajímá
-řeší v ruštině různé situace – jak se zapsat do jazykového kurzu, jak se orientovat ve školní budově. -zeptá se na důležité informace	В школе. <i>Зузана хочет записаться на курсы русского языка.</i> В кабинете у секретарши. В школе на улице Волгина. Řadové číslovky v 1. a 6. pádě. Vyjadřování data v odpovědi na otázku. Какое сегодня число ? Minulý čas. Vyjádření vykání.	PT OSV- sociální rozvoj
-konverzuje na témata spojená se školou a školním vyučováním – rozvrh, předměty, známky, atd. -napíše jednoduché texty na téma škola	На занятиях. На перемене. На занятиях и после занятий. Не забывайте вещи дома! Předložkové vazby odlišné od češtiny: по, после. Skloňování zájmen кто что. Skloňování podstatných jmen typů магазин..., в j.č.	Čj – literatura – Puškin
-umí požádat o informaci, orientuje se podle jednoduchého plánu města, dokáže popsat cestu ke svému bydlišti -vyjádří, čím a kam chce jet, co hledá, co nemůže najít.	Как туда попасть ? На чём мы поедём ? В метро. На улице. Časování sloves ехать, помочь. Infinitivní věty typu: Как пройти к...? Кому позвонить?	PT OSV- sociální rozvoj, komunikace

	Что купить? Где выйти?	
<p>-dokáže se domluvit v obchodě, co chce koupit, kolik co stojí</p> <p>-konverzuje na téma co komu sluší, co si kdo kupuje, co viděl v obchodě či ve městě, koho potkal</p> <p>- na toto téma napíše jednoduchý text</p>	<p><i>В торговом центре.</i></p> <p>Časování sloves купить, спросить, взять. 1. a 2. pád mn.č.</p> <p>podst. jm. типů магазин...</p> <p>Pohyblivé -e-, -o- u podstatných jmen. 4. pád mn.č. neživotných a životných podstatných jmen.</p>	<p>PT OSV- sociální rozvoj, komunikace</p>

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Matematika se vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku čtyři hodiny týdně, v 8. ročníku pět hodin týdně. Třídy nejsou děleny na skupiny. Výuka je realizována v kmenových třídách za využití vhodných didaktických pomůcek, případně v učebně vybavené interaktivní tabulí s využitím interaktivních výukových materiálů.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv na množství znalostí a vědomostí. Tím jsou předurčeny i metody práce zaměřené především na řešení problémů, na samostatnou práci žáků či na práci ve skupinách, počítařské soutěže a hry. Svoji úlohu hraje i běžná frontální výuka a zpracování jednoduchých projektů. Žáci jsou vedeni k soustavné sebekontrolě.

Učivo je v RVP rozděleno na čtyři základní okruhy (Číslo a proměnná, Závislosti a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy), které jsou distribuovány do jednotlivých ročníků podle níže uvedené osnovy.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírat vhodné úlohy, které vedou k užití různých metod a strategií jejich řešení (včetně více krokových úloh)
- vést žáky k samostatnému posuzování získaných výsledků, k hledání, vysvětlování a nápravě chyb
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- rozvíjet paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjet abstraktní a exaktní myšlení žáků
- vytvářet zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a osvojený matematický aparát efektivně využívat
- učit žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence k řešení problémů

- využívat různé zdroje informací, hledat logické souvislosti, které mohou vést k řešení problému a ověřovat správnost řešení
- vést žáky k tomu, aby vnímali modelové situace ve škole i mimo ni, učili se je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

Kompetence komunikativní

- směřovat žáky k vyjadřování a formulaci myšlenek a názorů v logickém sledu, ke schopnosti stručně a jasně se vyjadřovat za užití správných pojmenování
- zdůvodňování a obhajoba správnosti vlastního řešení, v diskuzi se kultivovaně a věcně vyjadřovat

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti spolupracovat ve skupině
- rozvíjet důvěru žáka ve vlastní schopnosti
- dbát na důslednou sebekontrolu
- rozvíjet vytrvalost, přesnost a systematicčnost

Kompetence občanské

- na vhodných příkladech demonstruje nutnost trvale udržitelného rozvoje
- vedení žáka k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- vychovávat žáky k zodpovědnosti dodržováním pravidel, termínů a plněním uložených úkolů
- zařazovat úlohy s podnikatelským záměrem, reagovat na aktuální nabídku produktů na finančním trhu, pochopit podstatu různých finančních produktů (leasing, úvěr, ...)
- učit žáky pracovat podle předem stanoveného postupu či tento postup sám vymyslet

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MATEMATIKA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT-OSV –rozvoj schopností poznávání PT-OSV – kooperace a kompetice
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - provádí početní operace s desetinnými čísly, tj.: - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - z paměti, písemně i na kalkulačce sčítá, odčítá (menšenec větší než menšitel), násobí a dělí desetinná čísla - zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností - řeší a sám formuluje úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s des. čísly - provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis des. čísla - porovnávání des. čísel - zaokrouhlování des. čísel - sčítání a odčítání des. čísel - násobení a dělení des. čísel 10, 100, 1000 - násobení a dělení des. čísel přirozeným číslem - násobení a dělení des. čísel - vlastnosti početních úkonů s desetinnými čísly - užití kalkulačtoru při výpočtech s des. čísly s důrazem na odhad výsledku - řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s des. čísly 	<p>F 6, M 6 – převody jednotek, výpočet povrchu a objemu krychle a kvádrů</p> <p>M 5 - ...</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná prvočíslo a číslo složené - rozloží složené číslo na součin prvočísel - určí soudělná a nesoudělná čísla - určí společné násobky a nejmenší společný násobek 2 až 3 čísel - určí společné dělitele a největší společný dělitel 2 až 3 čísel - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího spol. násobku, resp. největšího spol. dělitele 2 až 3 přirozených čísel - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • - násobek, dělitel • - znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 9, 10. • - prvočísla a čísla složená • - rozklad čísla na součin prvočísel • - společný dělitel, největší společný dělitel • - společný násobek, nejmenší společný násobek • - čísla soudělná a nesoudělná. • - určování násobků a dělitelů daného čísla • - určování (nejmenšího) společného násobku 2 až 3 přirozených čísel • - určování (největšího) společného dělitele 2 až 3 	<p>M 7 – využití znaků dělitelnosti při úpravách zlomků</p> <p>rozšiřující učivo: dělitelnost 4, 6; rodné číslo; Eratosthenovo síto</p> <p>užití interaktivních výukových materiálů</p>

	<p>přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení slovních úloh s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku 2 až 3 přirozených čísel 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - narýsuje úhel dané velikosti - změří velikost úhlu - měřením či početně rozhodne, zda je daný úhel ostrý, pravý, tupý nebo přímý - určí velikosti vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých úhlů i při zadání velikosti úhlu ve stupních a minutách - přenese úhel, graficky jej rozpůlí, vynásobí a vydělí dvěma, sečte a odečte dva úhly 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhel - užití úhlooměru k sestrojení úhlu dané velikosti a ke změření velikosti úhlu - rozdělení úhlů podle velikosti (ostrý, pravý, tupý, přímý) - velikost úhlu ve stupních a minutách - úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé - grafické sestrojení osy úhlu, vynásobení úhlu dvěma, přenášení úhlů, jejich graf. sčítání a odčítání 	M 7 – grafické úlohy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, zda jsou dva rovinné obrazce shodné, resp. osově souměrné; - načrtne a sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce - sestrojí graficky osu úsečky 	<p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> -shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost - osa souměrnosti - osově souměrné obrazce - konstrukce obrazu v osově souměrnosti - určování osy osově souměrných obrazců - osa úsečky 	M7 – středová souměrnost, věty o shodnosti trojúhelníků
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše trojúhelník - rozliší, zda se jedná o trojúhelník ostroúhlý, pravouhlý či tupouhlý, příp. rovnoramenný nebo rovnostranný - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku - dokáže rozhodnout, zda je při dané velikosti tří stran možné sestrojit trojúhelník - sestrojí podle zadaných délek tří stran trojúhelník 	<p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní úhly trojúhelníku - rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - rozdělení trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů - součet velikosti vnitřních úhlů trojúhelníku - výšky trojúhelníku - těžnice trojúhelníku, těžiště - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku - trojúhelníkové nerovnosti - konstrukce trojúhelníku ze tří stran 	<p>M7 – konstrukce sss</p> <p>M 7 – výpočet obsahu trojúhelníku</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpozná a charakterizuje krychli a kvádr; - používá pojmy hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka, síť tělesa; - načrtne a popíše krychli a kvádr s užitím příslušných pojmenování - zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádr - určí povrch krychle a kvádr ve čtvercové síti - vypočítá povrch i objem krychle a kvádr se znalostí převodů jednotek obsahu a objemu; dokáže řádově odhadnout výsledek - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů krychle a kvádr 	<p>Krychle a kvádr</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti a popis krychle a kvádr, stěnová a tělesová úhlopříčka - zobrazení krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - síť krychle a kvádr - povrch krychle a kvádr - jednotky obsahu, převody - objem krychle a kvádr - jednotky objemu, převody - výpočty povrchu a objemu, odhad výsledku a kontrola - krychle a kvádr ve slovních úlohách 	<p>M 7, 8, 9 – převody jednotek obsahu i objemu</p>
--	--	---

MATEMATIKA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části zlomku, podle modelů dokáže vyjádřit část celku zlomkem - porovná dva zlomky - převede zlomek na základní tvar nebo na daný jmenovatel - sečte, odečte, vynásobí a vydělí dva (příp. více) zlomků - převede smíšené nebo desetinné číslo na zlomek a obráceně - převede složený zlomek na jednoduchý - užije zlomky v praktických situacích, řeší slovní úlohy, které vedou k užití zlomků 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomek, základní tvar zlomku • - rozšiřování, krácení a porovnávání zlomků • - základní početní operace se zlomky • - smíšená a desetinná čísla, jejich vztah ke zlomkům • - složený zlomek • - slovní úlohy na využití početních výkonů se zlomky 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazí kladná i záporná čísla na číselné ose - určí číslo opačné k danému číslu - porovná, sečte, odečte, vynásobí a vydělí celá čísla - porovná, sečte, odečte, vynásobí a vydělí racionální čísla - řeší slovní a praktické úkoly s využitím racionálních čísel 	<p>Čísla kladná a záporná</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - porovnávání, sčítání, odčítání, násobení a dělení celých a racionálních čísel - slovní úlohy vedoucí k využití i záporných čísel 	<p>M 8, 9 – výrazy s proměnnými F 6 – měření teploty aj. D 6 – časové přímky</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná dvě veličiny poměrem; chápe jej jako jednu z možností vyjádření vztahu celek - část - rozšíří a zkrátí daný poměr - zvětší, zmenší, rozdělí hodnotu v daném poměru - modelováním a výpočtem řeší situace vyjádřené poměrem; - pracuje s měřítky plánů a map; - rozliší - přímá či nepřímá úměrnost - doplní údaje do tabulky přímé (nepřímé) úměrnosti - rozezná typ úměrnosti ve slovních úlohách a řeší je - aplikuje učivo na praktických příkladech čtení z mapy či 	<p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - poměr, úměra - poměr jako zlomek - rozdělení celku na části v daném poměru - zvětšování a zmenšování v daném poměru - přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - měřítko plánů a map - zápis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti pomocí tabulek - soustava souřadnic, graf přímé úměrnosti, čtení z grafu - procento, základ, procentová část, počet procent - úrok 	<p>Z 6 – měřítko plánu a mapy</p> <p>Ov – daně a sociální systém, spoření,</p> <p>PT – práce s tabulkami a grafy z denního tisku</p> <p>Inf – tabulkový procesor, tvorba grafu</p> <p>F 6 - rychlost a dráha rovnoměrného přímočarého pohybu – <i>prakticky všechny vzorečky</i></p> <p>Ch – koncentrace roztoku</p>

<p>plánku</p> <ul style="list-style-type: none"> - v soustavě souřadnic zakreslí bod s danými souřadnicemi, určí souřadnice daného bodu - vyčte z jednoduchého grafu požadované údaje - vypočte 1%, základ, procentovou část i počet procent - užívá různé způsoby vztahu celek – část (procenty, desetinným číslem, poměrem i zlomkem) - formuluje a řeší aplikační úlohy na užití procent - vypočítá úrok pro běžný bankovní produkt 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické úlohy na využití přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>příklady z praxe (např. vaření – spotřeba surovin, nákupy - „výhodná balení“, směnný kurz atd.)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí, zda jsou útvary shodné - sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce 	<p>Středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - středová souměrnost, střed souměrnosti - konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti - útvar středově souměrný. 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí shodné trojúhelníky - rozhodne s využitím vět o shodnosti trojúhelníků, zda dané trojúhelníky jsou shodné - načrtne a sestrojí trojúhelník s užitím konstrukcí typu sss, sus a usu - popíše postup konstrukce, k zápisu vhodně užívá matematickou symboliku - využije k výpočtům věty o shodnosti trojúhelníků 	<p>Shodnost trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - věty sss, sus a usu o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků typu sss, sus, usu, podmínky sestrojitelnosti 	<p>M 9 – věty o podobnosti trojúhelníků</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - graficky doplní trojúhelník na rovnoběžník - odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku - načrtne a sestrojí rovnoběžník, lichoběžník a obecný čtyřúhelník, s užitím matematické symboliky zapíše postup konstrukce 	<p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>rovnoběžník</u> a jeho vlastnosti - rozdělení rovnoběžníků - výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - konstrukce rovnoběžníku - <u>lichoběžník</u> a jeho vlastnosti - obvod a obsah lichoběžníku - konstrukce lichoběžníku - <u>obecný čtyřúhelník</u> - konstrukce obecného čtyřúhelníku 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - s užitím správných pojmenování popíše hranol - načrtne a narýsuje síť hranolu s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou a lichoběžníkovou podstavou - odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou a lichoběžníkovou podstavou - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu povrchu a objemu hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou 	<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - hranol – popis, vlastnosti - hranol s trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou a lichoběžníkovou podstavou - síť hranolu - povrch a objem hranolu - slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu povrchu a objemu hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou 	<p>využití interaktivních výukových materiálů</p>
---	---	---

MATEMATIKA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -určí z paměti druhou mocninu malých přirozených čísel a od nich odvozených desetinných čísel či čísel vyšších řádů; v jednoduchých případech určí z paměti druhou odmocninu; přibližně odhadne druhou mocninu a odmocninu; určí druhou mocninu a odmocninu s užitím kalkulátoru; -zná Pythagorovu větu a způsob jejího užití, s její pomocí dokáže určit velikost třetí strany v pravoúhlém trojúhelníku a řešit základní úlohy (úhlopříčka ve čtverci a obdélníku, výška v rovnoramenném a rovnostranném trojúhelníku); 	<p>Druhá mocnina a odmocnina. Pythagorova věta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina - Pythagorova věta 	<p>M 7 – obsah rovinných obrazců</p> <p>M8 – obsah kruhu</p> <p>D 6 – Starověké Řecko - Pythagoras</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje mocniny s přirozeným mocnitelem; - provádí základní početní operace s mocninami; - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$; 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti (sčítání, odčítání, násobení, dělení, mocnina součinu, mocnina podílu, mocnina mocniny) -zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti 	<p>F 8 – zápisy velikosti fyzikálních veličin s využitím mocniny deseti</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí hodnotu číselného výrazu; - matematizuje reálné situace s využitím proměnných; - do výrazu s proměnnou umí dosadit a určit jeho číselnou hodnotu - zapíše jednoduché slovní zadání pomocí výrazů - sečte a odečte dva mnohočleny, násobí mnohočlen jednočlenem a mnohočlen mnohočlenem, umí vytknout před závorku vhodný 	<p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz - hodnota číselného výrazu - proměnná a výraz s proměnnou. - mnohočleny a početní operace s nimi (sčítání, odčítání, násobení jednočlenu mnohočlenem, násobení mnohočlenu mnohočlenem, vytýkání, užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ 	

<p>výraz; - užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním;</p>		
<p>Žák - řeší pomocí ekvivalentních úprav lineární rovnice a provádí zkoušku; - rozliší případ, kdy rovnice nemá řešení nebo kdy rovnice má nekonečně mnoho řešení; - vyjádří neznámou z jednoduchého vzorce; - zapíše rovnici pro jednoduchou slovní úlohu a vyřeší ji; - chápe, že zkouška rovnice nemusí být ověřením správnosti řešení slovní úlohy; - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice;</p>	<p>Lineární rovnice - lineární rovnice o jedné neznámé - kořen lineární rovnice - ekvivalentní úpravy lineárních rovnic - zkouška jako nedílná součást řešení rovnice - řešení lineárních rovnic - zvláštní případy při řešení rovnice (rovnice nemá řešení, rovnice má nekonečně mnoho řešení) - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy řešitelné s užitím lineární rovnice</p>	<p>F – výpočet neznámé ze vzorce F 7 – úlohy o rovnoměrném přímočarém pohybu</p>
<p>Žák - rozliší význam pojmů kružnice a kruh; - sestrojí kružnici o daném středu a poloměru, užije symbolický zápis; - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice; - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu; - rozpozná a umí sestrojit Thaletovu kružnici; - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice; - sestrojí síť válce; - vypočítá objem a povrch válce; - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů pro výpočet obsahu a obvodu kruhu, objemu a povrchu válce; diskuze praktických úloh</p>	<p>Kruh, kružnice, válec - kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice (sečna, tečna, vnější přímka) - obsah kruhu, délka kružnice - Thaletova kružnice, Thaletova věta - válec – popis, síť válce, objem a povrch válce</p>	<p>M9 – povrch a objem kužele</p>
<p>Žák - využije pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh; - chápe význam rozboru konstrukční úlohy; načrtne daný útvar a uvědomí se jeho</p>	<p>Konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy - náležitosti konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - řešení konstrukčních úloh (konstrukce trojúhelníků,</p>	

<p>vlastnosti; - provede konstrukční řešení jednoduchých úloh; - s užitím matematické symboliky popíše postup konstrukce; - určí počet řešení v dané polorovině; - dodržuje pravidla přesného rýsování, klade důraz na čistotu a estetickou stránku své práce; - využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh;</p>	<p>rovnoběžníků, lichoběžníků) i s užitím vlastností množin bodů dané vlastnosti</p>	
<p>Žák - užívá postřeh, logickou úvahu a úsudek při řešení nestandardních úloh a problémů; - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých oblastí; - vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy; - ověří výsledek úlohy;</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problému - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy - římské číslice</p>	<p>úlohy tohoto typu jsou zařazovány průběžně pro zpestření výuky úlohy tohoto typu jsou zařazovány průběžně pro zpestření výuky PT OSV – kreativita, kooperace a kompetice</p>

MATEMATIKA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší v jednoduchých případech soustavu lineárních rovnic o dvou neznámých metodou sčítací nebo dosazovací - provádí zkoušku řešení - využívá soustavu dvou rovnic o dvou neznámých k formulování a řešení jednoduchých úloh z praxe - ověří správnost řešení slovní úlohy; 	<p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metodou dosazovací a sčítací; - slovní úlohy vedoucí k užití soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých; 	<p>F – úlohy o pohybu</p> <p>Ch – úlohy „na roztoky“</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte výsledky statistického šetření zaznamenaného tabulkou či diagramu; - určí četnost znaku - orientuje se v diagramu - spočítá aritmetický průměr - provede, zaznamená a vyhodnotí jednoduché statistické šetření - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<p>Práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - soubory dat a závislosti - závislosti v praktickém životě, jejich vlastnosti, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku - aritmetický průměr 	<p>použití statistických údajů z novin, časopisů, internetu a dalších zdrojů</p> <p>I – práce s tabulkovým procesorem</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, zda daná závislost je fce; - určí definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou či grafem; - sestrojí graf funkce zadané tabulkou; - z grafu vyčte požadované údaje; - sestrojí graf lineární fce; - sestrojí graf nepřímé úměrnosti; - graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými; - řeší úlohy z praxe vedoucí k užití lineárních funkcí; - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů; 	<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice funkce, hodnota funkce, definiční obor funkce a obor hodnot funkce - funkce daná grafem, tabulkou, rovnicí - přímá úměrnost - lineární funkce - konstantní funkce, fce rostoucí a klesající - nepřímá úměrnost - grafická metoda řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých 	<p>práce s tabulkami a grafy z aktuálních tiskovin</p> <p>rozšiřující učivo: kvadratická fce</p>

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná podobné obrazce a určí poměr podobnosti; - sestrojí obrazec podobný zadanému obrazce při daném poměru podobnosti; - rozdělí úsečku v daném poměru; - užije podobnost při řešení jednoduchých úloh z praxe; - umí pracovat s mapou či plánkem, chápe měřítko; - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost, poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky v daném poměru - poměr stran v podobných trojúhelnících 	<p>F 7– zákon dopadu a odrazu</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v pravoúhlém trojúhelníku popíše zavedení funkcí sinus, kosinus a tangens; - určí v Tabulkách či na kalkulačce hodnotu funkce sinus, kosinus, tangens (a obráceně); - vhodným užitím goniometrických funkcí řeší pravoúhlý trojúhelník; - výpočty s pomocí goniometrických funkcí aplikuje na slovní úlohy s praktickými náměty; 	<p>Goniometrické funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - goniometrické funkce jako poměry délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - funkce sinus, kosinus, tangens, - určování jejich hodnot na kalkulačce nebo vyhledáním v Tabulkách - užití funkcí sinus, kosinus a tangens při řešení pravoúhlého trojúhelníku 	<p>M 9 – užití gon. fcí k výpočtům povrchu a objemu kužele a jehlanu</p> <p>F 9 – význam např. pro astronomické objevy</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná kužel, kouli a jehlan, užije správně pojmy při jejich popisu; - načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele; - vypočítá v jednoduchých případech povrch a objem jehlanu a kužele a to i s užitím goniometrických funkcí; - určí povrch a objem koule; 	<p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - jehlan – popis, síť, povrch, objem - kužel – popis, síť, povrch, objem - koule – povrch a objem 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá postřeh, logickou úvahu a úsudek při řešení nestandardních úloh a problémů; - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých oblastí; 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problému</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy 	<p>úlohy tohoto typu jsou zařazovány průběžně pro zpestření výuky</p> <p>PT OSV – kreativita, kooperace a kompetice</p>

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výuka práce s počítačem a s informacemi je pojata jako samostatný předmět Informatika. Jedním z cílů využívání počítačů na škole je naučit se je používat jako nástroj při další výuce. Na druhém stupni se žáci zaměřují na zautomatizování práce na počítači, na rozšiřování získaných znalostí. Žáci se učí aktivně využívat informační technologie. Ty jsou žákům přístupné i mimo přímou výuku počítačů a jsou využívány v co největším rozsahu jako nástroj výuky.

Obsah předmětu informatika je zcela podřízen cíli dosažení informační gramotnosti, tj. komplexu znalostí a dovedností spojujících v jeden celek počítačovou a funkční gramotnost. Obsah výuky informatiky na 2. stupni pomůže žákům orientovat se ve světě informací, a to jak digitálních, tak tištěných, zpracovaných v textových i grafických editorech, uložených v celosvětové síti. Přínos obsahu informatiky na 2. stupni spočívá v tom, že naučí žáka získané informace smysluplně interpretovat, aplikovat je v reálných situacích za přispění dostupných hardwarových a softwarových prostředků. Důraz je kladen na požadavky, na odpovědný postoj k mediálnímu obsahu. Žák hodnotí informace z hlediska věrohodnosti a pravdivosti. Žák je veden k tomu, aby dříve než informace získané z internetu použije, ověřoval jejich věrohodnost tím, že je konfrontuje se svými vědomostmi, dále využívá k posouzení věrohodnosti alternativních informačních zdrojů a rozlišuje informační zdroje s přihlédnutím k ohodnocení zdroje. Žák dále zdokonaluje dovednosti s textovými, tabulkovými a grafickými editory (vektorovými i bitmapovými). Snaží se přitom respektovat estetická, typografická, stylistická a jiná pravidla. Také si vytváří vlastní www stránky a je schopen pracovat s programy na tvorbu prezentací.

Informatika je vyučována v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka je organizována tak, aby žáci seděli u počítače samostatně, přesná hranice pro dělení třídy na skupiny však není stanovena.

V rámci výuky informatiky jsou voleny tyto postupy k rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- práce s sebehodnocením žáků
- podněcování tvořivosti žáků, realizace jejich vlastních nápadů
- vedení žáků k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problému

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů a tím podněcování nových cest poznávání
- vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

- formulování svých požadavků
- používání skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení

Kompetence sociální a personální

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- podporování přátelských vztahů ve třídách – žáci si vytváří vlastní stránky

Kompetence občanské

- vyhledávání aktuálních informací o naší společnosti
- vedení k pracovitosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- úlohy na vyhledávání informací o středních školách, úlohy na vyhledávání informací k učení
- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematickosti k řešení problémů
- dodržování pravidel termínu – výchova k odpovědnosti
- samostatná práce s počítačem

INFORMATIKA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-popíše základní součásti PC a jejich vztahy a vlastnosti -vysvětlí funkci dalších periférií	Hardware – funkce jednotlivých částí PC - operační paměť, procesor, harddisk, vnitřní a další periferie	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace
-využívá podobnosti ovládání programu pro OS (Word, Internet Explorer, Průzkumník...)	Operační systémy – vlastnosti programů určených pro OS	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-vysvětlí princip fungování internetu -zhodnotí různé možnosti připojení k internetu	Internet a jeho fungování, možnosti připojení	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, komunikace PT VEG - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané PT MV -kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti VO 6-zvyky, tradice. Aktuality VO 6-ČR-demokratický stát
-zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru -vytváří různé dokumenty - edituje text -zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky, grafy apod. -uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	Textový editor Microsoft Word: popis prostředí, práce se souborem, formát písma a odstavce, schránka, objekty v textu (obrázek, tabulka), pravidla pro estetickou úpravu textu...	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita PT MV -stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
-orientuje se v problematice -je mu jasný rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou -popíše základní vlastnosti jednotlivých obrázkových formátů -zvládá základní nástroje programu malování	Vektorová a bitmapová grafika- teorie, druhy a vlastnosti jednotlivých obrázkových formátů. Malování jako jednoduchý grafický program.	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-chápe rizika závislosti na PC -zhodnotí klady a zápory počítačových her -je informován o negativních jevech internetu.	Práce s PC a naše zdraví – psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie...)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, psychohygienu VO 7-člověk a kultura-přínos a nebezpečí masmédií VZ 9-péče o zdraví

INFORMATIKA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	učivo	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru</p> <p>-zařazuje vhodně do textu další objekty – obrázky, tabulky, grafy apod.</p> <p>-uplatňuje základní estetická a typografická pravidla</p>	<p>Word: úprava wordartu, barva, tvar, trojrozměrný prostor, stíny, kreslení, odrážky a číslování, tabulky, vkládání specifických symbolů, formát odstavců, ohrazení a stínování, tabulátory, sloupce, oddíly, konec stránky, konec oddílu, čísla stránek, záhlaví, zápatí, automatické opravy</p>	<p>PT OSV- rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace</p> <p>PT MV-stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p> <p>OV 7- člověk a kultura-tvorba časopisu</p>
<p>-vytvoří a upraví tabulky s využitím vzorců v tabulkovém editoru</p> <p>-statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat</p> <p>-založí a upravuje jednoduchou databázi (např. v programu Excel).</p>	<p>Excel: základní okno, buňka, změna textu, velikost buňky, označení více buněk, ohrazení, základní úpravy textu, přesouvání, označení řádků, sloupců, nový řádek, sloupec, odstranění řádků, sloupců, základní funkce, grafy, formát buňky</p>	<p>PT OSV- rozvoj schopností poznávání, kreativita</p>
<p>-zvládne zpracovat zadané téma pomocí PowerPointu a sám svou práci předvést před kolektivem</p> <p>-využívá počítač ke zpracování dat a k jejich prezentaci</p> <p>-zvládne přednést referát na určité téma doplněný o multimediální prezentaci</p>	<p>Multimediální prezentace: základní okno PowerPoint, rozložení snímku, šablona, prohlídka prezentace, přidání dalších snímků, nové textové pole, úprava textu, mazání textových polí a celých snímků, vložení grafických objektů – obrázek, graf, klipart, wordart, automatické tvary, efekty objektů, zvuk, časování, přechody mezi snímky, pozadí, vlastní prezentace</p>	<p>PT OSV- rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>PT MV-stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p> <p>Z 7 - Evropa, Asie, Amerika</p> <p>Př. 7 - savci</p> <p>VZ 9 - patologické jevy</p>
<p>-vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů</p> <p>-využívá další způsoby el. komunikace</p> <p>-odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách</p>	<p>Počítačové sítě – služby Internetu (email, WWW, chat...)</p> <p>Outlook: emailová adresa, kontakty, kalendář, základy práce s poštovním klientem – kopie, skrytá kopie, adresář, třídění pošty, příloha</p>	<p>PT OSV- rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>PT VEG- Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>PT MV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VO 7-zvyky, tradice. Aktuality</p>
<p>-uvědomuje si problémy</p>	<p>Paragrafy a počítače-Vznik</p>	<p>PT OSV- rozvoj schopností</p>

<p>spojené s autorskými právy zásadami etiky, výhody registrování programu</p>	<p>programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru, základy počítačové etiky</p>	<p>poznávání, seberegulace a sebeorganizace VO 8-člověk a právo</p>
--	--	---

DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí. Učí poznávat děje, skutky a jevy, které ovlivnily vývoj společnosti zcela zásadně a zejména ty, které se promítají do současnosti. Vysvětluje souvislosti dějinných událostí a rozvíjí časové a prostorové představy. Důraz je kladen na základní hodnoty evropské civilizace. V souvislosti se světovými dějinami je zdůrazněna kulturní rozmanitost světa a nerovnoměrný vývoj v jednotlivých oblastech.

Dějepis neopomíná regionální dějiny, naopak prostřednictvím nich konkretizuje obecné historické problémy.

Výuka dějepisu na druhém stupni probíhá v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně. Na škole je k dispozici učebna pro dějepis a zeměpis. Pro dějepisnou výuku je vybavena historickými mapami, dějepisnými atlasy, historickými obrazovými soubory a odbornou literaturou. Dějepis je spjat s ostatními vyučovacími předměty, zejména s literaturou, estetickou výchovou, výchovou k občanství i s přírodovědnými předměty.

Způsob výuky předmětu vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací, jejich uvádění do souvislostí
- práce s obecně užívanými termíny
- získávání komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- využívání již získaných vědomostí a dovedností k řešení problému
- volba vhodných i alternativních způsobů řešení
- kritické myšlení, obhajoba svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- zapojování do diskuse, obhajování svého názoru
- věcná argumentace
- užití moderní technologie ke komunikaci
- práce s historickým textem přiměřená věku

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině, respektování názoru ostatních členů
- zapojování do debaty celé třídy nekonfrontačním způsobem

Kompetence občanské

- uvědomění si našich tradic, kulturního a historického dědictví
- odmítání násilí, útlaku a rasové nesnášenlivosti na základě historických příkladů

Kompetence pracovní

- plnění závazků a povinností v souvislosti s výukou

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

DĚJEPIS – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si práci s časovou přímkou - pochopí pojmy čas, prostor - zná zdroje informací – muzea, archivy, galerie. 	<p>Co je historie, historické prameny. Počítání, historická mapa.</p>	<p>Z 6, 7 - orientace na mapě, instituce v regionu M 7 - kladná a záporná čísla</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vývojová stadia člověka. - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí - pochopí důsledky přechodu k zemědělství a vznik řemesel a obchodu - vysvětlí vliv využití nových kovů pro rozvoj hospodářství a společnosti - uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v různých částech světa - uvede příklady archeologických kultur na našem území. 	<p>Starší doba kamenná, jednotlivé typy člověka. Mladší doba kamenná, přechod k zemědělství. Pravěk ve střední Evropě. Doba bronzová a železná. Keltové.</p>	<p>F 6, 7- vlastnosti kovů. PT - EV – základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - vysvětlí význam objevu písma a vliv náboženských představ na společnost. - uvědomuje si odkaz nejstarších starověkých civilizací. 	<p>Mezopotámie, Vzestup a pád Egypta. Palestina, Indie a Čína.</p>	<p>M 6, 7, 8, - šedesátková soustava, jehlan, úhly a hodiny Z 6 - kompas PT - VDO – občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná pozůstatky nejstarší řecké civilizace od pozdější doby - pochopí podstatu řecké demokracie a její odkaz dnešku - objasní přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - pochopí rozdíl mezi válkou útočnou a obranou vlasti - chápe tragické důsledky občanské války na společnost. 	<p>Starověké Řecko. Kréta, Mykény, Řecko. Řecká kolonizace, Athény a Sparta, řecko – perské války. Alexandr Makedonský. Řecká vzdělanost, helénská kultura.</p>	<p>VO 7 8 - pojem demokracie Lit 6 - řecká pověst PT- VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí rozdílné formy státní moci - získá představu o důsledcích činů vlivných osobností a skupin - orientuje se podle mapy na území říše římské - uvědomí si význam křesťanství pro Evropu 	<p>Římská říše. Počátek starověké Itálie, období království. Římská republika. Punské války a vznik impéria. Caesar. Období císařství, život</p>	<p>Z 8 - dnešní podoba bývalého impéria, mapa Evropy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže srovnat barbarské civilizace a antiku - uvede osobnosti antiky pro evropskou civilizaci - uvede nejvýznamnější památky zapsané na seznamu světového kulturního dědictví	v provinciích. Římská vzdělanost a umění. Křesťanství. Rozpad říše.	
--	---	--

DĚJEPIS – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si periodizaci středověku. - seznámí se s uspořádáním raně středověkého státu. - učí se chápat úlohu křesťanství a víry. - uvědomí si obohacení Evropy o kulturní podněty Orientu. - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	<p>Stěhování národů. Byzantská říše. Arabská říše a islám. Byzantská a románská kultura. První středověké říše v Evropě.</p>	<p>Z 8 - nynější státy na území bývalých říší - Asie Z 9 - náboženství ve světě, islám PT - VEG – objevujeme Evropu a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si duchovní odkaz patrona českých zemí - seznámí se se státopornou úlohou panovnických rodů - učí se charakteristice dobového životního stylu - je hrdý na historii Velké Moravy - seznámí se s rozmachem a vývojem českého státu - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka. - pozná gotický a renesanční sloh, zejména ve svém městě. 	<p>Sámova říše první pokus o vznik státu na našem území. Velkomoravská říše. Počátek českého státu, přemyslovská knížata. Expanze Vikingů. Křížové výpravy. Středověký venkov a města. Gotika a renesance. Státy západní a východní Evropy.</p>	<p>Lit. 8- nejstarší literární památky z Velké Moravy a doby počátku českého státu.</p> <p>VO 6 - poznání regionu, orientace v památkách našeho města.</p> <p>PT - MKV - multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se charakteristice dobového životního stylu - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí. - seznámí se s etniky evropských národů v Americe, s původními obyvateli, otrokářstvím. - pochopí nerovnoměrnost vývoje v různých částech světa. - umí posoudit důsledky třicetileté války na politický a hospodářský vývoj Evropy - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka - na příkladech konkretizuje absolutismus, parlamentarismus a konstituční monarchie. 	<p>Přemyslovci a Lucemburkové. Husitská revoluce. Doba poděbradská. Doba jagellonská. Italská renesance. Dobývání Ameriky Evropany. Civilizace východní polokoule. Třicetiletá válka, její výsledky.</p>	<p>PT - VEG – jsme Evropané Z 7 - objevné cesty Amerika, Afrika, Asie</p>

DĚJEPIS – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam vědeckých objevů pro pokrok lidstva. - pozná prvky barokní kultury a rokoka. - chápe pojem kolonie a boj za svobodu. - ujasňuje si pojmy parlamentarismus, konstituční monarchie a osvícenský absolutismus. - pochopí politické snahy nastupující buržoazie. 	<p>Baroko a rokoko u nás a v Evropě. Osvícenství, rozvoj vědy a vzdělanosti. Výboje Evropanů v Asii, Africe a Americe. Revoluce v Anglii. Absolutismus ve Francii, Rusku a Prusku. Habsburská monarchie. Osvícenství Marie Terezie a Josefa II. Dopad osvícenských reforem na české obyvatelstvo.</p>	<p>VO 7, 8 - uvědomění si pojmu národ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat historické skutečnosti vedoucí ke vzniku USA a následně k občanské válce. - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích, které charakterizují modernizaci společnosti - uvědomí si odklon od vlivu církve - objasní souvislost mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami - chápe rozbití starých struktur v Evropě - uvědomí si emancipační hnutí evropských národů - objasní vznik, průběh a význam českého NO - pochopí podmínky pro zakládání politických stran. - objasní příčiny vzniku 1.světové války - přiblíží utrpení civilního obyvatelstva v letech války 	<p>Boj amerických osad za nezávislost.</p> <p>Občanská válka v USA. Průmyslová revoluce, modernizace společnosti. Utopický socialismus. Klasicismus a romantismus. Velká francouzská revoluce, její dopad na evropské dějiny. Napoleonské války a jejich důsledky. Národní a osvobozené hnutí v Evropě. České národní obrození. Revoluce 1848 a 1849. České země v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. století. Sjednocení Itálie a Německa. Vznik Rakouska–Uherska. Mocenská seskupení na přelomu 19. a 20. století. 1. světová válka – příčiny, průběh, konec.</p>	<p>VO 7, 8, - vznik moderní demokracie Řešení sociálních problémů. Výchova demokratického občana. Vlastenectví.</p> <p>PT - EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

DĚJEPIS – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
- vysvětlí prohloubení nerovnoměrného vývoje ve světě - chápe význam versailleského systému.	Vznik ČSR, osobnost T. G. Masaryka	Lit 9 - odraz války v literatuře
- uvědomuje si změnu mezinárodně politických vztahů - poznává nebezpečí totalitních režimů - srovnává vývoj totality v SSSR a Německu a uvědomuje si jejich nebezpečí.	Postavení ČSR v rámci versailleského systému. Nové státy na mapě Evropy. ČSR ve 20. letech. Světová hospodářská krize, nástup fašismu. SSSR ve 20. a 30. letech. Ohrožení ČSR fašismem.	VO 8 – člověk ve státě PT - MV – fungování a vliv médií ve společnosti.
- učí se úctě k odkazu účastníků odboje a hrdinství vojáků i civilního obyvatelstva v boji proti fašismu - chápe obsah slova hrdinství a vlastenectví.	2. světová válka. Počátek 2. světové války. Napadení SSSR. Obrat ve válce. Vstup USA do války. Významné bitvy. Protectorát Čechy a Morava. Československý odboj. Jednání o poválečném uspořádání světa.	PT - OSV – hodnoty, postoje a praktická etika Lit 9 - 2. světová válka v literatuře a filmu
- uvědomí si, že člověk se musí poučit z historického vývoje - pochopí politické procesy a totalitu u nás a jejich destruktivní sílu - rozpozná klady a nedostatky demokratických režimů	Uspořádání světa po 2.světové válce. Poválečné Československo. Vývoj západního světa a SSSR po válce. Dekolonizace. Věda, technika a kultura po válce. Nástup totalitní moci v ČSR. 50. léta , nejtvrďší totalita. Pražské jaro 1968. Léta normalizace. Rozpad komunistického bloku. Evropská integrace.	PT - VDO – občan, občanská společnost a stát Ch 9 - otravné a jedovaté látky ve vojenství

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací předmět Výchova k občanství patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Na 2. stupni je zařazen do vzdělávání od 6. do 9. ročníku. Výchova k občanství je vyučována v 6. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací a v 7., 8. a 9. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací.

Předmět vede žáky k tomu, aby se na základě získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě a aktivně se zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti na základě poznání dějinných, kulturních a sociálních aspektů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci rasistických, xenofobních a extremistických projevů. Vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti. Vede k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i k poznávání otázek obrany státu. Žáci získají informace o aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, rozvíjejí zájem o veřejné záležitosti. Předmět reaguje na potřebu vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti a pomáhá se žákům orientovat v problematice peněz a cen. Učí žáky odpovědnému spravování osobního rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Vzdělávací obsah předmětu výchova k občanství je na 2. stupni rozdělen na tématické okruhy: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy, Globální svět.

Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na poznatky žáků z 1. stupně, převážně z oblasti Člověk a svět. Učivo se rovněž opírá o zkušenosti žáků z denního života, z kultury, města, regionu, z rodinného prostředí a mezilidských setkání ve škole a ve společnosti.

V 7. ročníku se žáci seznamují s kulturním a přírodním bohatstvím národa, různými formami vlastnictví, funkcí peněz a hospodařením. Odhalují a řeší významné globální problémy, vztahy mezi lidmi ve společnosti a mezi občany jednotlivých zemí. Nahlíží do oblasti lidských práv a hodnot moderní společnosti.

V 8. ročníku směřuje učivo k vnímání a posuzování sebe sama i druhých lidí, posiluje vůli a osobní vlastnosti jednotlivce. Usiluje také o rozvoj osobnosti po stránce morální a sociální. Přibližuje žákům oblast práva, právní řád ČR, druhy a postihy protiprávního jednání, rodinný, občanský a pracovní život.

Učivo 9. ročníku upevňuje u žáků systém osobních hodnot na příkladech řešení situací citového, politického, ekonomického života. Žáci si uvědomují podstatu mezinárodních společenství, problémy demokratického světa s terorismem a klady a zápory globalizace. Uspořádávají si plány, cíle a představy o své budoucnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využívání aktivizačních výukových metod vytvářejících pozitivní vztah k učení
- kladení důrazu na práci s textem a čtení s porozuměním
- zadávání úkolů vedoucích k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací

- porovnávání faktů, kritické nahlížení na dané skutečnosti, uvádění do souvislosti a propojování poznatků v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznávání a posuzování problémových situací
- hledání příčin a vhodných způsobů řešení problémů samostatně i ve skupině
- kritické smýšlení a vytváření uvážlivých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- jasné, stručné a logické vyjadřování v kultivovaném ústním i písemném projevu
- zdůvodňování svých tvrzení použitím vhodných argumentů
- diskuse s obhajobou svých rozhodnutí, postojů a názorů
- využití komunikativních i informačních prostředků a komunikativních dovedností v mezilidských vztazích

Kompetence sociální a personální

- rozvíjení schopností a dovedností zvládat práci ve skupině a v týmu
- vytváření příjemné atmosféry vedoucí k upevňování mezilidských vztahů
- vedení žáků k ovládnutí vlastního jednání, podpoře sebedůvěry, k respektu a toleranci

Kompetence občanské

- pěstování odpovědného přístupu ke kulturnímu dědictví, přírodnímu bohatství a životnímu prostředí
- utváření mravních hodnot a principů zdůrazňujících dodržování práv a povinností, odmítavý postoj k násilí a poskytování pomoci v krizových situacích
- vedení žáků k aktivní účasti v kulturním, společenském a sportovním životě

Kompetence pracovní

- plnění pracovních povinností i termínů a posilování zodpovědnosti za dodržování pravidel a závazků
- využívání získaných znalostí a dovedností pro plánování, hodnocení, sebehodnocení a rozhodování se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- pomoc při adaptaci na nové pracovní podmínky

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ– SPOLEČNÉ VÝSTUPY PRO 6. – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - průběžně se v jednotlivých ročnících seznamuje s tradicemi, zvyklostmi a státními svátky - uvědomuje si podstatu a význam jejich dodržování - ctí památné a významné dny - učí se sdělovat informace, rozlišovat podstatné od méně důležitého, prezentovat své názory, obhajovat je a diskutovat 	<p>Průběžně Zvyky, tradice, státní svátky</p> <p>Aktuality</p>	<p>Inf 6-7 – vyhledávání informací PT - OSV- Komunikace PT - MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PT - MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality PT - MV - Stavba mediálních sdělení</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vnímání času v naší kultuře - prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek - uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozčleněn - zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské svátky 	<p>Život v čase Čas Měření času Kalendář Čas svátků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si význam domova pro děti i dospělé - vžije se do pocitů osamělých lidí a bezdomovců - vyjádří význam společných chvil v rodinném kruhu - pěstuje si pěkný vztah k rodičům, sourozencům, prarodičům a příbuzným - zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině - dokáže objasnit pojmy „náhradní rodinná péče“, „adopce“, „adopce na dálku“, „pěstounská péče“ - vysvětlí smysl SOS dětských vesniček, dětských domovů a kojeneckých ústavů 	<p>Život v rodině Rodina má mnoho členů Rodina Rodokmen Rodina má mnoho podob Podoby rodiny Užší a širší rodina Náhradní a rodinná péče Rodina má své zvyklosti Rodinný řád Zvyky a rituály v rodině Svatba Manželství Registrované partnerství I rodina se někdy neshodne Konflikt a jeho řešení Vzájemná komunikace</p>	<p>VZ 8 - Vztahy mezi lidmi a formy soužití PT - OSV Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti PT - MKV Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaká je náplň činnosti obecního zastupitelstva - zjistí s jakými problémy se můžeme obracet na obecní úřad - uvede, jaké příležitosti realizovat své zájmy mají děti žijící v konkrétní obci - pokusí se navrhnout způsoby prezentace obce, ve které žije - seznamuje se s polohou města a kraje, s jejich historií - uvede, co je typické pro region, 	<p>Místo, kde žijí Domov Obec Obecní samospráva Obecní úřad Žijí v kraji Kraje Krajská samospráva Žijí ve státě Stát Státní symboly ČR Žili a žijí tu s námi Národnost</p>	<p>Z 6 – poloha obce, plán a mapa D 6- 7 – Caesar, vznik středověk. měst, historie a památky města Lit, D, Př, Tv, Vv 6 – osobnosti města a kraje Sloh 6 – popis VZ 9 – podpora zdraví D 6 - Řecko Sloh 6 – inzerát, objednávka PT - VDO Občan, občanská společnost a stát PT - OSV</p>

<p>ve kterém žije</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony - ví, kde sídlí krajský úřad a kdo stojí v jeho čele - dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, kde jsou umístěny a při jakých příležitostech se používají - vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím - prokáže, že pochopil pojmy „vlast“ a „vlastenectví“ - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti - přiměřeně svému věku se pokusí uvést výhody začlenění České republiky do Evropské unie - objasní význam třídění odpadků a ekologického chování domácnosti - zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva - popíše význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<p>Státní občanství Žiji v Evropě a ve světě EU OSN Žiji na zemi Obrana vlasti Příroda v ohrožení Konzumní způsob života Ekologický způsob života Recyklace Domácí ekologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty, postoje, praktická etika <p>PT - VDO Občan, občanská společnost a stá</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formy participace občanů v politickém životě <p>PT - MKV - Kulturní diference</p> <p>PT - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí</p> <p>PT - MV - Fungování a vliv médií ve Společnosti</p> <p>PT - VEG Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>
---	--	---

<p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jemu blízkých konkrétních životních situacích</p> <p>- zapojuje se do společných činností ve třídě, ve škole i v dalších organizacích</p> <p>- objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla aktivně navrhnout a uplatňovat</p> <p>- rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování (týrání, sexuální zneužívání), ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc</p>	<p>Život mezi lidmi</p> <p>Pravidla pomáhají žít spolu</p> <p>Člověk je tvor společenský</p> <p>Pravidla pomáhají chránit</p> <p>Lidská práva</p> <p>Dětská práva</p> <p>Když se pravidla nerespektují</p> <p>Šikana</p> <p>Násilí na dětech</p>	<p>Čj 7 – odborné názvy</p> <p>D 6-9 – historické etapy, vývoj práv</p> <p>VZ 8 – osobní bezpečí</p> <p>PT - OSV</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>PT - VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>PT - VEG</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>PT - MKV</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Etnický původ</p> <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p>
---	---	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a charakterizuje jednotlivá období lidského života - rozpozná tělesné a duševní změny, kterými prochází v dospívání - učí se rozpoznat a rozlišit projevy schopností svých i druhých lidí - snaží se rozpoznat projevy charakterových vlastností u sebe i ostatních - dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání - zhodnotí důležitost společnosti pro svůj život - rozliší společenské skupiny, do nichž patří - objasní nutnost pravidel pro život ve škole a ve společnosti - vlastními slovy vyjádří svůj postoj ke škole - objasňuje, proč je třeba podřizovat se školnímu řádu, respektuje jej - pracuje se škol. řádem - rozliší agresivní a asertivní komunikace mezi lidmi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace - rozpozná projevy společensky vhodného a nevhodného chování - uvědomuje si důsledky porušování pravidel pro sebe i své okolí 	<p>Kam patřím</p> <p>Já a dospívání Období lidského života Dospívání neboli puberta Člověk jako osobnost Žijeme ve společenství lidí Život ve společnosti Společenské skupiny Řešení názorového střetu Ve školních lavicích Povinná školní docházka Život ve škole Komunikace Způsoby komunikace Asertivita a agresivita Pravidla chování Mají pravidla smysl? Právní normy Morální pravidla Společenská pravidla Důsledky porušování pravidel a norem</p>	<p>ČaS 4-5 - vývoj společnosti D 8 - osvícenství Marie Terezie Tv 6 - aktivní životní styl VZ 8 – změny v životě člověka – dětství, puberta, dospívání Př 8 – genetika a dědičnost Čj 7-8- rčení a přirovnání VP 8- sebepoznávání, podmínky a předpoklady reálného zhodnocení vlastní osobnosti</p> <p>PT - OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Psychohygiena - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace <p>PT - VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola <p>PT - MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy <p>PT - MV</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen vysvětlit význam základních státoprávních pojmů: stát, prezident, parlament, vláda - objasní základní rozdělení moci ve státě a uvede příklady orgánů a institucí - charakterizuje menšiny žijící v České republice - rozpozná národnostní, rasové, náboženské a jiné projevy lidské nesnášenlivosti 	<p>Já a společenský systém</p> <p>Česká republika – stát, ve kterém žiji ČR – demokratický stát Prezidenti v české historii Žijí s námi Národnostní menšiny Rasová nesnášenlivost Vlastenectví Co je to vlastenectví O lidských právech</p>	<p>D 6-9 – starověké Řecko-demokracie, starověké zákoníky, vznik ČSR Inf 6 – vyhledávání informací D 7-9 - osobnosti naší historie, památná místa, tradice státních symbolů a korun. klenotů</p> <p>PT - VDO</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní nutnost vzájemné tolerance a respektu pro život ve společnosti - uvede základní dokumenty upravující lidská práva - vysvětlí, jaký význam má pro život člověka a společnosti dodržování lidských práv - vyjádří svůj osobní postoj k výše uvedeným problémům a hledá způsob řešení - diskutuje o tom, kde a jak se člověk může domáhat svých práv - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<p>Základní lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv Listina zákl. práv a svobod v České republice Zvláštní (specifická) lidská práva Právo znamená i povinnost Porušování lidských práv Kde se můžeme domáhat lidských práv Postihy za porušování lidských práv</p> <p>Obrana vlasti</p>	<p>Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přínos významných historických osobností pro rozvoj naší země -objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou - vlastními slovy vyjádří své představy o kráse - rozliší základní druhy umění - charakterizuje významné kulturní instituce a zhodnotí přínos jejich programů a expozic - dokáže se vhodně chovat při kulturních událostech - popíše kulturní život ve svém bydlišti a regionu - uvede své vlastní kulturní aktivity - popíše způsoby, jak se může dítě i dospělý podílet na ochraně kulturních památek a přírodního prostředí své obce a regionu - objasní nebezpečí masmedií, masové kultury a reklamy na člověka, uvede příklady z vlastního života - popíše současné závažné globální problémy, vysvětlí jejich příčiny, projevy a důsledky - pokusí se navrhnout možnosti řešení těchto problémů na lokální i globální úrovni - snaží se pochopit podíl každého člověka na odpovědnosti za stav ekologie 	<p>Já a okolní svět Historická tradice Naši slavní předkové v běhu staletí Kultura a umění Kultura Kulturní rozmanitost světa Umění Druhy umění Kultura v našem životě Společenská a kulturní zařízení Jak se neztrapnit při kulturních událostech Masová kultura Masmédia Kulturní bohatství Problémy „modré“ planety Globální a ekologické problémy Globální společenské problémy Cesty k nápravě</p>	<p>Čj 7 – skladba - souvětí Lit 7 – čemu se báseň říká, příběhy z dávných dob, fantastická literatura – technické vynálezy D 7-9 - osobnosti naší historie, památná místa, tradice státních symbolů a korun. klenotů Sloh 6-7 – popis, životopis D 6-9- architektura starověků, umělecké slohy Inf 6-7 – přínos a rizika práce s PC, zpracovávání informací</p> <p>PT - VEG Evropa a svět nás zajímá PT - MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita PT - MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Lit 7 - přírodní lyrika a epika Z 6-7- typy krajín Př 6-7- podmínky pro život, základy ekologie, ochrana živočichů a rostlin Ch 8 – směsi - vzduch, voda</p>

		<p>PT – VDO Občan, občanská společnost a stát</p> <p>PT - VEG Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>PT - EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>PT - MKV Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozlišit základní formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví majetku, uvede příklady - objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami - uvede, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu - vyjmenuje hlavní způsoby a zdroje získávání majetku - popíše funkci a formy peněz - popíše způsoby hospodárného zacházení s penězi - na příkladech objasní, z čeho vzniká rodinný rozpočet - zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - navrhne postup řešení, kdy jsou příjmy/výdaje větší – menší než výdaje /příjmy - ví k čemu je bankovní účet - uvede příklady korupčního jednání. 	<p>Já a hospodaření Vlastnictví a majetek Vlastnictví Majetek Zdraví – nejcennější bohatství Peníze Peníze a jejich funkce Hospodaření s penězi Rozpočet Co je rozpočet Druhy rozpočtu Korupce</p>	<p>Sloh 6 – vyplňování jednoduchých tiskopisů VP 8 – rozhodování, informační základna</p> <p>PT - EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy vysvětlí pojem osobnost, rozpozná svůj typ temperamentu, posoudí pozitivní a negativní stránky jednotlivých typů temperamentu - objasní pojmy schopnost, vůle, vysvětlí význam vůle pro dosahování zvolených cílů - vysvětlí význam potřeb, zájmů a hodnot pro motivaci jedince, posoudí význam hodnot pro svůj život, dokáže objasnit pojem stres - na základě realistického poznání své osobnosti může dokázat zhodnotit a korigovat své jednání a chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem - uvědomí si důležitost citů ve svém životě, dokáže je vhodným způsobem charakterizovat a demonstrovat - popíše základní lidské smysly, vysvětlí význam paměti pro život člověka - charakterizuje životní styl současné společnosti, objasní nebezpečí zdraví člověka ohrožujících návykových látek a dalších druhů závislosti, předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek - vyjmenuje vybrané osobnosti hudby, literatury, vědy, sportu a objasní jejich význam 	<p>Člověk jako osobnost Já jsem já Duševní vlastnosti osobnosti Potřeby, zájmy, hodnoty Jak se vidím já Jak mě vidí ostatní Já, moje pocity Pocity City (emoce) Rozdělení citů z hlediska intenzity Jak ovládat své city Jak zvládat náročné životní situace Já, moje smysly a paměť Smysly Paměť Já a životní styl Životní styl Životní styl v minulosti a dnes Zdravý životní styl Závislost Osobnosti naší země Hudba Literatura Věda Sport</p>	<p>Tv 9 – pohybové a relaxační cvičení proti stresu VZ 9 – duševní hygiena PT - MKV Lidské vztahy PT - OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena PT - OSV Rozvoj schopností poznávání</p>

<p>- objasní význam tolerance pro lidské soužití, vlastními slovy charakterizuje pojem stereotyp, vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti, dokáže je rozpoznat</p> <p>- vysvětlí a uvede příklady formální a neformální autority</p> <p>- uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce, objasní pojmy autorita, altruismus a egoismus</p> <p>- dokáže charakterizovat pojem konflikt, uvést a demonstrovat řešení konfliktních situací</p>	<p>Člověk mezi lidmi</p> <p>Lidská setkání</p> <p>Společenská skupina</p> <p>Všichni jsme lidé, ale jsme různí</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Autorita</p> <p>Solidarita</p> <p>Altruismus a egoismus</p> <p>Chování v konfliktních situacích</p> <p>Co je to konflikt</p> <p>Fáze konfliktu</p> <p>Jednání v konfliktních situacích</p>	<p>Čj 7 – slovní zásoba</p> <p>Lit 7 - humoristická literatura</p> <p>Sloh 6- reprodukce textů</p> <p>VZ 8 – nemoci a úrazy</p> <p>PT - OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Hodnoty, postoje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická etika <p>PT - MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>PT - MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fungování a vliv médií ve společnosti
<p>- vysvětlí rozdíl mezi heterosexuální a homosexuální, objasní pojem registrované partnerství, uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život člověka</p> <p>- popíše metody antikoncepce</p> <p>- dokáže se orientovat v bezpečných způsobech sexuálního chování</p> <p>- charakterizuje instituci manželství, popíše zákonné předpoklady jejího vzniku, dokáže uvést podmínky důležité pro harmonické soužití partnerů, uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství</p> <p>- objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče</p> <p>- dokáže vysvětlit z jakého důvodu je stanovena věková hranice pro bezpečný pohlavní styk</p> <p>- vyjmenuje zásady vhodného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích a uvede konkrétní postup.</p>	<p>Člověk, láska a manželství</p> <p>Láska</p> <p>Zamilovanost</p> <p>Heterosexualita a homosexualita</p> <p>Metody antikoncepce</p> <p>Antikoncepce</p> <p>Nebezpečí sexuálního života</p> <p>Člověk a zdraví</p> <p>Co vše patří k zodpovědnému sexu</p> <p>Pohlavní choroby a jejich příznaky</p> <p>Manželství – základ rodiny</p> <p>Co je manželství</p> <p>Založení rodiny</p> <p>Neshody v manželství</p> <p>Rozvod</p> <p>Vznik lidského života</p> <p>Jak vzniká lidský život</p> <p>Jak se chovat v těhotenství</p> <p>Náhradní rodinná péče</p>	<p>PT - OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>Hodnoty, postoje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktická etika <p>PT - MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy <p>VZ – vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>VZ – změny v životě člověka</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše typy a formy států a uvede jejich příklady, charakterizuje základní funkce státu - dokáže charakterizovat základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání - vyloží znaky demokratického způsobu rozhodování ve státě, vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů - objasní práva a povinnosti občana ČR, popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství - dokáže objasnit základní funkce ústavy, vyjmenuje části Ústavy ČR a popíše jejich obsah - popíše význam právního řádu pro život ve společnosti, charakterizuje jednotlivá právní odvětví, vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a popíše soustavu soudů v ČR - dokáže rozpoznat základní rozdíl mezi přestupkem a trestním činem - objasní pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - dokáže popsat problematiku a kriminalitu mladistvých a uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích. - uvede významné mezinárodní organizace ve spojitosti s ČR. Popíše jejich význam ve světovém dění, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. 	<p>Člověk ve státě Stát – jeho funkce a typy Funkce státu Typy státu O demokracii Co je to demokracie Demokratické volby v ČR Politické strany Já – občan Jsme občané Ústava České republiky Funkce ústavy Co je Ústava České republiky Co obsahuje Ústava České republiky Právní řád České republiky Právo a morálka Právní vztahy a právní normy Právní řád Právní odvětví Orgány právní ochrany Druhy provinění Kriminalita Nejčastější případy kriminality dětí a mladistvých Korupce Obrana vlasti</p>	<p>D 6 - 9 - historické etapy, formy státu Z 7 – evropské státy D 6- starověké zákoníky D 8- vznik novověkých států a Ústavy Inf 7 – paragrafy a počítače PT - VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Občan, občanská společnost a stát PT - VDO Formy participace občanů v politickém životě PT - MV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
--	--	---

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje svůj názor na náboženství obecně - orientuje se v hlavních světových náboženstvích - rozliší náboženství monoteistická a polyteistická - objasní pojem náboženská tolerance - seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly - charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. 	<p>Člověk a náboženství Náboženství a náboženská tolerance Náboženství Náboženská tolerance Judaismus Křesťanství Islám Hinduismus Buddhismus Další náboženství a nová náboženská hnutí Extremismus a fanatismus Obrana vlasti</p>	<p>PT - VEG Objevujeme Evropu a svět PT - OSV Hodnoty, postoje, - praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů - snaží se přiměřeně prosazovat - orientuje se v typech středních škol - ví, kde najde ve svém městě úřad práce i informační poradenské středisko pro volbu povolání - dokáže napsat strukturovaný životopis - ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva 	<p>Moje budoucnost Než se rozhodnu Osobnost Sny Zájmy Volba povolání Hlavní skupiny zaměstnání Povolání Povolání nebo zaměstnání Soukromé podnikání Volba střední školy Typy středních škol Kdo mi poradí, co mi pomůže Nástup do zaměstnání Žádost o zaměstnání Pracovní smlouva</p>	<p>Tv 9 - zdravotně orientovaná zdatnost a prevence VP 9 - adaptace na životní změny PT - OSV Seberegulac, sebeorganizace VO 7 - naše škola - systém školství VP 8 – možnosti absolventa ZŠ, význam plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání PT – MKV Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje funkci peněz - ví, v jaké formě se peníze vyskytují i jakým způsobem je možné platit - objasní, co je rozpočet, sestaví osobní i rodinný rozpočet - vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena i konkurence - definuje pojem úvěr - dokáže vysvětlit rozdíly mezi platebními kartami a popíše jejich rizika - prokáže orientaci v problematice 	<p>Finanční gramotnost Peníze Historie peněz Funkce peněz Forma peněz Možnosti platby Platební karta Příkaz k úhradě Inkaso Hospodaření domácnosti Osobní rozpočet Rodinný rozpočet Daň Trh výrobků a služeb</p>	<p>VO 7 – peníze – peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi, rozpočet – druhy rozpočtu</p> <p>M 9 – finanční matematika</p>

<p>nakládání volných finančních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jakým způsobem vhodně řeší deficit na straně příjmů a výdajů - popíše rozdíl mezi přijatým a placeným úrokem - uvede typy pojištění - na příkladu popíše a vysvětlí, jak se tvoří cena - charakterizuje inflaci - uvede postup při reklamaci výrobků nebo služeb a dokáže vysvětlit, jak se chránit v případě poškození spotřebitele - seznámí se s vybranými peněžními produkty 	<p>Nabídka Poptávka Cena Konkurence Úspory, úvěry a úroky Úspory Úvěr Úrok Lichva Banky Vybrané finanční produkty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem národní hospodářství - pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů - rozdělí národní hospodářství z různých hledisek - vyjmenuje ukazatele národního hospodářství, objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance - ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu - ví, kdo sestavuje státní rozpočet a čím je tvořen - vysvětlí pojem daň 	<p>Národní hospodářství Úvod do národního hospodářství Tržní a centrálně plánovaná Ekonomika Úroveň národního Hospodářství Struktura národního hospodářství Ukazatele národního Hospodářství HDP Nezaměstnanost Inflace Obchodní bilance Hospodářská politika státu Státní rozpočet Daně</p>	<p>D 8 – vznik průmyslu, hospodářský vývoj Z 9 – odvětví svět. hospodářství, hospodářské a politické poměry M 9 – výpočet daně VP 9 – příležitost na trhu práce PT - EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam mezinárodní spolupráce - seznámí se s existencí a činností jednotlivých mezinárodních organizací i s jejich strukturou - ví, kterých mezinárodních organizací je Česká republika členem - seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU - vyjmenuje symboly EU - vysvětlí význam EU - dokáže vyjmenovat příčiny a důsledky globalizace. 	<p>Mezinárodní spolupráce Úvod do mezinárodní spolupráce Mezinárodní smlouva Mezinárodní spolupráce ČR a mezinárodní organizace Světové organizace OSN NATO OECD WTO Evropská integrace Rada Evropy ESUO EHS Evropské společenství Evropská unie Společný trh a měna Pravomoci v EU Instituce EU Symboly EU Rozpočet EU Význam EU Globalizace</p>	<p>Z 9 – hospodářská seskupení, ohniska konfliktů mezi národy D 9 – vznik Společnosti národů a OSN PT - VDO Občan, občanská společnost a stát PT - VEG Jsme Evropané</p>

FYZIKA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Fyzika na druhém stupni přímo nenavazuje na žádný předmět prvního stupně, pouze pokračuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a využívá početní úkony z předmětu Matematika. V 6. ročníku, v 7. ročníku a v 8. ročníku jsou dvě vyučovací hodiny týdně a v 9. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně. Třídy nejsou děleny na skupiny. Výuka je realizována v učebně fyziky. Ta není vybavena speciálními rozvody elektřiny, pouze didaktickými pomůckami, které jsou však pro výuku na ZŠ dostačující. Je možné využít interaktivní výukové programy, které umožňují demonstrovat fyzikální jevy.

Vyučovací předmět fyzika vede žáky k systematickému poznávání fyzikálních jevů, jejich vzájemných souvislostí, k získávání a využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů, úloh, při objasňování podstaty a příčin fyzikálních jevů v přírodě, v každodenním životě i v technické praxi. Rozvíjí a upevňuje dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vyvozovat z experimentů závěry a směřuje k vytváření otevřeného, kritického myšlení i logického uvažování. Učí žáky osvojovat si základní fyzikální pojmy a odbornou terminologii.

Tento předmět přímo vybízí pro využití rozmanitých metod vyučování, např. skupinovou výuku, didaktické hry a soutěže, řešení problémových úloh, projekty atd.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- učení žáků vyhledávat, třídit a zpracovávat potřebné informace
- hledání souvislostí mezi získanými daty
- pozorování a experimentování, analyzování získaných výsledků a vyvozování závěrů
- směřování žáků k užívání odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- zadávání takových úloh a úkolů, které umožňují žákovi najít více postupů řešení
- rozvíjení schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporování samostatnosti a tvořivosti při měření a experimentování

Kompetence komunikativní

- vedení žáků k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učení žáků přehledně, stručně a objektivně formulovat a sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů
- vedení žáků k otevřenému vyjadřování a obhajování svých názorů, k logické argumentaci
- učení žáků vzájemné komunikaci a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování při řešení problémů a podporování vzájemné pomoci a kooperace mezi žáky
- učení žáků kriticky hodnotit svou práci i práci ostatních
- navozování situací, které vedou k posílení sebedůvěry i pocitu zodpovědnosti žáků

Kompetence občanské

- vedení žáků k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou a zachováním životního prostředí
- vedení žáků k poznání možnosti využití i zneužití fyzikálních poznatků
- učení žáků preventivně předcházet úrazům a poskytnout první pomoc při ohrožení zdraví
- dodržování pravidel slušného chování, zásad bezpečnosti práce a pravidel stanovených laboratorním řádem

Kompetence pracovní

- vedení žáků k pozitivnímu a odpovědnému vztahu k práci
- vštěpování základních pracovních návyků – organizace práce, navržení postupu a časového rozvržení práce
- vedení žáků k zodpovědnosti za svěřené pracovní pomůcky, k dodržování a upevňování zásad bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

FYZIKA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - rozumí pojmu veličina jako měřitelná vlastnost těles - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny - zapíše naměřenou velikost veličiny ve tvaru značka = velikost + jednotka - umí odhadovat velikosti veličin a porovnávat je s měřením - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty (zná princip kapalinového a bimetalového teploměru) - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů (vypočítá hustotu látky, v některých případech hmotnost a objem tělesa) - užívá tabulky jako zdroje informací o látkách (hustota) 	<p>Látky a tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky, tělesa - stavba látek, atom, molekula - difúze - měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - hustota 	<p>M – desetinná čísla, násobení a dělení 10, 100, 1000, čísla kladná a záporná, prostorové a plošné útvary, porovnávání čísel, obsah čtverce a obdélníku, čtvercová síť, převody v šedesátkové soustavě, úhel, přesné rýsování a měření</p> <p>CH 8 – částicové složení látek, chemické prvky</p> <p>Př – hmotnost živočichů, tělesná teplota živočichů v zimním spánku, teplotní roztažnost v přírodě, tvar těla ptáků a ryb</p> <p>Z – vodní nádrže v ČR, hustota obyvatel na km², teploty v různých podnebných páslech a nadmořských výškách, délka dne v průběhu roku, sluneční hodiny, časová pásma, vrstevnice na mapě, tvar Země</p> <p>D – přesýpací hodiny, orloj, kalendáře starých civilizací, stavba pyramid, vývoj názorů na tvar Země, síla větru jako pohon námořních lodí, objev a využívání kola</p> <p>VO – poštovní poplatky za zásilky podle hmotnosti, jízdní řády a orientace v nich</p> <p>VZ – očkování, odběry krve, BMI, zdravá výživa, teplota vhodná pro různé činnosti, bezpečnost v dopravě, biorytmy</p> <p>HV – trvání doby celé, půlové, čtvrt'ové</p> <p>TV – lyžování, bruslení apod. (síla svalů), průměrná hustota lidského těla při nadechnutí / vydechnutí (plavání), různé plavecké styly</p> <p>Pč – přesné obrábění, opracování materiálů, brusné látky</p> <p>Pč – mazání různých strojů</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe, že kolem Země je gravitační pole, které se projevuje gravitační silou - dovede určit vodorovný i svislý směr (libela, olovnice) - umí změřit a znázornit sílu - chápe tíhu jako projev gravitační síly - chápe, že velikost gravitační síly (tíhy) je závislá na hmotnosti tělesa a na jeho vzdálenosti od zemského povrchu 	<p>Gravitace</p> <ul style="list-style-type: none"> - gravitační pole a gravitační síla - směr svislý a vodorovný - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností - znázornění a měření síly - tíha tělesa - gravitační síla ve vesmíru 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe, že ke změně tvaru tělesa může dojít pouze působením síly - rozumí pohybovým účinkům síly 	<p>Účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - síla a tvar tělesa - síla a pohybový stav tělesa 	<p>PT – EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady látek znehodnocujících životní prostředí - paliva, průvodní jevy spalování, ropné havárie - ovlivnění spotřeby pohonných hmot (např. tvar karoserie) - globální oteplování
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí směr třecí síly - popíše rozdíl mezi smykovým a valivým třením - chápe podstatu odporové síly prostředí (pohyb v kapalinách a plynech) - vysvětlí a umí použít některé technické aplikace tření 	<p>Tření</p> <ul style="list-style-type: none"> - třecí síla - odpor prostředí - tření v technické praxi 	<p>Vztah člověka k prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam recyklace látek - obnovitelné zdroje - spotřeba vody v domácnosti <p>PT – MKV Multikulturalita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - země, kde se využívají jiné jednotky (např. Velká Británie, USA) <p>PT – VEG Evropa a svět nás zajímá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajímavá místa Evropy (jak daleko jsou od nás) - země se stejným časem (na stejném poledníku) - používání jednotek SI - Kořeny a zdroje evropské civilizace: <p>evropští badatelé (Galileo Galilei, Isaac Newton)</p> <p>PT – MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objektivní informace o neznámé zemi <p>Stavba mediálního sdělení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpověď počasí

FYZIKA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázorní sílu, zapíše její velikost - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - umí v modelových případech nahradit několik sil působících na těleso silou jedinou - umí v modelových situacích rozložit působící sílu na složky 	<p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání a rozklad sil - výslednice dvou sil stejného směru, opačného směru, různých směrů - rovnováha sil 	<p>D – klenby ve starých stavbách VV – umělecké prvky ve starověkých stavbách</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích (setrvačná síla, změna pohybu při působení síly, vzájemné působení těles) - chápe pojem těžiště a umí experimentálně určit jeho polohu - určí stabilitu tělesa podle polohy těžiště 	<p>Posuvné účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - Newtonovy pohybové zákony: první, druhý (kvalitativně), třetí - těžiště a stabilita tělesa 	<p>M – těžiště trojúhelníku a dalších geometrických útvarů ČJ – romány Julesa Verna VZ – bezpečnost v silniční dopravě Pč – správné zacházení s nástroji, rozložení a upevnění materiálu při převozu TV – poloha těžiště při různých sportech</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe otáčivé účinky síly na jednozvrtné a dvojzvrtné páce - umí vysvětlit, kdy nastane rovnováha na páce, vyřeší modelové příklady - vysvětlí, kdy nastane rovnováha na kladce pevné, zná její využití v praxi - sestrojí jednoduchý kladkostroj - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 	<p>Otáčivé účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnováha na páce a pevné kladce - volná kladka, kladkostroj a jejich užití 	<p>M – počítání z paměti v oboru přirozených čísel, rozklad čísla na součin dvou činitelů, použití kalkulátoru, kolmice Př – kostra obratlovců a jejich pohyb Pč – nůžky, kleště apod., strojní zařízení s kladkou (jeřáb apod.) TV – hokejka, veslo ...</p> <p>PT – VEG Evropa a svět nás zajímá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srovnání české stavebnice Merkur se zahraničními výrobky (LEGO)

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahuje pohyb a klid tělesa ke vztažné soustavě - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - zná jednotky rychlosti $\frac{m}{s}$ a $\frac{km}{h}$, umí je vzájemně převádět - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh - chápe rozdíl mezi okamžitou a průměrnou rychlostí - zná některé přístroje na měření rychlosti 	<p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb a klid tělesa - rozdělení pohybů – rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý - rychlost, výpočet rychlosti, měření rychlosti - výpočet dráhy a času 	<p>M – aritmetické operace, využití kalkulátoru Z – pohyby Země ve vesmíru, státy s nejrychlejšími vlaky, letecká a námořní doprava D – vývoj názorů na pohyby Země (Giordano Bruno, Galileo Galilei), lety do kosmu – historické souvislosti Př – nedokonalost lidských smyslů při rozlišení klidu a pohybu tělesa, průměrné a maximální rychlosti živočichů</p> <p>PT – VEG</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní spolupráce při výzkumu vesmíru - srovnání různých druhů dopravy u nás a v jiných evropských státech <p>PT – EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv dopravy na životní prostředí - vliv způsobu jízdy na spotřebu paliva, šetření s energetickými zdroji <p>PT – OSV Mezilidské vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel silničního provozu, ohleduplnost a zodpovědnost v dopravě
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní částice (proton, neutron, elektron) a jejich uspořádání v atomu - chápe molekulu jako spojení několika atomů - charakterizuje prvek, zná české názvy některých prvků - chápe vnitřní strukturu pevných látek jako výsledek vazebných sil mezi částicemi - zná a rozlišuje základní vlastnosti pevných látek (tvrdost, pružnost, tvárnost, křehkost) - chápe vnitřní strukturu kapalin - zná základní vlastnosti kapalin (poloha volné hladiny, tekutost, nestlačitelnost) 	<p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - model atomu - atomy a molekuly - prvek - vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných 	<p>D – alchymisté, využívání různých prvků (kovů) k výrobě nástrojů a předmětů, damascénská ocel Z – složení Zemské atmosféry Př – zubní sklovina, ochrana těl živočichů před vodou, dýchání CH – názvy a označení prvků a molekul VZ – solení pokrmů, péče o chrup</p> <p>PT – EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solení silnic v zimě - přiměřené využívání saponátů - ekologická likvidace použitých

<ul style="list-style-type: none"> - zná vlastnosti molekul plynu, uvědomuje si, že plyn vyplní vždy celý objem uzavřeného prostoru 		<p>olejů</p> <ul style="list-style-type: none"> - čistota ovzduší, vliv topení tuhými palivy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi pojmy tlaková síla a tlak - rozumí vztahu pro výpočet tlaku, používá ho při výpočtu jednoduchých příkladů 	<p>Deformační účinky síly</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí 	<p>VZ, TV – bezpečnost při bruslení na zamrzlém rybníku</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - chápe hydrostatický tlak jako důsledek vlastní tíhy kapaliny - aplikuje poznatek o spojených nádobách na praktické jevy - vypočítá velikost hydrostatického tlaku - zná Pascalův zákon a vysvětlí pomocí něho činnost hydraulického zařízení - rozumí podstatě Archimedova zákona - vypočítá velikost vztlakové síly - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - chápe příčinu atmosférického tlaku - rozumí vzniku přetlaku a podtlaku 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon – hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - Archimédův zákon, vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách - atmosférický tlak - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - tlak plynu v uzavřené nádobě 	<p>M – přímá a nepřímá úměrnost, poměr, úprava zlomků ČJ – Jules Verne Př – krevní tlak, anatomie ryb VZ – bezpečnost v dopravě (huštění pneumatik) Z – Panamský průplav, ledovce, Mrtvé moře, vliv atmosférického tlaku na počasí D – starověcí učenci (Archimedes, Heron, Pythagoras, Thales), počátky letectví TV – potápění, dodržování bezpečnostních zásad, fyzikální podstata plavání</p> <p>PT – EV Základní podmínky života:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv vodních ploch na klima - vodní plochy jako zdroje pitné vody, získávání a úprava vody <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likvidace pneumatik spalováním <p>PT – OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování cestujících na Titaniku
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze 	<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti světla, zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín - odraz světla, zákon odrazu - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) - lom světla, zákon lomu - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou 	<p>Př 8 - Biologie člověka M 7 - Podobnost</p>

průchodu světla čočkami	(kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem - optické přístroje (oko, lupa, mikroskop, dalekohled, fotoaparát, videokamera)	
-------------------------	--	--

FYZIKA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe fyzikální význam pojmu práce - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - chápe souvislost mezi energií a procesem konání práce - zná dva druhy mechanické energie (pohybová, polohová) a dokáže vysvětlit jejich podstatu - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - chápe pojem účinnost jako míru využití dodané energie - zná některá technická zařízení na využití energie vody a větru 	<p>Práce, výkon, energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce, výkon - mechanická energie – pohybová a polohová energie - účinnost - energie vody a větru 	<p>D – starověké stavby, parní stroje, větrné mlýny Z – stavby na Velikonočních ostrovech, země s nalezišti uhlí, ropy, zemního plynu, vodní a větrné elektrárny v ČR Př 7 – biologická hodnota stravy, fotosyntéza VZ – energetické hodnoty různých potravin, zásady správné výživy TV – velikost práce při různých sportovních činnostech, vzájemná přeměna polohové a pohybové energie ve sportu Pč – účinnost technických zařízení</p> <p>PT – EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyšování výkonu automobilů - povolené množství škodlivin ve výfukových plynech - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - nárůst poptávky po energiích <p>PT – VEG</p> <ul style="list-style-type: none"> - emisní normy v zemích eurozóny
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem vnitřní energie a jeho souvislost s částicovou strukturou a teplotou - chápe pojem teplo v souvislosti se změnou vnitřní energie a tepelnou výměnou - rozumí pojmu měrná tepelná kapacita, chápe vzorec pro výpočet tepla - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - chápe vnitřní mechanismus vedení tepla, rozdělí látky na tepelné vodiče a izolanty 	<p>Teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplo a vnitřní energie - šíření tepla (vedením, prouděním, zářením) - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - přeměny skupenství látek – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění, faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - tepelné jevy v každodenním životě, meteorologie - práce plynu, tepelné motory 	<p>M – úprava algebraických výrazů Př – krystalové soustavy, zákon zachování energie pro živé organismy (fotosyntéza a metabolismus), tepelná izolace živočichů, přezimování živočichů, anomálie vody Č – Robinson Crusoe, film Obecná škola D – rozdělání ohně, parní stroj Z – život za polárním kruhem (Eskymáci), vznik větru a jeho proudění, Golfský proud, podnebné pásy Př – zamrzání vody v zimě (struktura půdy), vliv solení komunikací na flóru a faunu, užití</p>

<ul style="list-style-type: none"> - chápe mechanismus proudění tepla jako důsledek Archimedova zákona - zná zdroje a účinky tepelného záření - chápe podstatu procesu tání a tuhnutí a význam teploty tání - chápe fyzikální děj vypařování z hlediska vnitřní podstaty i jeho vnitřních parametrů - chápe fyzikální podstatu varu a závislost teploty varu na tlaku - chápe fyzikální podstatu kapalnění a podmínky, za jakých k němu může dojít - chápe základní pojmy z meteorologie v souvislosti s předpovědí počasí - chápe proces konání práce při rozpínání plynu - zná princip běžných spalovacích motorů 		<p>kapalných plynů v medicíně, cestování v automobilu z hlediska anatomie a fyziologie člověka</p> <p>CH – skleníkové plyny, jejich vlastnosti</p> <p>VZ – vhodné oblékání podle klimatických podmínek, otužování, námraza (možnost upadnutí, dopravní nehody), tepelná úprava pokrmů za zvýšeného tlaku a její vliv na nutriční hodnotu potravin</p> <p>PT – EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - akumulace tepla – šetření energií - skleníkový efekt - horské oblasti – zákaz chemického posypu <p>PT – VEG</p> <ul style="list-style-type: none"> - normy EU o kvalitě potravin <p>PT – OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc ztraceným lidem – termokamera
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní částice (p, n, e) a jejich uspořádání v atomu, vysvětlí pojem izotop - vysvětlí pojem radioaktivní látka, charakterizuje tři druhy radioaktivního záření - zná některé příklady využití radioaktivity v lékařství - chápe princip štěpné reakce, vysvětlí rozdíl mezi řízenou a neřízenou štěpnou reakcí - rozumí principu získávání energie slučováním jader atomů - zná princip činnosti a základní součásti jaderné elektrárny - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznatky o stavbě atomu - radioaktivita - využití radioaktivity v lékařství - získávání energie štěpením atomů a slučováním jader atomů - jaderný reaktor, jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>Z 9 – Životní prostředí</p> <p>Ch – periodická soustava prvků, zápis prvku včetně částicového složení</p> <p>VZ – důsledky porušení funkce některých orgánů</p> <p>D 9 – 2. Světová válka</p> <p>Z – Japonsko, jaderné elektrárny v ČR a ve světě, úložiště jaderného odpadu</p> <p>PT - EV – Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - radioaktivní zamoření krajiny - tzv. čisté technologie získávání energie - ekologická problematika získávání a využívání energie
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitativně popíše kmitavý pohyb, zná význam 	<p>Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodické jevy a jejich znázornění 	<p>M – výpočet neznáme ze vzorce</p> <p>Př – periodické děje v životě člověka, živočichů, rostlin, stavba</p>

<p>fyzikálních veličin perioda a frekvence</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitativně popíše vlnění, chápe fyzikální podstatu vlnové délky a frekvence vlnění - zná využití elektromagnetického vlnění v praxi - chápe fyzikální podstatu vzniku zvuku a jeho šíření v hmotném prostředí - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - má představu o rychlosti zvuku a umí vysvětlit odraz zvuku na modelových příkladech - popíše souvislost mezi výškou tónu a jeho frekvencí, rozumí pojmu barva tónu - má fyzikální představu o hlasitosti (hladině intenzity zvuku) - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - chápe fyzikální princip lidského hlasu a vybraných hudebních nástrojů - chápe fyzikální principy záznamu a přenosu zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik vlnění a jeho druhy, popis a vlastnosti vlnění - elektromagnetické vlnění - vznik a šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce, ozvěna - pohlcování zvuku - tón a jeho výška, barva zvuku - hlasitost zvuku, hluk a ochrana před ním - zvuk a hudba - záznam a přenos zvuku 	<p>a funkce hlasivek, vznik zvuku v hlasivkách, fonendoskop, ultrazvuk a infrazvuk v živočišné říši, stavba ucha, vliv hluku na lidský organismus</p> <p>Z – periodické děje ve sluneční soustavě, seizmické oblasti</p> <p>D – Pompeje, akustika kostelů, T.A.Edison</p> <p>VO – tvorba rozhlasového pořadu</p> <p>VZ – rentgen jako diagnostický prostředek</p> <p>Inf – počítačové modelování vlnění, Wi-Fi připojení, současné systémy záznamy zvuku</p> <p>HV – hudební rytmus, takty, strunné a dechové hudební nástroje, elektroakustické nástroje, fyzikální podstata hudební akustiky, durová a mollová stupnice, frekvence jednotlivých tónů stupnice, stereofonní zvuk a jeho vnímání, zvuková zátěž různých hudebních produkcí</p> <p>Pč – ultrazvuk a infrazvuk v technické praxi, technické provedení zvukové izolace</p> <p>PT - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopad seizmické a vulkanické činnosti Země na životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí, izolace proti hluku <p>PT – MV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudba jako historický a společenský odraz společnosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze - hvězdy – jejich složení 	

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní částice (p, e) jako nositele elektrického náboje - rozumí pojmu elektrické pole, porovná s polem gravitačním - chápe elektrické napětí jako důsledek rozdílného elektrického náboje mezi dvěma tělesy (místy) - rozumí základnímu principu chemických zdrojů napětí - chápe elektrický proud jako usměrněný tok elektronů - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - zná podstatu vodivosti kapalin a plynů - vysvětlí činnost diody, zapojí správně polovodičovou diodu - nakreslí základní schéma elektrických obvodů pomocí elektrotechnických značek, podle schématu provede zapojení - analyzuje správně schéma reálného elektrického obvodu - změří elektrický proud a napětí - chápe podstatu elektrické veličiny odpor, chápe, na jakých parametrech závisí velikost elektrického odporu - chápe Ohmův zákon jako funkční závislost proudu na napětí - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - rozumí principu reostatu, pojistky a jističe - rozlišuje pojmy příkon a práce elektrického proudu, tyto veličiny umí vypočítat 	<p>Elektrické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj - elektrování těles - elektrické pole - elektrické napětí - chemické zdroje stejnosměrného elektrického napětí - elektrický proud - vodiče a nevodiče elektrického proudu - vodivost pevných látek, kapalina plynů - vodivost polovodičů - zapojení měřicích přístrojů (sériové zapojení, paralelní zapojení) - elektrický odpor - Ohmův zákon pro kovy - řešení jednoduchých elektrických obvodů - regulace proudu a napětí v elektrickém obvodu - tepelné účinky elektrického proudu - ochrana elektrických obvodů před zkratem a přetížením - příkon a energie elektrického proudu - jak snížit spotřebu elektrické energie v domácnosti 	<p>M – početní úlohy se zlomky, úprava algebraických výrazů, řešení lineárních rovnic o jedné neznámé, výpočet obsahu kruhu</p> <p>D – atmosférické elektrické děje ve starověkých mytologiích</p> <p>Ch – stavba látek, elementární částice hmoty, chemické značky prvků a jednoduchých sloučenin, vlastnosti H_2SO_4, bezpečnost práce s chemickými látkami</p> <p>Z – přeprava kapalných paliv, předcházení ekologické zátěži, filtrace pevných spalin v uhelných elektrárnách, přehled elektrifikovaných tratí v ČR</p> <p>Př – správná činnost srdce (EKG)</p> <p>VZ – odborná pomoc při srdeční zástavě (defibrilátor) , první pomoc při poranění elektrickým zařízením, zásady správného osvětlení</p> <p>Pč – přístroje, u nichž je regulace chodu prováděna reostaty, bezpečnost při zacházení s elektrickými zařízeními</p> <p>Pč – efektivní příprava pokrmů</p> <p>PT - EV – Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologická zátěž při nevhodné likvidaci zdrojů napětí - energetická a materiálová úspornost polovodičů - likvidace současné spotřební elektroniky (recyklace vytríděných materiálů) - výhody elektrifikace dopravy (lokomotivy, tramvaje) <p>PT – VEG Jsme Evropané:</p> <ul style="list-style-type: none"> - společné označení na energetických štítcích

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí principu elektromagnetu a zná jeho využití - rozumí vzniku elektrického napětí změnou magnetického pole - rozumí vzniku střídavého napětí otáčením cívky v magnetickém poli - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozumí činnosti transformátoru - chápe význam jednotlivých prvků přenosové soustavy od elektrárny ke spotřebiteli - rozumí principu fotovoltaického polovodičového článku 	<p>Elektromagnetické děje</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektromagnet - elektromagnetická indukce - střídavý proud - střídavé elektrické napětí - transformátor - výroba a přenos elektrické energie - vedení elektrického proudu v polovodičích - fotovoltaický článek 	<p>M – poměr, přímá a nepřímá úměrnost Z 6 – Přírodní obraz Země Z – rozmístění energetických zdrojů v ČR D – telegraf a jeho význam v době vzniku Pč – pájení, svařování</p> <p>PT - EV – Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologie dopravy (elektrické lokomotivy, trolejbusy ...) - stálý nárůst spotřeby energie - energetika a životní prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí principu klasické žárovky - zná fyzikální podstatu indukčního vařiče - chápe principiální rozdíl mezi klasickou žárovkou a zářivkou - zná princip zkoušečky - chápe fyzikální princip elektromotoru na stejnosměrný proud - chápe základní příčiny vzniku atmosférické elektřiny, zná způsoby ochrany před úderem blesku - zná zásady bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními 	<p>Jak pracují některá elektrická zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žárovka a tepelná zařízení - indukční vařič - zářivka a kompaktní žárovka - dotyková zkoušečka - jednoduchý elektromotor na stejnosměrný proud - bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními - elektřina v atmosféře 	<p>VZ – správné osvětlení, hygiena zraku Pč – příprava pokrmů s využitím popsaných zařízení Pč – zapojování elektrických obvodů, malé elektromotorky na baterie (modlářství)</p> <p>PT - EV – Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasické a úsporné žárovky - ekologická likvidace drobného elektroodpadu

CHEMIE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem chemických procesů a tím si uvědomovat užitečnost získaných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Žáci si při výuce osvojují dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Seznamují se s vlastnostmi látek, učí se zkoumat příčiny chemických procesů, vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, využívat chemických zákonitostí pro jejich předvídání a ovlivňování a řešit poznávací nebo praktické problémy. V neposlední řadě žáci poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, zejména závislost člověka na přírodních zdrojích a vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví, včetně mimořádných událostí v souvislosti s výrobou a používáním chemických látek.

Učivo je v RVP rozděleno na 7 základních okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Tyto okruhy jsou rozpracovány v níže uvedené tabulce.

V osmém a devátém ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, třídy nejsou děleny na skupiny (pouze laboratorní práce je z důvodu bezpečnosti potřeba provádět v menších skupinách). Výuka je realizována v učebně chemie za využití vhodných didaktických pomůcek.

Do výuky v obou ročnících jsou zařazeny laboratorní práce. Témata i konkrétní prováděné pokusy je potřeba volit aktuálně podle schopností (případně i zájmu) žáků. Laboratorní práce žáci provádějí ve dvojicích, v případě potřeby i ve větších skupinách. O průběhu a výsledcích prováděných pokusů si vedou záznam, který společně s učitelem vyhodnotí a následně zpracují do podoby laboratorního protokolu. (PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů), Kooperace a kompetice, Kreativita)

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Chemie směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- používat vhodné metody výuky (včetně demonstračních pokusů, žákovských pokusů, diskusí, křížovek, soutěží, ...)
- zadávat úkoly vedoucí k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů

- zavádět postupně termíny a symboly užívané v chemii a vyžadovat jejich užívání
- vést žáky k samostatnému pozorování a experimentování v běžných hodinách i v laboratorních pracích, kritickému posuzování výsledků a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k samostatnému řešení problémových úloh (s nutností vyhledávat informace, vyhodnotit je, případně nalézt různé varianty řešení)
- vyvolávat potřebu správně formulovat otázky o příčinách a průběhu chemických procesů a hledat na ně odpovědi
- vyžadovat (pokud je to možné a vhodné) ověřování vyslovených hypotéz více nezávislými způsoby
- učit žáky posuzovat správnost a důležitost získaných dat a obhájit z nich vyvozené závěry

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke stručné a logické formulaci názorů a myšlenek a k výstižnému vyjadřování za použití chemické terminologie
- vyžadovat kultivovaný písemný i ústní projev
- využívat písemné záznamy, obrazový materiál, tabulky, schémata aparatur i průmyslových výrob, učit žáky rozumět jim a vhodně je používat

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost účinně spolupracovat při laboratorních pracích a řešení skupinových úkolů
- společně s žáky vytvářet taková pravidla týmové práce, aby při ní panovala příjemná atmosféra vedoucí k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- při diskusích se snažit zapojit všechny žáky, vést je k respektu k názorům ostatních
- zadáváním vhodných úkolů povzbuzovat sebedůvěru žáků, umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- zapojovat žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům a zdraví lidí
- pomáhat žákům pochopit souvislosti mezi lidskou činností a stavem životního prostředí
- podporovat uvažování a jednání preferující co nejefektivnější využívání energetických zdrojů (zvláště obnovitelných)
- učit žáky zodpovědnému chování a rozhodování v krizových situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek a životní prostředí lidí (včetně schopnosti poskytnout dle vlastních možností účinnou pomoc)
- pomocí praktických příkladů vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, enviromentálních problémů a nutnosti trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

- vést žáky k včasnému plnění povinností
- naučit žáky bezpečně používat základní laboratorní pomůcky a volně dostupné chemikálie
- vychovávat žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům lidské činnosti také z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- pomáhat žákům využít získané znalosti a dovednosti při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

CHEMIE – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů), Kooperace a kompetice, Kreativita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší chemickou a fyzikální přeměnu - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - zná zásady bezpečné práce s chemikáliemi - pracuje bezpečně s vybranými chemikáliemi v hodinách chemie a při laboratorních pracích; - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek 	<p>Pozorování, pokus, bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - čím se zabývá chemie - látka a těleso - pozorování, pokus, měření - vlastnosti látek (teplota tání, teplota varu, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti látek) - bezpečnost práce v chemické laboratoři - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události (havárie, úniky nebezpečných látek) 	<p>F6 – látky a tělesa</p> <p>F8 – změny skupenství látek</p> <p>VZ8 – ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>PT EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - rozlišuje různé typy směsí - vypočítá složení roztoků - připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění látek - správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený roztok - vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace a extrakce - navrhne postup oddělení složek směsi o známém složení, v jednoduchých případech oddělení prakticky provede - vyjmenuje příklady oddělování 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi různorodé (suspenze, emulze, pěna, aerosoly) - směsi stejnorodé (složení roztoků, jejich příprava, vliv podmínek na rozpouštění látek) - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, extrakce) - voda (destilovaná, pitná, odpadní) - výroba pitné vody, znečištění vody - vzduch (složení, znečištění, ozonová vrstva) 	<p>- v laboratorní práci možnost zařazení pokusů k tématu „Oddělování složek směsí chromatograficky“ (na papíře, křídě)</p> <p>- referát o složení různých druhů minerálních vod</p> <p>- zjišťování konkrétních informací o znečištění ovzduší a vody v okolí bydliště a školy (práce s internetem, komunikace s úřady)</p> <p>M7 - procenta, trojčlenka</p> <p>Př9 – základy ekologie, ochrana životního prostředí</p>

<p>složek směsí v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady použití různých druhů vody - stručně popíše výrobu pitné vody - popíše složení vzduchu - uvede příklady znečišťování vody a ovzduší v praxi, navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 		<p>Z8 – životní prostředí</p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (čistota vody a ovzduší v evropském a světovém kontextu)</p> <p>PT EV – Ekosystémy (vodní zdroje), Základní podmínky života (voda, ovzduší, jejich čistota, klimatické změny), Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše složení atomu - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - používá pojmy chem. prvek a chem. sloučenina ve správných souvislostech - vysvětlí pojem protonové číslo a užívá ho k charakterizaci prvku - začíná používat chem. značky vybraných prvků - ze vzorce určí počet atomů v molekule - orientuje se v periodické tabulce prvků, podle polohy prvku usuzuje na jeho vlastnosti 	<p>Částicové složení látek, chemická vazba, chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - atom a jeho složení (proton, neutron, elektron) - atomové jádro, elektronový obal, valenční elektrony - chemická vazba, molekula, kation, anion - protonové číslo - chemické prvky, jejich názvy a značky - chemické sloučeniny - periodická soustava prvků a orientace v ní 	<p>F6 – látky a tělesa</p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (pojmenování prvků po významných osobnostech nebo státech)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá názvy a značky vybraných prvků - rozlišuje kovy, nekovy a polokovy - popíše vlastnosti a použití vybraných chemických prvků - vysvětlí pojem slitina 	<p>Třídění chemických prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti a použití vybraných kovů, nekovů a polokovů (vodík, kyslík, uhlík, síra, fosfor, halogeny, vzácné plyny, křemík, alkalické kovy, železo, hliník, měď, zinek, stříbro, zlato, olovo, cín) - slitiny kovů 	<p>- <i>zpracování referátů (popř. vytvoření nástěnky) o zajímavém použití některých prvků v praxi</i></p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh reakcí v praxi (urychlení reakce, předcházení nebezpečnému průběhu) - vypočítá molární hmotnost sloučeniny o známém vzorci - s využitím zákona zachování 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemická reakce, reaktanty a produkty - zákon zachování hmotnosti - chemická rovnice - klasifikace chem. reakcí - faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí, katalyzátory - látkové množství, molární hmotnost - jednoduché výpočty z chem. rovnic 	<p>- <i>oxidačně-redukční reakce („chemie a elektřina“) zařazeny až v 9. ročníku po probrání anorganických sloučenin</i></p> <p>M7 - trojčlenka</p>

<p>hmotnosti řeší jednoduché výpočtové úlohy z chemických rovnic (vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu)</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisuje z názvu vzorec a ze vzorce název halogenidů a oxidů (určuje přitom oxidační čísla atomů prvků v molekule) - porovná vlastnosti a použití prakticky významných halogenidů a oxidů, posoudí jejich vliv na životní prostředí 	<p>Halogenidy a oxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvouprvkové sloučeniny - oxidační číslo - názvosloví halogenidů - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - názvosloví oxidů - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>diskuse o skleníkovém efektu, globálním oteplování</i> - <i>referát (a následná diskuse) o zajímavém využití oxidů ve šperkařství</i> <p>D7 - korunovační klenoty</p> <p>Př9 – neživá příroda (horniny a nerosty), základy ekologie, ochrana životního prostředí</p> <p>Z8 – životní prostředí</p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (globální oteplování)</p> <p>PT EV – Základní podmínky života (čistota ovzduší, klimatické změny)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, zapíše jejich názvy a vzorce, vysvětlí jejich vliv na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH - změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem - uvede příklady kyselých a zásaditých roztoků z praxe - vysvětlí vznik kyselých dešťů, jejich vliv na životní prostředí a navrhne preventivní opatření - vysvětlí princip neutralizace - uvede zásady první pomoci při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu 	<p>Kyseliny a hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kyseliny a jejich štěpení ve vodných roztocích, ředění kyselin - vzorce, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin - hydroxidy a jejich štěpení ve vodných roztocích - názvosloví hydroxidů - vlastnosti a použití významných hydroxidů - kyselost a zásaditost roztoků, pojem pH - měření pH roztoku, indikátory - neutralizace a její využití v praxi - první pomoc při zasažení pokožky roztokem kyseliny nebo hydroxidu 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>diskuse o vzniku kyselých dešťů, jejich vlivu na životní prostředí a možné prevenci (souvislost s tématem „Oxidy“)</i> - <i>jako rozšiřující učivo je vhodné zařadit názvosloví bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin</i> <p>Př9 – základy ekologie, ochrana životního prostředí</p> <p>Z8 – životní prostředí</p> <p>PT EV – Základní podmínky života (čistota ovzduší)</p>

CHEMIE – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		<p>PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů), Kooperace a kompetice, Kreativita</p> <p><i>- je potřeba ponechat dostatek prostoru pro opakování učiva 8. ročníku</i></p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných solí, posoudí jejich vliv na životní prostředí 	<p>Soli</p> <ul style="list-style-type: none"> - soli (bezokyslíkaté, kyslíkaté), způsoby jejich přípravy - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí 	<p><i>- jako rozšiřující učivo pro je vhodné zařadit názvosloví vybraných typů solí</i></p> <p>Ch8 – neutralizace, halogenidy</p> <p>Př9 – neživá příroda (horniny a nerosty)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí odlišnost oxidačně-redukčních reakcí od ostatních chemických reakcí - popíše stručně výrobu železa - uvede činitele ovlivňující rychlost koroze a způsoby ochrany ocelových předmětů před korozi - vysvětlí podstatu elektrolyzy - provede elektrolyzu v laboratorních podmínkách - uvede příklady výroby elektrického proudu chemickou cestou 	<p>Oxidačně-redukční reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidace, redukce a jejich praktický význam - výroba kovů (zejména železa) - koroze - elektrolyza - chemie a elektřina (výroba elektrického proudu chemickou cestou, suchý článek, akumulátory) 	<p>Ch8 – chemické reakce</p> <p>F8 – energie, elektrické jevy</p> <p>F9 – elektromagnetické jevy</p> <p><i>- diskuse (případně zpracování referátu atp.) o využití elektrochemických metod v analytické chemii (souvislost s nositelem Nobelovy ceny za chemii Jaroslavem Heyrovským)</i></p> <p>PT EV – Základní podmínky života (energie)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí výhody a nevýhody využití obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie - uvede příklady produktů zpracování ropy a jejich využití - uvede příklady produktů zpracování černého uhlí a jejich využití - popíše možnosti využití a zneužití radioaktivity 	<p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - radioaktivita a jaderná energie - mimořádné události v souvislosti s těžbou a přepravou ropy a s výrobou jaderné energie 	<p>Ch8 – směsi (oddělování složek směsí, vzduch a jeho znečištění)</p> <p>Z8 – světové hospodářství (naleziště ropy, uhlí a zemního plynu), Česká republika (závody na zpracování ropy)</p> <p>F9 – jaderná energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>

<p>- vysvětlí princip fungování tepelné a jaderné elektrárny - aplikuje znalosti o chování za mimořádných událostí na řešení modelových situací z praxe</p>		<p>Př9 – neživá příroda, základy ekologie</p> <p>VZ8 – ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>- <i>diskuse o různých zdrojích energie, porovnání jejich vlivu na životní prostředí</i></p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (světová naleziště ropy, zemního plynu a uhlí, vliv ceny ropy na cenu ostatního zboží)</p> <p>PT EV – Základní podmínky života (energie, přírodní zdroje), Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<p>Žák - definuje organickou látku - třídí organické sloučeniny na uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - třídí uhlovodíky podle tvaru řetězce a typu vazeb - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - objasní složení nejběžnějších motorových paliv - vysvětlí význam používání automobilových katalyzátorů</p>	<p>Uhlovodíky - organické sloučeniny (jejich složení; vzorce a chem. vazba v organické chemii) - příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů a arenů (jejich zdroje, vlastnosti a využití) - nejběžnější motorová paliva (benzín, nafta, LPG)</p>	<p>Ch8 – směsi (vzduch a jeho znečištění)</p> <p>Z8 – Česká republika (závody na zpracování ropy)</p> <p>PT EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava)</p>
<p>Žák - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - popíše výrobu lihu - porovná vlastnosti známých anorganických a organických kyselin</p>	<p>Deriváty uhlovodíků - uhlovodíkový zbytek a charakteristická skupina - halogenderiváty uhlovodíků (názvosloví, významné příklady a jejich použití) - alkoholy (názvosloví, methanol, ethanol, glycerol, výroba lihu) - karboxylové kyseliny (názvosloví, kyselina mravenčí a octová)</p>	<p>- <i>diskuse na téma „Nebezpečí požívání alkoholických nápojů“</i></p> <p>Ch8 – směsi (ozonová vrstva – freony), oddělování složek směsí (destilace)</p> <p>Ch9 – chemie a společnost (plasty, léčiva – anestetika, pesticidy - DDT, otravné a jedovaté látky - fosgen, yperit, methanol)</p> <p>VZ8 – návykové látky</p> <p>VZ9 – prevence užívání návykových látek</p> <p>Př6 – houby (kvasinky)</p>

		Pč7 – příprava pokrmů, konzervace potravin
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výchozích látkách, produktech a podmínkách fotosyntézy - uvede zdroje, vlastnosti a použití významných sacharidů - popíše stručně výrobu sacharosu - uvede zdroje tuků, bílkovin a vitaminů a zásady pro jejich začlenění do lidské stravy 	<p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotosyntéza - sacharidy (glukosa, sacharosa, škrob, celuloza) - tuky - bílkoviny - vitaminy - začlenění sacharidů, tuků, bílkovin a vitaminů do stravy a příklady jejich funkcí v lidském těle 	<p>Př7 – fotosyntéza</p> <p>Př8 – lidský metabolismus</p> <p>VZ8 – výživa a zdraví</p> <p>- možnost zařazení exkurze do cukrovaru (nutno během kampaně)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, uvede jejich vlastnosti a výhody i nevýhody jejich používání - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - rozlišuje typy průmyslových hnojiv, uvede příklady solí užívaných jako hnojiva - popíše výrobu a použití vápna, sádry a cementu - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - definuje biotechnologie a popíše princip základních biotechnologických procesů - aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe - zná základy první pomoci při vzniku popálenin - uvede příklady znečištění životního prostředí a možnosti, jak znečištění předcházet - vysvětlí rizikovost vybraných chemických látek a postupů 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - plasty a syntetická vlákna (příklady, vlastnosti, použití, likvidace) - recyklace surovin - průmyslová hnojiva - stavební pojiva, keramika - mýdla, detergenty - pesticidy, insekticidy - léčiva, návykové látky - otravné a jedovaté látky - biotechnologie - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, typy hasicích přístrojů a jejich použití, první pomoc při vzniku popálenin) - chemie a životní prostředí 	<p>- diskuse na téma „Drogy“</p> <p>- možnost exkurze do chem. závodu nebo laboratoře</p> <p>Ch8 – soli (hnojiva a stavební pojiva)</p> <p>Ch9 – tuky, deriváty uhlovodíků</p> <p>VZ8 – návykové látky, ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>VZ9 – prevence užívání návykových látek</p> <p>D9 – moderní doba (užití otravných látek pro vojenské účely)</p> <p>Př9 – základy ekologie, ochrana životního prostředí</p> <p>Z8 – životní prostředí, Česká republika (chemický průmysl)</p> <p>PT EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje), Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství, chemický průmysl, odpady), Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>

PŘÍRODOPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět přírodopis je na 2. stupni dotován 2 hodinami týdně (kromě 1 hodiny týdně v 8. ročníku). Přírodopis navazuje na přírodovědnou část předmětu Člověk a svět na 1. stupni a jeho obsah je vybrán a strukturován tak, aby si žáci v průběhu vzdělávání vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s různými formami života a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou.

Velký důraz je kladen na aktivní práci samotných žáků s přírodninami, získání dovedností při pozorování s mikroskopem a lupou a využívání dostupné literatury i počítačových programů s konečným vyvozováním závěrů ze získaných poznatků. Praktické dovednosti si žáci upevňují i formou laboratorních prací, které následují většinou za dokončením daného vzdělávacího bloku.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- obeznámení žáka s nabídkou možných efektivních způsobů učení (počítačové programy, encyklopedie, slovníky, časopisy, nabídka kroužků,...)
- kladení důrazu na vyhledávání a třídění a zpracování informací (samostatné práce, referáty nejlépe v počítačové podobě)
- propojení učiva s běžným životem
- objevení tvůrčích dovedností žáka
- samostatné pozorování či experimentování (praktické úlohy a laboratorní práce)
- vyvozování samostatných závěrů
- sebehodnocení žáka

Kompetence k řešení problémů

- zahrnutí metody problémového výkladu do výuky
- poukázání na algoritmus postupu při řešení problému
- vedení k vyhledávání a třídění informací, které vedou k řešení problému

Kompetence komunikativní

- prezentování své práce
- vyjadřování svých názorů jak v písemném tak ústním projevu
- naslouchání k projevům svých spolužáků
- diskutování k danému tématu
- seznámení s různými typy záznamů, schematických a grafických materiálů a schopnost s nimi pracovat

Kompetence sociální a personální

- vedení žáka ke spolupráci, respektování názorů druhých pomocí skupinové výuky zařazené do učebního procesu

Kompetence občanské

- seznámení s ekologickými problémy
- chápání základních ekologických souvislostí

- podporování a ochrana vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- poskytování účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- používání materiálů, nástrojů, vybavení a pomůcek
- dodržování vymezených pravidel
- respektování pracovních postupů
- uvědomování si následků při nedodržování pracovních povinností

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v názorech na vznik Země a života - uvědomuje si význam Slunce, vody, O₂, CO₂ pro vznik života na Zemi - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní) - rozlišuje základní projevy a podmínky života - rozlišuje různé způsoby výživy (producenti, konzumenti, reducenti) orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou bakterií, rostlin, živočichů a kvasinek - objasní základní funkce organel v buňce - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<p>Obecná biologie</p> <p>Názory na vznik a vývoj života</p> <p>Podmínky pro život (energie, světlo, teplo)</p> <p>Projevy života (výživa, dýchání, rozmnožování, vývin)</p> <p>Význam a zásady třídění organismů</p> <p>Základní struktura života (buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné)</p> <p>Podstata dědičnosti</p>	<p>Z 6 - přírodní složky krajiny</p> <p>- vznik Země</p> <p>Laboratorní práce – základy mikroskopování</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - uvědomuje si základní význam hygieny - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p>Jednobuněčné organismy</p> <p>Viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití)</p> <p>Jednobuněčné rostliny (sinice, krásnoočko, rozsivky, zrněnka)</p> <p>Jednobuněční živočichové (prvoci, trepka velká, měňavka)</p> <p>Jednobuněčné houby (kvasinky - kvasinka vinná, pивní,... - kvašení)</p>	<p>Laboratorní práce - senný roztok (prvoci)</p> <p>Laboratorní práce - pozorování buněk cibule</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - je schopen popsat stavbu těla a život vybraných druhů mnohobuněčných organismů - vysvětlí způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech - rozpozná vybrané druhy hub (jedovaté a jedlé) - vysvětlí pojem soužití (symbióza) na příkladu lišejníků (terčovka, dutohlávka, mapovník) - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů - určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - umí zacházet s mikroskopem a klíči - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Mnohobuněčné organismy</p> <p>Mnohobuněčné řasy (šroubatka, červené řasy, chaluha)</p> <p>Nižší houby – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy (paličkovice nachová, štětičkovec)</p> <p>Vyšší houby - stavba těla, význam, vybraní zástupci a jejich prostředí</p> <p>Konzumace a první pomoc při otravě houbami</p> <p>Lišejníky - stavba stélky, symbióza, význam, výskyt</p> <p>Mnohobuněční živočichové – významní zástupci jednotlivých skupin:</p> <p>Žahavci: nezmar (stavba těla – láčka, pučení)</p> <p>Ploštěnci (tasemnice – vnitřní cizopasník, možnosti nákazy, hostitel)</p> <p>Kroužkovci (žížala – stavba těla, nitěnka, pijavka – vnější cizopasník)</p> <p>Měkkýši (plži, mlži, hlavonožci - stavba těla, orgánové soustavy, pohyby, dýchání, ulity, lastury)</p> <p>Členovci (korýši, pavouci, sekáči, roztoči, hmyz - vnější kostra, článkované končetiny, orgánové soustavy)</p> <p>Společenský hmyz</p> <p>Práce s mikroskopem a se zjednodušenými klíči a atlasy</p> <p>Pozorování stavby těla různých druhů hmyzu (trvalé preparáty)</p>	<p>Laboratorní práce – kroužkovci</p> <p>Laboratorní práce – bezobratlí pod mikroskopem</p> <p>Laboratorní práce - hmyz</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé ekosystémy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu potravního řetězce a uvede příklad 	<p>Základy ekologie</p> <p>Přírozené a umělé ekosystémy</p> <p>Organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím)</p> <p>Potravní řetězce a rovnováha</p>	<p>PT EV - ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo, kulturní krajina)</p> <p>PT EV - základní podmínky života</p>

PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav ryb, plazů, obojživelníků, ptáků a savců - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - charakterizuje etologické rysy vybraných skupin živočichů či vybraného druhu - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - zdůvodní význam živočichů v přírodě i pro člověka a vysvětlí důvody jejich ochrany - vyhledá samostatně literaturu a vypracuje z ní výpisky v podobě referátů - dokáže pracovat s atlasy k určování živočichů 	<p>Biologie živočichů</p> <p>Vývoj, vývin a systém živočichů - strunatci</p> <p>Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů</p> <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <p>Chování živočichů (orientace, komunikace, sociál. prostředí)</p> <p>Práce s atlasy živočichů</p>	<p>Laboratorní práce – ryby</p> <p>Laboratorní práce – ptáci</p> <p>Laboratorní práce – rozdíl kosterní soustavy a některých orgánových soustav u vyšších živočichů</p> <p>Laboratorní práce - savci</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si uspořádání rostlinného těla (od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům) - rozlišuje základní orgány rostlin a chápe jejich funkce ve vztahu k celé rostlině - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů (fotosyntéza a dýchání, růst, rozmnožování) - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin - určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - zná význam lesa pro přírodu 	<p>Biologie rostlin</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>Fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování)</p> <p>Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců mechorostů, kaprad'orostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných)</p> <p>Využití hospodářsky významných zástupců</p>	<p>Tvorba herbáře</p>

<p>i pro lidi - hodnotí rostliny podle jejich ekosystému - zdůvodní nutnost ochrany přírody dokáže pracovat s atlasy (klíči) k určování rostlin</p>	<p>Význam rostlin a jejich ochrana Založení herbáře a sbírek jednotlivých částí těla vyšších rostlin Práce s klíči a atlasy rostlin</p>	
--	---	--

PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	<p>Genetika Dědičnost a proměnlivost organismů Fyziologie rozmnožování (chromozómy, dělení buněčného jádra) Geny a genetika Šlechtitelství a chovatelství</p>	<p>Laboratorní práce – příklady z genetiky VO 7 – Kam patřím</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o názorech na vznik Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - dokáže určit běžné horniny a nerosty s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - rozlišuje hlavní typy půd - uvědomuje si význam půdotvorných činitelů pro vznik půd - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uvědomuje si vliv podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků - orientuje se v geologickém složení České republiky 	<p>Neživá příroda Vznik a stavba Země Mineralogie – vznik a vlastnosti nerostů, třídění, praktický význam, principy krystalografie Petrologie – využití, třídění, praktický význam Geologické děje (vnitřní a vnější činitele) – příčiny důsledky, mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Pedologie (složení, vlastnosti a význam půdy) Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Geologická stavba České republiky a její vývoj (Český masív, Karpatská soustava - suroviny, těžba)</p>	<p>Laboratorní práce – ukázky nerostů a hornin Z 8 - geologická stavba ČR Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - popíše změny vyvolané člověkem, objasní jejich důsledky pro kvalitu životního prostředí - vysvětlí jakým způsobem se může každý člověk aktivně podílet na zhoršování či zlepšování životního prostředí - sleduje stav životního prostředí jak v globálním tak lokálním rozmezí 	<p>Základy ekologie</p> <p>Populace, společenstva Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území Přirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem Příčiny zhoršování životního prostředí (zemědělství, eroze, odlesňování, doprava, urbanizace, znečišťování ovzduší, vody, ekologické katastrofy, odpady) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>Z 9 – ekologie</p> <p>PT EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
---	--	---

ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět zeměpis na 2. stupni je dotován dvěma hodinami týdně v každém ročníku, kromě 9. ročníku. Zeměpis navazuje na prvouku a vlastivědu na 1. stupni a umožňuje se žákům orientovat v současném světě a problémech současného lidstva.

Předmět je koncipován tak, aby žáci získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích zákonitostech a naučili se orientovat v zeměpise světadílů a jednotlivých států.

Dále základní prioritou při naplňování vzdělávacích cílů předmětu se stává osvojení si dovedností samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, chápat kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur a hlavně prohloubit touhu cestovat a poznávat, jak Českou republiku, tak země v zahraničí.

Při výuce je kladen důraz jak na samostatnou práci, tak na práci ve skupinách.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- obeznámení žáka s nabídkou možných efektivních způsobů učení (počítačové programy, encyklopedie, slovníky, časopisy, nabídka kroužků,...)
- kladení důrazu na vyhledávání, třídění a zpracování informací (nejlépe i v počítačové podobě)
- pochopení dané problematiky a propojení učiva s běžným životem, tak objevení tvůrčích dovedností žáka
- dávání do souvislostí vybraných termínů, znaků a symbolů s událostmi běžného života
- sebehodnocení žáka

Kompetence k řešení problémů

- zahrnutí metody problémového výkladu do výuky a učení algoritmu postupu při řešení problému
- vedení k vyhledávání a třídění informací, které vedou k řešení problému

Kompetence komunikativní

- vedení k tomu, aby byl žák schopen prezentovat svoji práci a vyjadřovat své názory jak v písemném tak ústním projevu
- naslouchání k projevům svých spolužáků
- vyhrazení prostoru pro diskusi k danému tématu a vyjádření vlastního názoru žáka
- seznámení žáků s různými typy záznamů, schematických a grafických materiálů a dovednosti pracovat s nimi

Kompetence sociální a personální

- zahrnutí skupinové výuky do učebního procesu a vedení žáka ke spolupráci, respektování názorů druhých
- vytváření si představy o sobě samém

Kompetence občanské

- seznámení s ekologickými problémy a pochopení základních ekologických souvislostí
- rozhodování žáka v zájmu podpory a ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- poskytování účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů, vybavení a pomůcek
- dodržování vymezených pravidel a respektování pracovních postupů
- uvědomování si následků při nedodržení pracovních povinností žáka

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ZEMĚPIS - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru - srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - objasní důsledky pohybů Země kolem osy a kolem Slunce pro život na Zemi - střídání dne a noci, střídání ročních období - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - chápe podstatu a smysl časových pásem (nultý poledník, datová mez) - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry - rozeznává a pojmenuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (laviny, sesuvy půdy, zemětřesení, vulkanická činnost atd.) 	<p>Přírodní obraz Země</p> <p>Země jako vesmírné těleso, tvar a rozměry Země, pohyby Země</p> <p>Střídání dne a noci, střídání ročních období</p> <p>Světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas</p> <p>Přírodní sféra a její složky a prvky</p> <p>Geografická šířková pásma</p> <p>Výškové stupně</p> <p>Přírodní oblasti na regionální úrovni</p>	<p>Př 6 – Země a život</p> <p>M 7 – stupně</p> <p>Př 6 – Přírodní sféra</p> <p>PT-EV- Ekosystémy</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - rozumí pojům: glóbus, měřítko, poledníky, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžky, zeměpisná síť, 	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <p>Obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy</p> <p>Základní topografické útvary, liniové, plošné útvary, síť a uzly</p>	<p>D 6 – práce s mapou</p> <p>VO 6 – místo, kde žiji</p>

<p>zemský rovník, obratníky, polární kruhy, letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost, polární den a noc, zeměpisné souřadnice, časová pásma, smluvený čas, datová mez</p> <p>- určuje zeměpisnou polohu na mapách</p> <p>- pracuje s měřítkem mapy (plánu)</p>	<p>Plán a mapa, podstata a měřítko map</p> <p>Obsah map (výškopis, polohopis, smluvené značky)</p> <p>Globus, měřítko globusu</p> <p>Poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť</p> <p>Určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice (délka a šířka)</p> <p>Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám</p> <p>Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty</p>	
<p>Žák:</p> <p>- vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly, oceány a vybrané státy</p> <p>- porovná polohu, rozlohu, podnebí, rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe, Austrálii a Oceánii</p> <p>- uvědomuje si význam a hospodářské využití oceánů, a problémy životního prostředí oceánů</p>	<p>Regiony světa</p> <p>Přírodní a socioekonomické poměry světadílů: Afrika, Austrálie, Oceánie</p> <p>Přírodní, podnebné oblasti</p> <p>Sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti</p> <p>Vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a ekologické problémy vybraných světadílů a možnosti jejich řešení</p>	<p>D 6 – počátky náboženství</p> <p>D 6 – Egypt</p> <p>Př 6 – přírodní sféra</p> <p>PT-MKV - Kulturní difference</p>

ZEMĚPIS - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, světových makroregionů a vybraných států - uvědomuje si rozdílný potenciál a bariéry u jednotlivých světadílů, oceánů a vybraných států - lokalizuje na mapách světadíly, vybrané státy a srovná jejich postavení a určí rozvojová jádra a periferní zóny - uvede významné oblasti koncentrace obyvatelstva, průmyslové a zemědělské oblasti, určí hlavní a největší města u vybraných států jednotlivých světadílů - u vybraných států objasní aktuální politické a hospodářské poměry vyhledá nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu u vybraných států a posoudí přírodní a společenské činitele cestovního ruchu 	<p>Regiony světa Přírodní a socioekonomické poměry světadílů: Amerika, Asie, Rusko, Evropa Přírodní, podnebné oblasti Sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti Vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a ekologické problémy vybraných světadílů a možnosti jejich řešení</p>	<p>Př 6 – přírodní sféra D 6 – Mezopotámie, starověká Indie a Čína, Starověké Řecko, Řím R 8 A 8, 9 VO 8 – Člověk ve státě PT – VEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané PT-MKV-Kulturní diference Počítačový výukový program – Terasoft – zeměpis</p>

ZEMĚPIS - 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí a porovnává zeměpisnou polohu, rozlohu, přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském i světovém kontextu - zhodnotí údaje o rozmístění hlavních hospodářských aktivit v České republice: průmysl, zemědělství, doprava, spoje, služby - dokáže charakterizovat přírodní a kulturní předpoklady pro domácí i zahraniční cestovní ruch a rekreaci - lokalizuje na mapě jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - vymezí a konkretizuje území místní krajiny a místní oblasti regionu a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské, kulturní a ekologické poměry tohoto území - přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích 	<p>Zeměpis České republiky</p> <p>Česká republika (poloha, rozloha, členitost)</p> <p>Přírodní podmínky a zdroje</p> <p>Obyvatelstvo a sídla</p> <p>Hospodářství, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě</p> <p>Zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, přeshraniční spolupráce se sousedními státy</p> <p>Oblasti regionu</p> <p>Cvičení a pozorování v terénu</p> <p>místní krajiny, geografická exkurze</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p>Člověk a jeho prostředí</p>	<p>D 8 – vývoj Českého státu</p> <p>Počítačový výukový program – Terasoft – zeměpis</p> <p>VO 8 – právní řád ,ČR, Ústava</p> <p>PT-EV - Člověk a jeho prostředí</p> <p>VO 6 – kulturní památky v Olomouci</p> <p>VO 6 – náš region</p>

zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		
--	--	--

ZEMĚPIS - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, existenci a rozmístění lidských ras, národů a náboženství na zemi - posoudí funkci a rozmístění lidských sídel a nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst vzhledem k přírodním podmínkám - charakterizuje odvětví světového hospodářství dle sektorů a lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení a sdružení států světa (OSN, EU, NATO) - lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<p>Společenské a hospodářské prostředí Lidé na Zemi (obyvatelstvo a sídla, růst, rasy, náboženství, rozmístění městských aglomerací, urbanizace, suburbanizace) Světové hospodářství (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně) Národnostní a mnohonárodnostní státy, státy podle správního členění Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa Aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa Společenská a hospodářská sféra Politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace Současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů</p>	<p>PT-MKV – Etnický původ VO 9 – stát a právo, nadnárodní společenství VO 7 – člověk a lidská práva PT - VDO Principy demokracie, Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VO 9 – Národní hospodářství a mezinárodní hospodářská spolupráce</p>
<p>Žák:</p>	<p>Životní prostředí</p>	

<p>- porovnává různé krajiny jako části krajinné sféry a rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny</p> <p>- zhodnotí vlivy průmyslových aktivit, zemědělské výroby, lesnictví urbanizace, dopravy, cestovního ruchu a rekreačních aktivit na životní prostředí</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>Ekologie a zeměpis (přírodní a společenské prostředí, typy krajín)</p> <p>Vliv člověka na krajinu, znečišťování krajiny, urbanizace, poškozování zemědělské půdy, eroze půdy, pokles druhové pestrosti rostlin a živočichů</p> <p>Světové globální problémy (ochrana životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj)</p> <p>Ochrana přírody a památek</p> <p>Dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti</p>	<p>PT-EV - Problémy životního prostředí</p> <p>VO 7 – Globální problémy</p>
---	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která žákům umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako specifické formy komunikace. Hudební činnosti umožňují rozvoj sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových dovedností žáka (může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby). Žák zároveň získává orientaci v širokém spektru hudebních stylů současnosti i minulosti a učí se chápat různorodost hudební kultury (nejen) evropských národů.

Učivo je v RVP rozděleno na 4 základní okruhy:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Tyto okruhy jsou rozpracovány v níže uvedené tabulce.

V šestém a sedmém ročníku je vyučována 1 hodina týdně, třídy nejsou děleny na skupiny. Výuka je realizována v kmenových učebnách za využití vhodných didaktických pomůcek.

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- povzbuzovat žáky k tomu, aby se sami zajímali o hudbu a zdokonalovali se ve zpěvu a pohybových dovednostech
- vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby (opírající se o subjektivní vnímání, citění, prožívání a představy) a k rozvíjení vlastního tvůrčího potenciálu
- zadávat úkoly vedoucí k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- zavádět postupně základní hudební terminologii, znaky a symboly a vyžadovat jejich užívání
- propojovat učivo Hudební výchovy s ostatními předměty (zejména dějepisem, českým jazykem a literaturou, výtvarnou výchovou) a na základě toho vytvářet komplexnější pohled na světovou i českou kulturu
- vést žáky ke kritickému posouzení vlastního výkonu

Kompetence k řešení problémů

- předkládat žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémových úloh (s nutností vyhledávat informace a vyhodnotit je)
- vést žáky ke správné formulaci otázek a vytrvalému hledání odpovědi
- učit žáky na základě poslechu slovně charakterizovat díla různých autorů a vzájemně je porovnávat

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke stručné a logické formulaci názorů a myšlenek a k výstižnému vyjadřování za použití hudební terminologie
- vyžadovat kultivovaný písemný i ústní projev
- využívat písemné i zvukové záznamy, notový a obrazový materiál, běžná gesta a zvuky, učit žáky rozumět jim a vhodně je používat
- vést žáky k pochopení a užívání jazyka hudby (a umění obecně) jako specifického prostředku komunikace
- učit žáky naslouchat (nejen) hudebnímu projevu druhých lidí a vhodně na něj reagovat

Kompetence sociální a personální

- společně s žáky vytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- rozvíjet u žáků schopnost účinně spolupracovat při zpěvu i jiných hudebních i nehudebních činnostech
- společně s žáky vytvářet taková pravidla týmové práce, aby při ní panovala příjemná atmosféra vedoucí k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- při diskusích se snažit zapojit všechny žáky, vést je k respektu k názorům ostatních
- zadáváním vhodných úkolů povzbuzovat sebedůvěru žáků, umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- učit žáky respektu k vnitřním hodnotám a přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k tolerantnímu přístupu ke kulturním projevům a potřebám různých skupin, národů a národností
- pomáhat žákům utvářet a projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učit žáky respektovat, chránit a ocenit tradice a kulturní dědictví našeho národa
- umožnit žákům aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vést žáky k včasnému plnění povinností, vyžadovat dodržování dohodnuté kvality
- vychovávat žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům lidské činnosti také z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i kulturních a společenských hodnot
- pomáhat žákům využít získané znalosti a dovednosti při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vést žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování), Komunikace (řeč těla, zvuků, slov), Kooperace a kompetice, Kreativita, Psychohygiena
Žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - při realizaci písně nebo složitější vokálně instrumentální skladby se opírá o notový zápis	- individuální a společné vokální a instrumentální aktivity - orientace v notovém záznamu vokální skladby	PT EV – Vztah člověka k prostředí (kultura obce)
Žák - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- jednohlasý i vícehlasý zpěv - hlasová hygiena - hlasová nedostatečnost a možnosti její nápravy, mutace - hudební rytmus (souvislost rytmu řeči a hudby) - durové a mollové tóniny - reflexe vokálního projevu (vlastního i cizího)	PT OSV – Sebepoznání a sebepojetí (sebereflexe)
Žák - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace	- hudební nástroje - rozvoj hudebního sluchu a představivosti (reprodukce tónů, zachycování rytmu písně pomocí grafického záznamu) - nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodů (využití Orffova instrumentáře) - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů - vokální i nástrojová improvizace	
Žák - zvolí vhodný typ hudebně	- taktování - orientace v prostoru, rozvoj	<i>TV – orientace v prostředí, rozvoj pohybové paměti</i>

<p>pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé ze známých tanců 	<p>pohybové paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová improvizace, pantomima - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempové, dynamické, rytmické, harmonické) - tanec (včetně základních tanečních kroků některých tanců) 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v proudu znějící hudby - vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza hudebního díla (hudebně výrazové prostředky, některé sémantické prvky) 	<p>PT MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kombinace slov, obrazů a zvuků)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává slyšenou hudbu s dalšími skladbami - realizuje podle svých schopností a dovedností písňe a skladby různých stylů a žánrů - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly (výtvarným uměním, literaturou, divadlem, filmem...), dobou vzniku, životem autora - interpretace znějící hudby, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p><i>ČJ – souvislost hudebních a literárních děl</i> <i>VV – souvislost hudebních a výtvarných děl</i> <i>D – hudební dílo v kontextu s dobou vzniku</i> <i>OV – subjektivní hodnocení hudebního díla</i></p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (evropská a světová kultura)</p> <p>PT MKV – Kulturní diference, Multikulturalita (poznání vlastního kulturního zakotvení, porozumění odlišným kulturám)</p> <p>PT EV – Vztah člověka k prostředí (příroda jako inspirace pro hudebního skladatele)</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování), Komunikace (řeč těla, zvuků, slov), Kooperace a kompetice, Kreativita, Psychohygiene
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - při realizaci písně nebo složitější vokálně instrumentální skladby se opírá o notový zápis 	<ul style="list-style-type: none"> - individuální a společné vokální a instrumentální aktivity - orientace v notovém záznamu vokální skladby 	PT EV – Vztah člověka k prostředí (kultura obce)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - jednohlasý i vícehlasý zpěv - hlasová hygiena, techniky vokálního projevu - využívání rytmických zákonitostí při zpěvu - transpozice melodie do zpěvné polohy, vokální improvizace - reflexe vokálního projevu (vlastního i cizího) 	PT OSV – Sebepoznání a sebezpečí (sebereflexe)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - vytváří a volí jednoduché doprovody - provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - nástrojová reprodukce melodií (využití Orffova instrumentáře, popř. počítače) - rozvoj hudebního sluchu a představivosti (různé způsoby záznamu hudby, notační programy) - nástrojová improvizace 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - rozpozná některé z tanců 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření znějící hudby - rozvoj pohybové paměti - tanec v proměnách času 	TV – orientace v prostředí, rozvoj pohybové paměti

různých stylových období		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v proudu znějící hudby - přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza hudebního díla (hudebně výrazové prostředky, některé sémantické prvky) - slovní charakteristika hudebního díla 	<p>PT MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výběr kombinace slov, obrazů a zvuků)</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje ve jménech neznámějších hudebních skladatelů jednotlivých historických období - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - realizuje podle svých schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny hudby v průběhu historie (hudební styly a žánry) - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly (výtvarným uměním, literaturou, divadlem, filmem...), dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost) - slovní charakteristika hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>ČJ – souvislost hudebních a literárních děl</p> <p>VV – souvislost hudebních a výtvarných děl</p> <p>D – slohová období, hudební dílo v kontextu s dobou vzniku</p> <p>VO – subjektivní hodnocení hudebního díla</p> <p>PT VEG – Evropa a svět nás zajímá (evropští a světoví hudební skladatelé, evropská a světová kultura)</p> <p>PT MKV – Kulturní diference, Multikulturalita (poznání vlastního kulturního zakotvení, porozumění odlišným kulturám)</p> <p>PT EV – Vztah člověka k prostředí (příroda jako inspirace pro hudebního skladatele)</p> <p>PT MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, role filmu a televize)</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výtvarná výchova navazuje na předmět Estetická výchova na 1. stupni a je součástí oblasti Umění a kultura. Vede žáky k chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako nedílné součásti duchovního života a bohatství společnosti. Zaměřuje se na kultivaci schopností žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej a objevovat v něm estetické hodnoty. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Tím významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Ve výtvarných činnostech žáků druhého stupně ubývá vzhledem k jejich mentálnímu vývoji spontánnosti, bezprostřednosti, fantazie a mizí hravost. Objevují se zábrany a ostych způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti, většími zkušenostmi a možností srovnávání výtvarné úrovně. Žáci si více uvědomují nedostatky svého výtvarného projevu. Úlohou učitele je proto posilovat sebevědomí žáků, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik, vyžadujících určité znalosti a zručnosti (např. grafické techniky, počítačová grafika ap.) a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem. V teoretické složce předmětu je možno začít žáky systematictěji seznamovat s problematikou výtvarné kultury, především s vývojem výtvarného umění.

Vzhledem k charakteru výtvarné práce je pro výuku výtvarné výchovy zvolena dvouhodinová dotace v každém ročníku.

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa,
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vnímání estetického prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchycování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a podpora jeho zájmů

Kompetence pracovní

- osvojování výtvarných technik
- užitečné pracovní návyky (organizace pracovního místa, dodržení pracovního postupu)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 6. – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, obměňuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	prvky výtvarného jazyka a jejich výrazové možnosti – linie, barva, tvar, světlo, objem.	PT-OSV - Kreativita
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání tvarů v kompozici, lineární barevné a světelné vztahy, plasticita,	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích	výtvarné vyjádření proměn v čase, reflexe současných výtvarných tendencí, možnosti uplatnění nových technologií ve vlastní tvorbě	PT – MV – tvorba mediálního sdělení
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících obrazných vyjádření.	různé účinky obrazného vyjádření, vytváření osobitých variací na dané téma, inspirace reklamou a užitou grafikou	PT – OV – VZ -reklama
rozlišuje působení vyjádření v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	vyjádření nálad, emocí a představ různými výtvarnými prostředky. Výtvarný objekt, body-art	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních	výtvarné oblasti, rozdíl mezi užitou a volnou tvorbou, malba, kresba, grafika, plastika, skulptura, objekt, výtvarná práce s textem,	PT – VEG – Jsme Evropané

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
zkušeností a prožitků.	animovaný film, comics, fotografie,	
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.	interpretace výtvarného díla, jeho působení na vnímatele	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výchova ke zdraví je vyučována v 8. a 9. ročníku jako samostatný předmět s jednohodinovou týdenní dotací.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na prvním stupni a částečně na předmět První pomoc (7. ročník). Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Nejdůležitějším obsahovým prvkem předmětu je utváření aktivního zdraví každého jedince. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se různými, pro dospívající velmi důležitými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků. Výchova ke zdraví sleduje především zdravotně a sociálně preventivní aspekt s návody pro každodenní život. Tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků, zkušeností a dovedností v běžném životě.

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví je v 8. a 9. ročníku rozdělen na tematické okruhy:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Změny v životě člověka a jejich reflexe
- Zdravý způsob života a péče o zdraví
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Hodnota a podpora zdraví
- Osobnostní a sociální rozvoj

Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 8. ročníku žáci prohlubují své dosavadní zkušenosti o poznatky a dovednosti, které jim umožní lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách partnerských a mezilidských vztahů, zdraví, výživy, duševního i tělesného vývoje a osobního bezpečí.

V 9. ročníku se žáci učí porozumění sociálním vztahům, pocitům jistoty a bezpečí včetně respektování životních potřeb a práv druhých. Hodnotě zdraví se učí rozumět jako předpokladu smysluplného a šťastného života. Uvědomují si rizika vzniků závislostí, účinků drog, nebezpečných nástrah v životě ovlivňující fyzické a psychické zdraví.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání a rozlišování nejdůležitějších údajů a informací
- rozvíjení práce s informačními zdroji
- zpracovávání referátů a tematických prací
- využívání získaných poznatků v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů
- řešení teoretických i praktických úkolů samostatně či ve dvojicích nebo skupinách
- vedení žáků k samostatnému pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů

Kompetence komunikativní

- vyjadřování a prezentace názorů prostřednictvím diskusí, dialogů, besed a her
- komunikativními cvičeními vést žáky ke správnému vyjadřování
- zdokonalování komunikace při prezentaci skupinových prací
- komunikace s veřejností formou anket

Kompetence sociální a personální

- vedení k ochotě spolupracovat
- vytváření uvolněné, přátelské atmosféry
- upevňování vrstevnických a mezilidských vztahů
- rozvíjení sebe sama po stránce sebedůvěry, sebekontroly a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektování druhých a odpovědnost za druhé
- poskytnutí pomoci v krizových situacích
- dodržování podpory a ochrany zdraví
- aktivní účast ve společenském životě

Kompetence pracovní

- dodržování pracovních povinností, návyků, termínů
- využívání znalostí a zkušeností v rámci vlastního rozvoje
- plánování, hodnocení, sebehodnocení
- posilování zodpovědnosti podpory a ochrany zdraví a společenských hodnot

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

PRŮBĚŽNĚ:

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>ŽÁK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje vlastní žebříček hodnot, na základě vlastních zkušeností jej hodnotí, mění a uspořádává - uvědomuje si různost hodnot lidí, názorů a přístupů k řešení problémů a respektuje je - dokáže hledat kompromis ve vztazích mezi lidmi - používá tolerantní a empatické postoje - uvědomuje si odpovědnost za sebe sama i za druhé - hledá vhodnou cestu pro řešení problémů - aktivně naslouchá, efektivně a asertivně komunikuje a spolupracuje v různých situacích - učí se zpětné reflexi, sebekontroly a sebeovládání - stanovuje si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj Utváření vědomí vlastní identity. Cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání, zvládání problémových situací. Osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení. Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích. Pomáhající a prosociální chování. Psychohygienu, dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech. Mezilidské vztahy a komunikace. Vzájemný respekt, naslouchání, empatie. Asertivní komunikace v různých situacích. Dopad vlastního jednání a chování.</p>	<p>PT – OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice</p>

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ– 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> -respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vyjadřuje vlastními slovy podstatu přátelství a partnerství - rozlišuje lásku partnerskou a mateřskou - posuzuje faktory ovlivňující stabilitu rodiny - chápe význam manželství a rodiny pro rozvoj osobnosti dítěte 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerství. Manželství a rodičovství.</p>	<p>Lit 8 – Shakespeare, Mácha – motiv lásky v literárních textech VO 8 – Člověk a rodinný život Vv 8 – Josef Mánes PT – OSV – Mezilidské vztahy PT – MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje vývojová období z hlediska tělesných, duševních a sociálních proměn - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny a plánovaným rodičovstvím - charakterizuje odpovědné sexuální chování, vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku - jmenuje zásady prevence a ochrany před nemocemi přenosnými pohlavním stykem a AIDS 	<p>Změny v životě člověka</p> <p>Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny.</p> <p>Sexuální dospívání, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita.</p>	<p>VO 8 – Člověk jako osobnost PT – OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětluje a objasňuje pojmy zdraví, nemoc, chronické a infekční nemoci, postižení a úraz, prevence, očkování, léčebný režim, rekonvalescence, handicap - jmenuje řadu nemocí a chorob 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>Ochrana před nemocemi a úrazy. Cesty přenosu nákazy, prevence. Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním</p>	<p>Př 6 – jednobuněčné organismy Př 8 – biologie člověka VO 6 – vztahy mezi lidmi – solidarita, pomoc v nouzi Sloh 8 – úvaha PT – OSV – Hodnoty, postoje,</p>

<p>ohrožující zdraví lidí dnešní společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozčleňuje a posuzuje faktory vedoucí ke vzniku nemocí a chorob - charakterizuje a uvede příklady nemocí infekčních a přenosných pohlavním stykem - jmenuje zásady prevence a ochrany před infekčními nemocemi - uvědomuje si odpovědnost v situacích ohrožujících zdraví - v případě potřeby se svěří se zdravotním problémem - vyhledává informace z oblasti zdraví a využívá je 	<p>kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty. Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita vody a ovzduší, hluk, osvětlení, teplota.</p>	<p>praktická etika PT – MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - definuje zdravý životní styl a zdůrazňuje jeho pozitiva - jmenuje zásady zdravého stravování - poznává základní živiny a složky stravy jako bílkoviny, tuky, sacharidy - zdůvodňuje význam vitamínů a minerálů pro zdraví člověka - navrhuje a sestavuje vhodný jídelníček prospěšný lidskému organismu - seznamuje se s poruchami příjmu potravy a vyvozuje závěry - uvádí příklady nevhodného stravování, jeho důsledků na zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí 	<p>Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, pitný režim. Civilizační choroby</p>	<p>Př 8 – biologie člověka – oběhová soustava PT – EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>Tv 8 – činnosti ovlivňující zdraví Př 8 – biologie člověka – trávicí soustava, přeměna látek a energií Ch 9 – přírodní látky Čj 7 – nauka o významu slov Sloh 8 – výtah, úvaha</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy prevence, droga, závislost, abstinenční příznaky, doping - rozdělí drogy do skupin - charakterizuje alkohol, nikotin měkké a tvrdé drogy - zdůvodní škodlivost alkoholu, nikotinu a dalších drog na lidský organismus - vyjadřuje vlastními slovy 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Návykové látky. Rizikové chování, alkohol, pasivní a aktivní kouření, ostatní návykové látky.</p> <p>Osobní bezpečí. Zbraně, nebezpečné předměty,</p>	<p>Př 8 – biologie člověka – nemoci orgánů způsobené vlivem drog Ch 9 – deriváty uhlovodíků - alkoholy VZ 9 – manipulativní vlivy</p> <p>VO 6 – život mezi lidmi</p>

<p>nebezpečí spojená s krizovými situacemi v neznámém prostředí, při různých činnostech, v dopravě a ve škole</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní pravidla silničního provozu - projevuje odpovědné chování při rizikových situacích v silniční a železniční dopravě - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí. Nebezpečí na internetu Rizika v dopravě. Vztahy mezi účastníky silničního provozu, zvládnutí agresivity. Postup v případě dopravní nehody – tísňové volání, zajištění bezpečnosti.</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí. Klasifikace mimořádných událostí. Varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události. Prevence vzniku mimořádných událostí.</p>	<p>VZ 9 – šikana a jiné projevy násilí PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Ch 8 – bezpečnost práce – havárie, úniky nebezpečných látek PT – OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
--	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje role členů komunity - v rodině, třídě, spolku - uvede kladné i záporné vlivy na sociální klima v komunitě - používá vhodné způsoby komunikace s rodiči - dbá na pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých - dodržuje pravidla komunikace a aplikuje je v konkrétních situacích 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Role členů a pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých.</p>	<p>VO 8 – člověk, láska, manželství VZ 9 – prevence návykových látek PT – MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam zdrženlivosti a odpovědného sexuálního chování v dospívání - objasňuje vznik a vývin nového jedince - posuzuje rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity, těhotenství mladistvých a jeho následky - zaujímá postoj k plánovanému rodičovství i k nechtěnému těhotenství - k problematice interrupce 	<p>Změny v životě člověka</p> <p>Problémy při těhotenství a rodičovství mladistvých.</p>	<p>VZ 8 – sexuální dospívání – pohlavní orgány, rodičovství PT – OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s pojmy rytmus a biorytmus dne - plánuje režim dne, respektující zdravý životní styl s přihlédnutím k výkonu, zdravotnímu stavu a zaměstnání jedince - klade důraz na pohybové aktivity a jejich význam pro zachování zdraví - respektuje zásady osobní, 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>Denní režim. Tělesná a duševní hygiena, zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit.</p>	<p>VO 6 – naše škola -zásady a metody přípravy na vyučování PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>TV 9 – pohybové činnosti a aktivity VO 9 – člověk a citový život VZ 9 – obrana před stresem</p>

<p>intimní a duševní hygieny -v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</p>	<p>Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami. Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění. Základy první pomoci.</p>	<p>PT – OSV - Psychohygiéna</p>
<p>- definuje pojem zdraví a na příkladech rozlišuje tělesné, duševní a sociální zdraví - zdůrazňuje pozitiva a negativa určitého životního stylu lidí pro zachování zdraví - porovnává a zobecňuje vztah mezi kvalitou prostředí a zdravím jedince -vyjadřuje vlastní názory na hodnotu zdraví a diskutuje o ní mezi vrstevníky i v rodině - doporučuje preventivní metody k ochraně a podpoře zdraví - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - vysvětluje vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a zdravím</p>	<p>Hodnota a podpora zdraví Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví . Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví.</p>	<p>Sloh 8 – výtah, úvaha Inf 6 – práce s PC a naše zdraví PT – EV – Vztah člověka k prostředí VO 6 – místo, kde žiji PT – MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p>- charakterizuje měkké a tvrdé drogy - uvádí rizika injekční aplikace drog z hlediska nákazy virem HIV - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání návykových látek - osvojuje si dovednosti, jak pomoci vrstevníkovi při problémech s návykovými látkami</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Prevence užívání návykových látek</p>	<p>VZ 9 – vztahy mezi lidmi, formy soužití – vrstevnické skupiny Ch 9 – chemie a společnost – návykové látky PT – OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy násilí, týrání, agresivita fyzická i psychická, šikana, agresor, oběť, asertivita, zdravé sebevědomí -psychická onemocnění a násilí proti sobě samému - vyjadřuje vlastními slovy nebezpečí spojená s fyzickým i psychickým šikanováním - diskutuje o projevech a následcích šikany - nalézá konstruktivní řešení - pojmenuje možnosti spolupráce a překonávání strachu při odhalování příčin a původců šikany a vyhledávání pomoci - rozlišuje různé formy domácího násilí - analyzuje a hledá souvislosti mezi psychickými i sexuálními poruchami jedinců a formami sexuálního zneužívání dětí - dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí 	<p>Různé formy a stupně násilí</p> <p>Šikana a jiné projevy násilí. Znaky šikanování. Prevence šikany.</p> <p>Psychická onemocnění, násilí proti sobě samému, násilné chování. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií. Komunikace se službami odborné pomoci.</p> <p>Stres, jeho vztah ke zdraví.</p>	<p>VO 8 – člověk jako osobnost VZ 8 – osobní bezpečí VZ 9 – patologické jevy PT – OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy PT – MKV – Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá osvojené způsoby relaxace, kompenzační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu - osvojuje si cvičení k překonávání únavy a proti stresovým situacím 	<p>Prevence a překonávání stresu. Těžké životní situace a jejich zvládnání..</p>	<p>Vz 9 – duševní hygiena PT – OSV - Psychohygiena</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje pojmy delikt, delikvent, přešůpek, vandalismus, trestný čin, - na konkrétních příkladech zdůvodňuje zápory způsobů chování ohrožujících život sebe sama nebo druhých - uplatňuje osvojené modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy 	<p>Patologické jevy, kriminalita mládeže.</p>	<p>VZ 9 – šikana a jiné projevy násilí Inf 7 – tvorba prezentace PT – MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p>

<p>- dovede odhadnout nebezpečí manipulativního jednání, působení médií a sekt</p> <p>- posuzuje vhodné způsoby obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Manipulativní vlivy, rozpoznání a obrana proti manipulaci.</p> <p>Sebeochrana a vzájemná pomoc v situacích ohrožení.</p>	<p>VZ 8 – návykové látky</p> <p>PT – MV – Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
--	---	--

PRVNÍ POMOC

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

První pomoc je vyučována v 7. ročníku jako samostatný vyučovací předmět s dotací jedné hodiny týdně a společně s výchovou ke zdraví a s tělesnou výchovou spadá do oblasti *Člověk a zdraví*.

Tento vyučovací předmět je zaměřen na seznámení se základy poskytování laické první pomoci při úrazech, dopravních nehodách nebo při akutním zhoršení zdravotního stavu. Správné poskytnutí první pomoci vyžaduje účelnost, rychlost a rozhodnost.

Vyučovací předmět První pomoc navazuje na tematický okruh *Člověk a jeho zdraví* vyučovacího předmětu *Člověk a svět* na 1. stupni.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- poznávání smyslu první pomoci
- uplatňování základních hygienických a zdravotně preventivních návyků ve spojení se zdravím
- propojení učiva s běžným životem
- vyvozování samostatných závěrů

Kompetence k řešení problémů

- řešení problémů na základě získaných informací
- samostatné rozhodování a řešení vzniklé situace

Kompetence komunikativní

- formulace a vyjadřování svých myšlenek a názorů
- naslouchání promluvám kamarádů, vhodná reakce na ně
- obhajování svého názoru

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- čerpání poučení z toho, co si myslí, říkají a dělají druzí

Kompetence občanské

- rozhodování podle dané situace, poskytnutí pomoci
- upozorňování na možná nebezpečí
- uplatňování zásady bezpečného chování ve škole i při zájmové činnosti
- vytváření pocitu zodpovědnosti za vlastní činy

Kompetence pracovní

- uvědomění si významu bezpečnosti a ochrany zdraví
- zhodnocení vlastních výsledků

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

PRVNÍ POMOC – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje podstatu laické první pomoci - uplatňuje nutnost prevence - projevuje vztah ke zdraví - zná obsah příruční lékárníčky 	<p>Seznámení s předmětem Složky záchranného systému Základní životní funkce</p>	<p>PT-OSV-mezilidské vztahy</p> <p>ČaS 3 – péče o zdraví</p> <p>VZ 8 – péče o zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní obvazovou techniku při krvácení - zná základní protišoková opatření - prakticky si vyzkouší umělé dýchání na učební pomůcce 	<p>První pomoc při krvácení Poruchy dýchání</p>	<p>ČaS 5 – poskytnutí první pomoci</p> <p>Př 8 – biologie člověka</p>
<ul style="list-style-type: none"> - prakticky si vyzkouší nepřímou masáž srdce na učební pomůcce - zná rozdíl mezi úpalem a úžehem - zná stupně popálení a zákl. první pomoc při popálení 	<p>První pomoc při zástavě srdce První pomoc při úrazech teplem a chladem</p>	<p>ČaS 5 – poskytnutí první pomoci</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíl mezi podvrtnutím a vykloubením - ovládá základní obvazovou techniku při zlomeninách - učí se spolupracovat při přepravě postižených 	<p>První pomoc při podvrtnutí a vykloubení První pomoc při zlomeninách</p>	<p>PT-OSV-mezilidské vztahy</p> <p>Př 8 – biologie člověka</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná první pomoc při úrazu elektrickým proudem - umí poskytnout první pomoc při tonutí 	<p>Další ohrožení života – úraz elektrickým proudem a tonutí</p>	<p>Př 8– biologie člověka</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní první pomoc při dopravní nehodě - umí resuscitovat, zastavit velké krvácení, zná základní obvazovou techniku 	<p>První pomoc při úrazech zapříčiněných dopravními nehodami</p>	<p>PT-OSV-mezilidské vztahy</p> <p>ČaS 4 a 5 - ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>VZ 8 a 9 - poskytnutí první pomoci</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybových činností žáků. Je zdrojem poznatků z oblasti zdravotního, rekreačního i sportovního využití pohybu v rámci školy nebo i mimo školu. Vyučovací hodiny jsou realizovány v tělocvičně, hřišti a v přilehlém parčíku, nebo v přírodě.

Předmět tělesná výchova zahrnuje průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** - řešení problémů, praktická etika, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygienu, sebepoznání a seberegulace
- **Enviromentální výchova** - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na lidské zdraví

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova na druhém stupni je rozdělen na tři tématické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. Činnosti podporující pohybové učení

Tyto okruhy jsou zpracovány do tématických celků v jednotlivých ročnících.

Tělesná výchova je realizována s časovou dotací tři hodin týdně v šestém a dvou hodin týdně ve vyšších ročnících.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím...
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností...
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- ovládnutí pohybových dovedností
- znalost a provádění cviků vedoucích ke správnému držení těla
- ovládnutí relaxačních a kompenzačních cvičení
- uspořádání vlastního pohybového režimu

Kompetence k řešení problémů

- zhodnocení vlastních výsledků a napravování chyb
- řešení problémů na základě získaných informací
- samostatné rozhodování a řešení problémových situací
- korekce chybného řešení problému

Kompetence komunikativní

- uplatnění pozitivní komunikace při hře
- respektování osobnosti při hře
- pojmenování osvojované činnosti
- užívání osvojovaného názvosloví na úrovni cvičence
- dohodnutí se na spolupráci a jednoduché taktice

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel Fair-play
- respektování osobnosti při herních činnostech
- posuzování pravidel jednotlivých her
- znalost významu zdravého životního stylu
- uvědomění si významu sebeobrany
- práce v družstvu a pro družstvo
- znalost významu plavání

Kompetence občanské

- ovládnutí základů dopomoci
- uplatnění vhodného a bezpečného chování v tělovýchovných činnostech
- pomoc druhým
- předvídaní možnosti nebezpečí úrazu
- ovládnutí základů první pomoci

Kompetence pracovní

- zhodnocení vlastních výsledků
- zdokonalování výkonů
- znalost řádu tělocvičny
- uvědomění si významu bezpečnosti v tělovýchovných činnostech

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí k správnému držení těla - ovládá relaxační a kompenzační cvičení a chápe jejich význam - umí si uspořádat svůj pohybový režim 	<p>Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti Cvičení na přípravu organismu před různými druhy pohybových činností Strečink</p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost a prevence</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita</p> <p>PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - zvládá vedení jednoduchých pohybových cvičení - rozcvička 	<p>Tělocvičné názvosloví, vedení jednoduchých pohybových činností-rozcvička</p>	<p>Činnost podporující pohybové učení - komunikace v Tv</p> <p>PT OSV - psychohygienu, kreativita</p> <p>PT MKV - lidské vztahy</p> <p>PT MV - stavba mediálních sdělení</p> <p>D6 - OH</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pohybové dovednosti - umí zhodnotit vlastní výsledky a napravuje chybu - snaží se o zdokonalování výkonů - dodržuje pravidla bezpečnosti - poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj 	<p>Sprintérská abeceda Rychlý běh-60m Starty-nízký start Vytrvalostí běh-max.1500m Skoky-daleký, vysoký Hody míčkem</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - atletika</p> <p>PT OSV - sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti - ovládá základy dopomoci - je seznámen s řádem tělocvičny 	<p>Akrobacie-kotoulová řada, stoj na ruce s dopomocí Přeskoky-roznožka přes kozu, výskok do dřepu na švédskou bednu, trampolína Hrazda-náskok do vzporu, výmyk odrazem jednoho</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - gymnastika</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla fair-play - uplatňuje pozitivní komunikaci při hře -respektuje osobnosti při herních činnostech - umí posoudit pravidla jednotlivých her - uvědomuje si bezpečnost při jednotlivých činnostech 	<p>Kopaná-přihrávky, hra (hoši) Přehazovaná (dívky) Florbal-činnost jednotlivce, přihrávky, hra Různé soutěživé hry s míčem - vybíjená,</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - sportovní a míčové hry</p> <p>PT OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p> <p>VO6 - osobnosti obce a kraje</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá se svými individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve spojení s hudbou - uvědomuje si význam pohybových činností 	<p>Základy rytmické gymnastiky (dívky) Kondiční cvičení Cvičení s náčiním-švihadla, míče... Aerobic (dívky) Cvičení na podložkách</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <p>PT OSV - psychohygiena, kreativita, morální rozvoj PT MV - stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam sebeobrany - dovede pojmenovat osvojované činnosti - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech 	<p>Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, pády Úpolové hry Karatedó -základy úderů, kopů, specifická kondiční průprava</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - úpoly</p> <p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, morální rozvoj PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech - uvědomuje si význam bezpečnosti při hře - dokáže pracovat v družstvu a pro družstvo - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - umí řešit problém na základě získaných informací - umí se samostatně rozhodnout řeší problémové situace 	<p>Softbal-nácvik odpalu, zjednodušená hra Hokejbal (hoši) - činnost jednotlivce, hra Minikopaná- činnost jednotlivce, přihrávky, hra (hoši) Badminton-základní údery (dívky) In-line brusle</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - netradiční sporty v Tv</p> <p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT MV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pobytu a pohybu v přírodě na zdraví člověka, význam ochrany přírody - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu v přírodě, uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu při přesunu do terénu - seznámí se zásadami přežití v přírodě: orientace v terénu, zabezpečení nouzového přístřešku, vody, tepla, potravy, ukrytí 	<p>Pobyt a přesun v přírodě</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - turistika a pobyt v přírodě</p> <p>PT OSV - kooperace a kompetice PT MV – lidské vztahy PT EV - vztah člověka k prostředí <i>Z6 - topografie</i></p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	učivo	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí k správnému držení těla - ovládá relaxační a kompenzační cvičení a chápe jejich význam 	<p>Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti Strečink</p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost a prevence</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita</p> <p>PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - zvládá vedení jednoduchých pohybových cvičení - rozcvička 	<p>Tělocvičné názvosloví, vedení jednoduchých pohybových činností-rozcvička</p>	<p>Činnost podporující pohybové učení - komunikace v Tv</p> <p>PT OSV - psychohygienu, kreativita</p> <p>PT MKV - lidské vztahy</p> <p>PT MV - stavba mediálních sdělení</p> <p>D6 - OH</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pohybové dovednosti - umí zhodnotit vlastní výsledky a napravuje chybu - snaží se o zdokonalování výkonů -dodržuje pravidla bezpečnosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování 	<p>Sprintérská abeceda Rychlý běh Starty-nízký start, polovysoký start Vytrvalostní běh-max.15 min., v terénu Štafetový běh Skoky-daleký, vysoký Hody</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - atletika</p> <p>PT OSV – sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti - ovládá základy dopomoci - je seznámen s řádem tělocvičny - respektuje osobnosti - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí ke správnému držení těla - předvídá možná nebezpečí úrazů - dovede pojmenovat osvojované činnosti 	<p>Akrobacie-kotoulová řada, stoj na ruku, přemet stranou Přeskoky-roznožka, skrčka, trampolína Hrazda-výmyk, podmet, přešvih únožmo Kladina-základní kroky (dívky)</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - gymnastika</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla bezpečnosti - uplatňuje pozitivní komunikaci při hře - respektuje osobnosti - umí posoudit pravidla jednotlivých her 	<p>Kopaná - přihrávky, činnost jednotlivce, hra (hoši) Odbíjená - přihrávky, podání (dívky) Florbal - činnost jednotlivce, přihrávky, hra se zjednodušenými</p>	<p>PT OSV - sebeorganizace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p>

<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - předvídá možná nebezpečí úrazů 	<p>pravidly, Vybíjená Různé soutěživé hry s míčem - vybíjená, přehazovaná</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá se svými individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve spojení s hudbou - uvědomuje si význam pohybových činností - uvědomuje si význam bezpečnosti v tělovýchovných činnostech - zná význam zdravého životního stylu - je seznámen s řádem tělocvičny 	<p>Základy rytmické gymnastiky (dívky) Kondiční cvičení Cvičení s náčiním - švihadla, míče.... Aerobic (dívky) Cvičení na podložkách</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem PT OSV - psychohygiena, kreativita, morální rozvoj PT MV - stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam sebeobrany - dovede pojmenovat osvojované činnosti - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech -respektuje osobnosti 	<p>Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, pády Úpolové hry Karatedó – základy úderů, kopů, specifická kondiční průprava</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - úpoly PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, morální rozvoj PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech - uvědomuje si význam bezpečnosti při hře - dokáže pracovat v družstvu a pro družstvo - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - umí řešit problém na základě získaných informací - umí se samostatně rozhodnout - řeší problémové situace - je schopen pomáhat druhým 	<p>Softbal - odpaly, hra Hokejbal (hoši) - činnost jednotlivce, přihrávky, hra Minikopaná - činnost jednotlivce, přihrávky, hra (hoši) Badminton - základní údery, podání, základy pravidel hry (dívky) In-line brusle</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - netradiční sporty v Tv PT OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj PT MV – lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pobytu a pohybu v přírodě na zdraví člověka, význam ochrany přírody - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu v přírodě, uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu při přesunu do terénu - seznámí se zásadami přežití v přírodě: orientace v terénu, zabezpečení nouzového přístřešku, vody, tepla, potravy, ukrytí 	<p>Pobyt a přesun v přírodě</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - turistika a pobyt v přírodě Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-turistika a pobyt v přírodě PT OSV - kooperace a kompetice PT MV - lidské vztahy PT EV - vztah člověka k prostředí <i>Z6 - topografie</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pobytu a pohybu v horském prostředí na zdraví člověka - dodržuje zásady bezpečnosti při 	<p>Teorie a praxe sjezdového lyžování Pobyt v horském prostředí, chůze v mírně náročném terénu, ochrana</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - lyžování PT OSV - řešení problémů a</p>

lyžování a pobytu na horách -ovládá základy pohybu na lyžích (snowboardu)	přírody	<i>rozhodovací dovednosti</i> <i>PT MV</i> - lidské vztahy <i>PT EV</i> - vztah člověka k prostředí <i>Z8</i> - pohoří ČR
---	---------	---

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	učivo	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí k správnému držení těla - ovládá relaxační a kompenzační cvičení a chápe jejich význam - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - zná význam zdravého životního stylu - dovede pojmenovat osvojované činnosti 	<p>Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti Cvičení na přípravu organismu před různými druhy pohybových činností Strečink</p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost a prevence</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT MKV - lidské vztahy VZ8 - výživa a zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - zvládá vedení jednoduchých pohybových cvičení - rozcvička 	<p>Tělocvičné názvosloví, vzájemná komunikace v Tv, historie sportu a OH Vedení jednoduchých pohybových činností - rozcvička, relaxace a protahování svalstva po cvičebním výkonu</p>	<p>Činnost podporující pohybové učení - komunikace v Tv</p> <p>PT OSV - psychohygiena, kreativita PT MKV - lidské vztahy PT MV - stavba mediálních sdělení D6 - OH</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže zvládnout speciální průpravná běžecká cvičení - dovede uplatňovat rychlost v krátkých bězích - umí uplatňovat vytrvalost, dýchání při vytrvalých bězích - je schopen zlepšovat techniku skoku do dálky - dokáže se starat o svou hygienu a bezpečnost - dovede provést první pomoc při zranění - umí čestně soupeřit v duchu fair play - je schopen změřit a evidovat atletické výkony spolužáků - dokáže zlepšovat techniku atletických disciplín - dovede zvládnout své chování v rámci bezpečnosti 	<p>Přípravná běžecká cvičení Běh na 60m, 100m, 1000m, 1500m, běh v terénu - přespolní běh Skok do dálky, do výšky Měření a evidence disciplín Hody, vrhy</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - atletika</p> <p>PT OSV - sebepoznání a sebepojetí</p>

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti - ovládá základy dopomoci - je seznámen s řádem tělocvičny -respektuje osobnosti - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí ke správnému držení těla - předvídá možná nebezpečí úrazů - dovede pojmenovat osvojované činnosti 	<p>Akrobacie - kotoulová řada, stoj na rukou, přemet stranou Přeskoky - roznožka, skrčka přes kozu na šíř i na dél, skrčka přes bednu na šíř Trampolíny Hrazda - výmyk, podmet, přešvih únožmo Kladina - základní kroky, jednotlivé druhy chůze, poskoky, jednoduché skoky (dívky) Kruhy - svis vznesmo, střemhlav</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - gymnastika PT OSV - rozvoj schopnosti poznání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dovede zvládnout své chování v rámci bezpečnosti - je schopen používat herních kombinací při utkání - dokáže rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - je schopen pochopit role v družstvu a jedná při hře v duchu FAIR PLAY - dokáže se orientovat mezi sporty - je schopen se vhodně a bezpečně chovat a předvídá nebezpečí úrazu - je schopen řídit utkání pískáním - zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace, a tvořivě je aplikuje ve hře a v soutěžích 	<p>Kopaná (hoši) - přihrávky, činnost jednotlivce, herní kombinace, hra Odbíjená - přihrávky, podání, základy herní spolupráce-příjem podání - rozehrávka-útok (dívky) Florbal - činnost jednotlivce, přihrávky, spolupráce hráčů, základní herní kombinace, hra podle pravidel Různé soutěživé hry s míčem</p>	<p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá se svými individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve spojení s hudbou - uvědomuje si význam pohybových činností - uvědomuje si význam bezpečnosti v tělovýchovných činnostech 	<p>Základy rytmické gymnastiky (dívky) Kondiční cvičení s hudbou Cvičení s náčiním – švihadla, míče.... Aerobic (dívky) Cvičení na podložkách (dívky)</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem PT OSV - psychohygiena, kreativita, morální rozvoj PT MV - stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam sebeobrany - dovede pojmenovat osvojované činnosti - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech 	<p>Průpravné úpoly -přetahy, přetlaky, pády Úpolové hry Karatedó - základy úderů, kopů, specifická kondiční průprava, stínování, boxovací pytle</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - úpoly PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, morální rozvoj</p>

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje osobnosti - dovede vyhodnotit oprávněnost sebeobranu a je si vědom důsledků zneužití nabytých dovedností 		<p>PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech - uvědomuje si význam bezpečnosti při hře - dokáže pracovat v družstvu a pro družstvo - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - umí řešit problém na základě získaných informací - umí se samostatně rozhodnout - řeší problémové situace - je schopen pomáhat druhým 	<p>Softbal-odpaly, házení a chytání softbalového míče, hra, taktika Hokejbal (hoši) - činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, hra Minikopaná - činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, hra (hoši) Badminton - základní údery, podání, základy pravidel hry, hra 2 na 2 (dívky) In-line brusle</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - netradiční sporty v Tv</p> <p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p> <p>PT MV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pobytu a pohybu v přírodě na zdraví člověka, význam ochrany přírody - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu v přírodě, uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu při přesunu do terénu - seznámí se zásadami přežití v přírodě: orientace v terénu, zabezpečení nouzového přístřešku, vody, tepla, potravy, ukrytí - podílí se na přípravě turistické akce 	<p>Pobyt a přesun v přírodě</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - turistika a pobyt v přírodě</p> <p>PT OSV - kooperace a kompetice</p> <p>PT MV - lidské vztahy</p> <p>PT EV - vztah člověka k prostředí</p> <p><i>Z6 - topografie</i></p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	učivo	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí k správnému držení těla - ovládá relaxační a kompenzační cvičení a chápe jejich význam - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - zná význam zdravého životního stylu - dovede pojmenovat osvojované činnosti 	<p>Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti Cvičení na přípravu organismu před různými druhy pohybových činností Strečink</p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost a prevence</p> <p>PT OSV - rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita PT MKV - lidské vztahy VO9 - životní perspektivy VO9 - boj proti stresu, citový život</p>
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - umí vybrat a demonstrovat vhodné cviky - umí spojit jednotlivé cviky do logického sledu 	<p>Tělocvičné názvosloví, vzájemná komunikace v Tv, historie sportu a OH Vedení jednoduchých pohybových činností - rozcvička, relaxace a protahování svalstva po cvičebním výkonu Organizace části vyučovací hodiny na dané téma (kondiční, strečinkové...)</p>	<p>Činnost podporující pohybové učení - komunikace v Tv</p> <p>PT OSV - psychohygiena, kreativita PT MKV - lidské vztahy PT MV - stavba mediálních sdělení D6 - OH</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, bězích - dokáže soutěžit v bězích na 60m, 400m, 1000m, 1500m - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - dovede provádět základní údržbu cvičišť, pečovat o vlastní výstroj a výzbroj - zvládá zlepšovat výkony v atletických disciplínách - umí rozhodnout, evidovat, určit pořadí závodu - dokáže předvídat nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - je schopen vytrvalostního běhu do 20 minut - dokáže usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti - dokáže uplatňovat myšlenky 	<p>Přípravná běžecká cvičení Běh na 60m, 400m, 1000m, 1500m, vytrvalý běh v terénu- přespolečný běh Skok do dálky, do výšky Měření a evidence disciplín Hody, vrhy</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - atletika</p> <p>PT OSV - sebepoznání a sebepojetí DT9 - digitální kamera</p>

<p>olympionismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá zpracovat naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci 		
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - dodržuje pravidla bezpečnosti - ovládá základy dopomoci - je seznámen s řádem tělocvičny - respektuje osobnosti - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - zná a provádí cviky vedoucí ke správnému držení těla - předvídá možná nebezpečí úrazů -dovede pojmenovat osvojované činnosti - dokáže působit estetickým dojmem při gymnastických cvičeních 	<p>Akrobacie-kotoulová řada, stoj na ruce, přemet stranou Přeskoky-roznožka, skrčka přes kozu na šíř i na dél, skrčka přes bednu na šíř Trampolíny Hrazda - výmyk, podmet, přešvih únožmo, Kladina (dívky) - základní kroky, jednotlivé druhy chůze, poskoky, jednoduché skoky, jednoduchý náskok, seskoky, Kruhy-svis vznesmo, střemhlav</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-gymnastika</p> <p>PT OSV – rozvoj schopnosti poznání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dovede zvládnout své chování v rámci bezpečnosti - je schopen používat herních kombinací při utkání - dokáže rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - je schopen pochopit role v družstvu a jedná při hře v duchu FAIR PLAY - dokáže se orientovat mezi sporty - je schopen se vhodně a bezpečně chovat a předvídat nebezpečí úrazu - je schopen řídit utkání pískáním - zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace, a tvořivě je aplikuje ve hře a v soutěžích - zvládá základy systému hry, chápe svou roli hráče v konkrétním herním systému 	<p>Kopaná (hoši) - přihrávky, činnost jednotlivce, herní kombinace, herní systém, hra Odbíjená - přihrávky, podání, základy herní spolupráce - příjem podání – rozehrávka - útok, základní herní systém (dívky) Florbal - činnost jednotlivce, přihrávky, spolupráce hráčů, základní herní kombinace, herní systém 2-1-2, hra podle pravidel Různé soutěživé hry s míčem</p>	<p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá se svými individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve spojení s hudbou - uvědomuje si význam 	<p>Základy rytmické gymnastiky (dívky) Kondiční cvičení s hudbou Cvičení s náčiním-švihadla, míče....</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-estetické a kondiční cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <p>PT OSV - psychohygiena,</p>

<p>pohybových činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vést jednoduché cvičení s hudbou s použitím osvojených dovedností 	<p>Aerobic (dívky)</p> <p>Cvičení na podložkách</p>	<p>kreativita, morální rozvoj</p> <p>PT MV - stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam sebeobrany - dovede pojmenovat osvojované činnosti - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech - respektuje osobnosti -dovede vyhodnotit oprávněnost sebeobrany a je si vědom důsledků zneužití nabytých dovedností 	<p>Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, pády, obrana proti škrcení, úchopům zápěstí</p> <p>Úpolové hry</p> <p>Karatedó - základy úderů, kopů, specifická kondiční průprava, stínování, boxovací pytle, technika vykrývání úderů, kopů</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - úpoly</p> <p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, morální rozvoj</p> <p>PT MKV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech - uvědomuje si význam bezpečnosti při hře - dokáže pracovat v družstvu a pro družstvo - při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti - umí řešit problém na základě získaných informací - umí se samostatně rozhodnout - řeší problémové situace - je schopen pomáhat druhým 	<p>Softbal - odpaly, házení a chytání softbalového míče, hra, taktika</p> <p>Hokejbal (hoši) - činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, herní systém, hra podle konkrétního herního systému</p> <p>Minikopaná - činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, herní systém, hra (hoši)</p> <p>Badminton - základní údery, podání, základy pravidel hry, hra 2 na 2, hra 1-1 (dívky)</p> <p>In-line brusle</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - netradiční sporty v Tv</p> <p>PT OSV - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p> <p>PT MV - lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pobytu a pohybu v přírodě na zdraví člověka, význam ochrany přírody - dodržuje zásady bezpečnosti při pohybu v přírodě, uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu při přesunu do terénu - seznámí se zásadami přežití v přírodě: orientace v terénu, zabezpečení nouzového přístřešku, vody, tepla, potravy, ukrytí -podílí se na přípravě turistické akce a zajištění její dokumentace 	<p>Pobyt a přesun v přírodě</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností - turistika a pobyt v přírodě</p> <p>PT OSV - kooperace a kompetice</p> <p>PT MV - lidské vztahy</p> <p>PT EV - vztah člověka k prostředí</p> <p><i>Z6 - topografie</i></p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Pracovní činnosti realizuje obsah oblasti Člověk a svět práce. Podle požadavků RVP musí škola povinně realizovat okruh Svět práce (samostatný předmět Volba povolání) a kromě toho musí žákům nabídnout minimálně jeden další okruh.

Žákům nabízíme toto vzdělávací schéma:

- 6. ročník - Provoz domácnosti a Práce s technickými materiály; (okruhy předmětu Pracovní činnosti)
- 7. ročník – Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály; (okruhy předmětu Pracovní činnosti)
- 9. ročník – Volba povolání a Využití digitálních technologií; (samostatné vyučovací předměty)

PRACOVNÍ ČINNOSTI - PROVOZ DOMÁCNOSTI

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU

Okruh Provoz domácnosti je součástí vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Je nabízen jako alternativa k okruhu Práce s technickými materiály v 6. ročníku. Je zaměřen na získání základních dovedností při jednoduchých pracovních činnostech v domácnosti jako je úklid, běžná údržba oděvů, práce s běžnými spotřebiči. Žák by měl získat také přehled o financích, spoření a rodinném rozpočtu.

Předmět se vyučuje ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní. K výuce se využívají kromě běžné třídy také prostory školní kuchyňky, exkurze do prodejny nábytku a spotřebičů pro domácnost aj.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- plánování a organizace práce
- využívání vhodných prostředků vedoucích ke splnění úkolu
- vnímání a chápání obecných návodů

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání vhodného pracovního postupu
- využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problému

Kompetence komunikativní

- přijímání názorů ostatních
- jasné vyjádření myšlenek

Kompetence sociální a personální

- pomoc spolužákům a účinná spolupráce ve skupině
- víra a sebedůvěra ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

- respektování ekologických pravidel
- vědomí hodnoty vlastního zdraví a odpovědnosti

Kompetence pracovní

- schopnost uplatnění vlastních nebo stanovených pracovních postupů
- získání odpovědnosti za vykonanou práci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU

PROVOZ DOMÁCNOSTI – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s rozpočtem pro domácnost - chápe nutnou rovnováhu mezi příjmy a výdaji - rozliší nutné a jiné výdaje - pozná možnosti spoření a jejich výhody 	<p>Finance v domácnosti. Rozpočet domácnosti. Příjmy a výdaje. Platby a úspory.</p>	VO 7 - příjmy rodiny, rozpočet
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá jednoduché pracovní postupy při úklidu - správně zachází s pomůckami, nástroji a náradím při úklidu. - zvládne jednoduchou údržbu oděvů - obsluhuje běžné spotřebiče - zná pravidla první pomoci 	<p>Údržba a úklid domácnosti. Úklidové prostředky a postupy. Postupy při údržbě oděvů. Obsluha běžných domácích spotřebičů. Zásady první pomoci při úrazu v domácnosti.</p>	VZ 8,9 – rodinný život
<ul style="list-style-type: none"> - správně používá pomůcky k šití - zvládne drobné opravy oděvů předním zadním a smyčkovým stehem. - ozdobí jednoduše textil 	<p>Ruční šití. Přední, zadní a smyčkový steh.</p>	rozšiřující učivo: základy vyšívání (stonkový, řetízkový, křížkový steh, ažura)
<ul style="list-style-type: none"> - vyrobí a ozdobí samostatně vánoční svícen - uplatní smysl pro vkus a fantazii 	<p>Vánoční dekorace. Vytváření a zdobení vánočních svícňů z přírodních materiálů.</p>	PT - OSV - kreativita VV 6 - 9 - vánoční výzdoba
<ul style="list-style-type: none"> - naučí se třídit odpad - seznámí se s možností recyklace 	<p>Odpad a jeho ekologická likvidace. Třídění odpadu.</p>	PT – EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí VO 7 - ekologické problémy
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s vhodnými druhy květin do bytu - naučí se o ně pečovat 	<p>Pěstování pokojových rostlin. Výzdoba bytu květinami.</p>	Př 7 - rostliny

PRACOVNÍ ČINNOSTI - PŘÍPRAVA POKRMŮ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU

Okruh Příprava pokrmů je součástí vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Je nabízen jako alternativa k okruhu Práce s technickými materiály v 7. ročníku. Zaměřuje se na vytváření základních dovedností při přípravě jednoduchých pokrmů. Orientuje pozornost žáků na zdravý životní styl. Podporuje estetické cítění, vkus a vlastní tvořivost.

Předmět je dotován jednou hodinou týdně (realizovanou dvouhodinovým blokem jednou za čtrnáct dní). Výuka je dobře materiálně zajištěna ve školní kuchyňce, která je moderně vybavena nádobím i elektrospotřebiči a vytváří i přiměřené estetické prostředí pro výuku.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- rozpoznání správných postupů a surovin
- vhodné použití obecně známých pojmů
- kritické posouzení výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- vhodné plánování činnosti, správná volba postupu a materiálu

Kompetence komunikativní

- zapojení se do diskuse nad problémem, naslouchání druhým
- obhajoba vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

- schopnost spolupráce se spolužáky na splnění úkolu
- rozvíjení sebekontroly a sebedůvěry ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

- uvědomění si zodpovědnosti za svou práci
- respektování práce ostatních

Kompetence pracovní

- bezpečné užívání spotřebičů a pracovního vybavení
- využití stanovených nebo vlastních postupů
- odpovědnost při plnění úkolů a dodržování časových termínů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU

PŘÍPRAVA POKRMŮ – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v základním vybavení kuchyně, manipuluje bezpečně se spotřebiči, provádí jejich úklid a jednoduchou údržbu - zvládá první pomoc - dodržuje hygienická pravidla 	<p>Bezpečnost a hygiena při práci v kuchyni. První pomoc při úrazu v kuchyni. Řád kuchyňky, vybavení, úklid. Manipulace s tepelnými a elektrickými spotřebiči.</p>	<p>F 8 - elektřina VZ 8 - poskytnutí první pomoci</p>
<ul style="list-style-type: none"> - spočítá energetickou hodnotu jídla - správně přečte značení potravin - vybere, nakoupí a skladuje potraviny pro konkrétní jídlo - navrhne jídelníček 	<p>Potraviny a jejich užití. Energetické hodnoty potravin Výběr, nákup a skladování potravin. Biopotraviny. Značení potravin. Základní úpravy pokrmů. Sestavení jídelníčku.</p>	<p>PT-EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> -dodržuje pravidla správného stolování společenského chování 	<p>Stolování. Úprava stolu, dekorace. Společenská pravidla stolování.</p>	<p>PT - OSV - kreativita VZ 8 - výživa a zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá vhodný recept - respektuje technologický postup a bezpečnost při práci - připraví dané jídlo a jednoduše je ozdobí - uklidí kuchyň 	<p>Studená kuchyně. Pomazánky, obložené mísy, rychlé pohoštění.</p>	<p>ČJ 6,7 – popis pracovního postupu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - najde recept, s ohledem na správný technologický postup připraví moučník; - uvede kuchyň do původního stavu 	<p>Moučníky. Jablečný závin, perník, cukroví.</p>	<p>F 8 - energie, její přeměny a přenos</p>

PRACOVNÍ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO OKRUHU

Vyučovací okruh Práce s technickými materiály na 2. stupni základní školy navazuje svým obsahem na dva tematické okruhy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce na 1. stupni základní školy, a to hlavně na okruh Práce s drobným materiálem a částečně také na okruh Konstrukční činnosti. Výuka je dotována 1 hodinou týdně (v praxi řešeno dvouhodinovým blokem jedenkrát za čtrnáct dní) v 6. a 7. ročníku.

Koncepce tohoto vzdělávacího předmětu je zaměřena především na to, aby žáci získali základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování dřeva, kovu a plastů. Žáci poznávají vybrané materiály a jejich vlastnosti, učí se používat při práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcky, osvojují si jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život. Při výuce je kladen důraz na osvojení si a dodržování zásad bezpečnosti, organizace a hygieny práce. Pracovní činnost při výuce probíhá i ve skupinách, ale hlavní zaměření je na samostatnou tvořivou práci jednotlivých žáků. Prostorové podmínky jsou velmi dobré (samostatné a dobře vybavené dílny), materiální podmínky jsou omezené finančními podmínkami školy.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- poznávání smyslu a cíle práce, vytváření si pozitivního vztahu k pracovní činnosti
- plánování a organizování si vlastní práce
- využívání vhodných nástrojů a způsobů řešení pro efektivitu práce
- rozpoznávání výrobních postupů, vlastností materiálů a surovin
- kritické posuzování výsledků své práce a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání různých informací, využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- organizování a plánování činnosti, vhodné zvolení postupu a materiálu
- umění si obhájit svá rozhodnutí a způsob řešení daného problému

Kompetence komunikativní

- naslouchání názorům ostatních žáků, zapojování se do diskuse nad daným úkolem, obhajoba správnosti svého řešení
- vyjadřování myšlenky stručně a jasně
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření přátelských vztahů ve třídě

Kompetence sociální a personální

- poskytování pomoci nebo požádání o pomoc při řešení problému spojeného s realizací zadaného úkolu
- důsledná sebekontrola, rozvíjení pocitu sebedůvěry ve vlastní práci
- účinné se podílení na práci ve skupině

Kompetence občanské

- chápání základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a ochranu zdraví
- chápání potřeby zodpovědnosti za svou práci

Kompetence pracovní

- bezpečné a účinné používání svěřeného materiálu, nástrojů a ostatního vybavení
- umění používat při práci stanovených nebo vlastních postupů
- odpovědné přistupování při plnění úkolů v daném termínu
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO OKRUHU

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
žák :		
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje zákl. pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce v dílnách s nástroji a náradím - učí se poskytovat první pomoc při úrazu 	Bezpečnost a hygiena práce	VZ 8, 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - akceptuje základní body řádu školní dílny a chápe jejich význam - vhodně je aplikuje v dalším průběhu při organizaci práce 	Řád školní dílny	
<ul style="list-style-type: none"> - čte jednoduché technické výkresy - provádí samostatně technické náčrtky - ovládá pojem kóta, kótovací čára, rozměr výrobku 	Technické kreslení	M 7 - měřítko plánů
<ul style="list-style-type: none"> - měří a dovede orýsovat materiál - provádí výběr vhodných pracovních nástrojů - opracovává ruční pilkou, pilníkem, struhákem, spojuje hřebíky a lepidlem - ovládá spoje rohovým plátováním - je seznámen se základní údržbou náradí <p>výrobek: - rámeček - jmenovka (záhony)</p>	Práce se dřevem	PT-OSV- komunikace při různých pracovních situacích PT-EV- pracovní činnost ve vztahu k ochraně životního prostředí, les a jeho význam
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává základní druhy kovů - měří, orýsovává materiál, stříhá plech, odděluje pilkou na kov, piluje, ohýbá drát a plech - je seznámen se základní údržbou náradí 	Práce s kovem	PT-EV- přírodní zdroje a jejich původ

<p>výrobek: - plech. vložka do čelistí svěráku - háček z drátu</p>		
<p>- rozpoznává základní druhy plastů - měří, orýsovává materiál, řeže, piluje, lepí</p> <p>výrobek: - brousítko na tužky - přívěsek na klíče</p>	<p>Práce s plasty</p>	<p>PT-EV - řešení odpadového hospodářství přírodní zdroje a jejich původ</p> <p>Ch 9 – plasty a syntetická vlákna</p>
<p>- provádí jednoduchý technický výkres výrobku - samostatně vytváří jednoduchý výrobek</p> <p>výrobek: - stojánek na tužky - úhelník, apod.</p>	<p>Samostatná tvořivá práce</p>	

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY – 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
Žák :		
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje základní pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce v dílnách s nástroji a náradím - učí se poskytovat první pomoc při úrazu 	Bezpečnost a hygiena práce	VZ 8, 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává zákl. body řádu školní dílny - vhodně je aplikuje v dalším průběhu při organizaci práce 	Řád školní dílny	
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje zásady pravoúhlého promítání - doplňuje neúplný technický výkres - ovládá pojem popisové pole 	Technické kreslení	M 7 - měřítko plánů
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává základní druhy dřeva - opracovává dlátem a palicí - ovládá středové plátování - ovládá spojení na rozpor a čep - používá povrchovou úpravu lakováním a mořením <p>výrobek: - krabice - jednoduchý svícen</p>	Práce se dřevem	<p>PT-OSV - komunikace při různých pracovních situacích</p> <p>PT-EV - pracovní činnost ve vztahu k ochraně životního prostředí les a jeho význam</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše popisuje výrobu oceli - měří posuvným měřítkem - rozpoznává hlavní druhy kovoobráběcích strojů - vrtá pomocí ruční vrtačky, spojuje pomocí šroubů <p>výrobek: - plechová krabice - kovový úhelník</p>	Práce s kovem	PT-EV - přírodní zdroje a jejich původ
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní druhy plastů a zná jejich hlavní použití - řeže, piluje, lepí, ručně vrtá a tvaruje teplem 	Práce s plasty	<p>PT-EV - řešení odpadového hospodářství přírodní zdroje a jejich původ</p> <p>Ch 9 – plasty a syntetická vlákna</p>

výrobek: - lžice na boty - stojan na knihu		
- provádí jednoduchý technický výkres výrobku - samostatně vytváří výrobek výrobek: - hlavolam z drátu - stojánek na mobil - krmítko pro ptáky, aj.	Samostatná tvořivá práce	

VOLBA POVOLÁNÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Volba povolání je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vyučuje se v 9. ročníku. Žákům pomáhá při rozhodování o jejich dalším profesním zaměření. Vede je k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti. Umožňuje jim orientovat se v různých pracovních činnostech a profesích, v poradenských službách a na trhu práce. Seznamuje žáky s možnostmi a nutnostmi celoživotního vzdělávání. K výuce se používají často prožitkové metody, vyhledávání informací, exkurze a návštěvy příslušných institucí. Z toho vyplývá, že vyučování se často přenáší do počítačové učebny i mimo školní budovu (úřad práce, firmy, střední školy, učiliště apod.), aby nastalo co největší sepětí s praxí.

Předmět je dotován jednou hodinou týdně po dobu jednoho pololetí v 9. ročníku. V praxi se vyučuje ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní.

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací
- sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- schopnost využívání získaných informací k řešení problému
- využití různých zdrojů informací
- kritika myšlení, uvážlivost rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- asertivní jednání
- prosazování a obhajoba názoru ve skupině

Kompetence sociální a interpersonální

- pozitivní působení ve skupině
- aktivní účast v diskusi, zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- odpovědné profesní rozhodování
- respekt k jinému názoru

Kompetence pracovní

- seznámení s budoucí profesí
- uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání
- orientace v možných podnikatelských aktivitách

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

VOLBA POVOLÁNÍ – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si své silné stránky - učí se odstraňovat své slabiny - odhaluje svou typologii - snaží se o objektivní sebehodnocení 	<p>Sebepoznávání. Silné a slabé stránky osobnosti, typologie osobnosti, techniky poznání.</p>	<p>PT - OSV - sebepoznání a sebepojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pokouší se o tzv.malé krátkodobé plány - začíná si uvědomovat své cíle 	<p>Akční plánování. Typy akčních plánů, význam osobního plánování.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - začíná se orientovat v informacích - vytváří si obraz různých profesí. - srovnává informace se svými zájmy a plány 	<p>Profesní informace. Znaky povolání, pracovní činnosti, prostředí, nástroje, zdravotní, kvalifikační a osobnostní předpoklady.</p>	<p>PČ 6,7 - práce s různými materiály</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích si vyzkouší svůj postoj k rozhodování - zjistí, čím je nejvíce ovlivněn 	<p>Rozhodování. Typy, druhy a styly rozhodování, předpoklad správné volby, vlivy informací na rozhodování.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí, v čem mu může ÚP IPS pomoci - učí se hledat v katalogích profesí 	<p>První návštěva Úřadu práce v Olomouci. Charakteristiky povolání. Počáteční informace o trhu práce.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s praxí v našem regionu - snaží se vidět možnost vlastního uplatnění 	<p>Rovnost příležitostí na trhu práce, situace v regionu. Nabídka a poptávka.</p>	<p>PT - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souladu svoje možnosti s nabídkou profesní přípravy 	<p>Možnosti absolventa ZŠ. Přehled o nabídkách profesní přípravy, pojmy kvalifikace, specializace. Nabídky profesní přípravy. Asertivita v jednání.</p>	<p>VO 8 - člověk a pracovní život</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se třídit informace a hodnotí své předpoklady - utváří svůj žebříček hodnot 	<p>Informační základna. Vyhledávání potřebných informací, osobní předpoklady. Systém životních hodnot. Akční plánování. Testy a hry - rozhodování.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - začíná si uvědomovat životní změny, které ho čekají, zvažuje 	<p>Podmínky a předpoklady realistického zhodnocení vlastní</p>	

alternativy při rozhodování - snaží se o sebehodnocení	osobnosti.	
- v praxi se seznámí s různými profesemi - objeví jejich specifické znaky	Představy o budoucím povolání. Znaky povolání, individuální rozhovory. Besedy, videoklipy, exkurze. Soulad či nesoulad představ se skutečností.	
- blíží se ke konkrétnímu rozhodnutí - připravuje si různé alternativy	Význam plánování vlastního předprofesního a profesního vzdělávání. Konkretizace osobních cílů, možné alternativy, scénky, případové studie, cvičení.	VO 8 - člověk a pracovní život

- vytváří si plán na nejbližší měsíce – návštěvy Dnů otevřených dveří - sbírá informace nutné k rozhodnutí	Sebepoznání. Samostatné vyhledávání a třídění informací. Prohlubování znalostí o své osobě, sebepoznání, rozhodování, plánování. SŠ a SOU v regionu. Plánovací kalendář pro poslední rok ZŠ.	PT - OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti. PT – OSV – seberegulace a sebeorganizace
- zorientuje se v nabídce středních škol - shromáždí další poznatky z ÚP - učí se informace třídit	Adaptace na životní změny. Nevyhnutelnost změn, klady a zápory. Návštěva prezentace škol regionu Scholaris. Diskuse.	
- upřesňuje svou volbu - zvažuje možnosti - sleduje Dny otevřených dveří	Možnosti a alternativy volby povolání. Specializace. Pokusné vyplňování přihlášek, SŠ v rámci republiky. Adaptace na možné změny. Informace o přijímacím řízení.	
- seznámí se se světem práce - naučí se profesní životopis - orientačně se seznámí s pracovními a mzdovými podmínkami a firmami regionu	Svět práce a dospělosti. Příležitost na trhu práce. Rozdíly mezi školou a světem práce. Pohovory, tiskopisy, životopis, dotazníky. Monitoring firem, případové studie.	ČJ sloh 8,9 - životopis, diskuse, inzerát, formuláře
- pochopí rozdíl mezi zaměstnaneckým poměrem a podnikáním - seznámí se se základními pravidly podnikání	Politika zaměstnanosti – příležitost na trhu práce. Vybrané otázky z pracovního práva. Nejčastější formy podnikání.	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Využití digitálních technologií je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jedním z cílů využívání digitálních technologií ve škole je naučit se je používat jako nástroj při dalším vzdělávání. Z tohoto důvodu je nutné, aby všichni žáci dokázali zvládnout základy práce s různou digitální technikou a s počítačem.

Obsah předmětu Využití digitálních technologií je zcela podřízen cíli dosažení komplexu znalostí a dovedností spojujících v jeden celek počítačovou a funkční gramotnost. Žák získá dovednosti a znalosti nezbytné k ovládnutí systému výpočetní techniky a digitálních přístrojů, orientuje se ve světě digitálních technologií a je schopen své znalosti a dovednosti z této oblasti využívat jako nástroj při další výuce. Ovládá různé digitální přístroje jako je fotoaparát, videokamera, DVD, skener, bluetooth, webkamera, mikrofon, umí je navzájem propojovat a získaná data přenést do počítače, kde je ve speciálních počítačových programech dále upravuje.

Předmět využití digitálních technologií je vyučován v 9. ročníku 1 hodinu týdně (dvouhodinový blok jednou za 14 dní). Výuka většinou probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- využívání výpočetní a digitální techniky ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- sebehodnocení žáků
- podněcování tvořivosti žáků, realizace jejich vlastních nápadů
- vedení žáků k účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní a digitální techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů a tím k podněcování nových cest poznávání
- vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

- formulování svých požadavků
- podporování přátelských vztahů ve třídách
- vytváření vlastních stránek, vlastního videa a fotogalerií

Kompetence sociální a personální

- využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

- používání skupinové práce žáků, vzájemné pomoci při učení

Kompetence občanské

- vyhledávání aktuálních informací o naší společnosti
- vedení k pracovitosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- vyhledávání informací
- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematičnosti
- dodržování pravidel termínu – výchova k odpovědnosti
- samostatná práce s počítačem a digitální technikou

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
-orientuje se v problematice -je mu jasný rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou -popíše základní vlastnosti jednotlivých obrázkových formátů	Vektorová a bitmapová grafika - teorie, druhy a vlastnosti jednotlivých obrázkových formátů	PT OSV - rozvoj schopností poznávání
-zná základní zásady focení, ovládá digitální fotoaparát, dovede fotit a vyfocené snímky přenést do počítače -užívá program na zpracování digitální fotografie	Digitální fotografie - technika a zásady focení, digitální fotoaparát a jeho obsluha, přenos dat z fotoaparátu na počítač pomocí USB rozhraní, úprava digitální fotografie pomocí Zoner Photo Studio (Gimp)	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice Z 8 - regionální zeměpis
-dokáže použít skener k digitalizaci různých písemných dokumentů -získaná data zvládne upravit pomocí grafických nebo textových editorů	Skener - skenování obrázků a textu, převod písemných dokumentů pomocí skeneru nebo fotoaparátu do digitální podoby, rozlišení a velikost dokumentů, úprava naskenovaných dokumentů v editorech - Word, Photoeditor	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace PT MV - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení
-zvládne stáhnout „free“ e- knihu z internetu v odpovídajícím formátu a otevřít pomocí e-čtečky knih, nebo freewareového softwaru pro PC -vyzná se v podporovaných formátech e-knih, umí si zorganizovat stažená data, dodržuje autorská práva v souvislosti pořizování a šíření „pirátských“ kopií	E-kniha – druhy čteček e-knih a jejich vlastnosti, podporované formáty, stahování e-knih, autorská práva, propojení čtečky s PC, organizace dat	PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>-dokáže přenést zvukový záznam z jiných médií do počítače a dále jej v editoru upravit</p> <p>-orientuje se v problematice jednotlivých zvukových formátů a zná programy na jejich přehrávání, úpravu a archivaci (např. Audacity, Freemake Audio Converter)</p>	<p>Zvuk a počítač - záznam zvuku mikrofonom počítače, jednoduchá úprava zvuku v počítači, konverze, střih a archivace, formáty zvukových souborů</p>	<p>PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita</p>
<p>-orientuje se v technologii „chytrých“ telefonů, jejich OS a aplikacích, vzájemné kompatibilitě</p> <p>-zvládne propojit mobil s PC, přenášet a spravovat jeho data pomocí USB, Bluetooth</p> <p>-využívá internetových služeb mobilních operátorů spolu se softwarovým vybavením „chytrých telefonů“ pomocí WIFI připojení</p> <p>-seznámí se s principem fungování GPS, multiplexováním dat a trendem konvergence technologií</p>	<p>Mobilní telefony, mobilní služby – operátoři, tarify: Pojmy GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), propojení mobilního telefonu s PC, WIFI připojení k internetu, využívání bezplatných internetových služeb mobilních operátorů</p> <p>Navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování – vysvětlení pojmů</p>	<p>PT OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita</p> <p>PT MV - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p>
<p>-zná zásady práce s digitální kamerou, umí propojit kameru s počítačem a přenést zaznamenané video do počítače</p> <p>-pomocí jednoduchého programu zvládne natočený záznam zpracovat a vytvořit si vlastní krátký klip s využitím prvků jako jsou titulky, ozvučení...</p>	<p>Digitální kamera - zásady práce s digitální kamerou, propojení kamery s počítačem, přenos dat, problematika kompatibility videoformátů s přehrávači a editory videa na počítači-videoformáty, kodeky</p> <p>Windows Movie Maker - jednoduchý nástroj na úpravu videa</p>	<p>PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>PT MV - stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p> <p>Čj 9 – dramatická tvorba</p>
<p>-ovládá programy, které slouží ke komunikaci přes internet</p>	<p>Webkamera - přenos videa, zvuku a dat pomocí internetu, internetová telefonie, chat, videokonference, videomail, ovládání programu Skype, Facebook</p>	<p>PT OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p>

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

OBECNÉ ZÁSADY HODNOCENÍ ŽÁKŮ, ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ KE KLASIFIKACI A PROVÁDĚNÍ KLASIFIKACE

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Při hodnocení žáků se vychází vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Pravidla hodnocení žáků (§ 14 vyhl. 48/2005 Sb.) jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:

- a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
- b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- c) stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií,
- d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií,
- e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- f) způsob získávání podkladů pro hodnocení,
- g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- h) způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je na naší škole vyjádřeno klasifikačním stupněm. Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může u dítěte s vývojovou poruchou učení rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení v předmětech, jež s danou poruchou učení úzce souvisí (především v českém jazyce). V takovém případě převede dotyčný učitel příslušného předmětu slovní hodnocení do klasifikace pro účely hodnocení stupně prospěl s vyznamenáním, prospěl a neprospěl.

O způsobu hodnocení žáků školy rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě. Pokud by byl žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo v případě přestupu na jinou školu.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace. Za první pololetí školního roku vydává naše škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí pak vysvědčení.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuální schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení (toto se netýká Tv, Vv, Hv, Pč). Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. O termínu čtvrtletní písemné práce informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci psát maximálně 1 práci uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

S pravidly pro získávání podkladů k hodnocení a klasifikaci a s požadavky nutnými pro ukončení klasifikace vyučující seznámí žáky na začátku každého školního roku (v případě předmětů, které nejsou vyučovány celý školní rok, pak na začátku klasifikačního období). Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledný prospěch za klasifikační období vychází z podkladů k hodnocení a klasifikaci, stupeň prospěchu se však neurčuje pouze na základě průměru známek za příslušné období.

Rodiče a zákonní zástupci jsou seznamováni s průběžnou klasifikací prostřednictvím žákovských knížek (žáci 1. a 2. třídy mají deníček). Žák je podle školního řádu povinen o ni řádně pečovat a v případě ztráty a vydání nové si zajistit u jednotlivých vyučujících dopsání známek za aktuální klasifikační období. Třídní učitel prokazatelně seznámí rodiče (zákonné zástupce) s návrhem klasifikace v jednotlivých předmětech v 1. a 3. čtvrtletí. Rodiče žáků informuje učitel o prospěchu na třídních schůzkách, konzultačních hodinách nebo během individuálních konzultací. Poskytnout rodičům termín k individuální konzultaci je povinností učitele.

V případě výrazného zhoršení prospěchu žáka informuje učitel třídního učitele, který vyrozumí rodiče. V případě předpokládaného nedostatečného prospěchu tak učiní prokazatelným způsobem.

Vedení školy a ostatní vyučující informuje třídní učitel o chování a prospěchu žáků na pedagogické radě. Všichni vyučující předají podklady pro hodnocení prospěchu a kázně na konci čtvrtletí třídnímu učiteli, který pro jednání pedagogické rady připraví v termínu stanoveném v týdenním plánu práce školy podklady o třídě v písemné formě (součást zápisu z pedagogické rady). Navrhuje-li třídní učitel opatření k posílení kázně v pravomoci ředitele školy nebo snížení stupně z chování, projedná důvody, které jej k tomu vedou, s ředitelem školy v předstihu před pedagogickou radou. Na konci klasifikačního období zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogových listů žáků v termínu daném ředitelstvem školy. Rovněž předají ředitelství školy návrhy termínů a obsahu konzultací k umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu ap.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci (tzv. výchovná opatření – viz §17 vyhl. 48/2005 Sb.)

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ V KLASIFIKAČNÍM OBDOBÍ

KLASIFIKACE ŽÁKA

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. S písemným doporučením školského poradenského zařízení lze žáka hodnotit i slovně nebo kombinací obou způsobů.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se na vysvědčení hodnotí v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

V předmětech Estetická výchova, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova a Pracovní činnosti jsou žáci hodnoceni s přihlédnutím k metodickému pokynu MŠMT třemi stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností .

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - pracoval(a) úspěšně,
- 2 - pracoval(a).

Požadavky odpovídající jednotlivým prospěchovým stupňům:

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených učebním plánem se hodnotí stupni prospěchu: výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

- **Stupeň „výborný“** - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **Stupeň „chvalitebný“** - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **Stupeň „dobrý“** - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **Stupeň „dostatečný“** - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

- **Stupeň „nedostatečný“** - Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

Chování žáka se hodnotí v souladu s ustanovením vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni:

- 1 – **velmi dobré**
- 2 – **uspokojivé**
- 3 – **neuspokojivé**

Kritéria odpovídající jednotlivým stupňům klasifikace chování jsou následující:

- **Stupeň 1 (velmi dobré)** - Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- **Stupeň 2 (uspokojivé)** - Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či i ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- **Stupeň 3 (neuspokojivé)** - Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

O jednotlivých klasifikačních stupních hodnocení chování žáka rozhoduje třídní učitel po projednání v pedagogické radě.

CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 vyhlášky č. 48/2005 Sb. stupni:

- **Prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný, a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- **Prospěl(a)**, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.
- **Neprospěl(a)**, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.
- **Nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Takovým žákům je třeba věnovat pozornost a uplatňovat speciálně pedagogické přístupy a zřetele po celou dobu jeho školní docházky.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Učitel klade důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s příslušnými vyučujícími poté, co o slovní hodnocení konkrétního předmětu požádá zákonný zástupce žáka. O jeho použití rozhodne ředitel školy.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Při slovním hodnocení se uvádí:

- a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami
  - ovládá bezpečně
  - ovládá
  - v podstatě ovládá
  - ovládá se značnými mezerami
  - neovládá
- b) úroveň myšlení
  - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
  - uvažuje celkem samostatně
  - menší samostatnost myšlení
  - nesamostatné myšlení
  - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
- c) úroveň vyjadřování
  - výstižné, poměrně přesné
  - celkem výstižné

- nedostatečně přesné
  - vyjadřuje se s obtížemi
  - nesprávné odpovědi i na návodné otázky
- d) úroveň aplikace vědomostí
- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
  - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
  - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby jichž se dopustil
  - dělá podstatné chyby, nepadno je překonává
  - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- e) píle a zájem o učení
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
  - učí se svědomitě
  - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
  - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
  - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7. PŘÍLOHY

OSNOVY POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ

Nabídka povinně volitelných předmětů v 8. a 9. ročníku se bude aktualizovat podle zájmů žáků a možností školy. Současně by měla reagovat na společenské trendy.

Pozn.: Po novele RVP stanovující povinné zařazení druhého cizího jazyka byla vyčerpána disponibilní časová dotace původně určená na povinně volitelné předměty. Tyto předměty budou dle možností školy nabízeny jako nepovinné předměty pro žáky 2. stupně nebo jako budou jejich bloky integrovány do výuky dalších předmětů (např. Finanční gramotnost).

NĚMECKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Německý jazyk jako další cizí jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků nejenom v Evropě, ale i ve světě, přispívá k jeho chápání a orientaci v něm. Pomáhá snižovat jazykové i národnostní bariéry, zvyšuje možnost cestování i pracovního zařazení.

Německý jazyk může být žákům nabídnut jako nepovinný předmět v 6. - 9. ročníku.

Vzdělávací obsah je zaměřen na tři okruhy řečových dovedností: receptivní, produktivní a interaktivní. Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků ve dvou ročnících.

Žáci si osvojují:

- základní pravidla komunikace v běžných situacích – pozdrav, poděkování, představování;
- jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, omluva, žádost;
- slovní zásobu tematických okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, nákupy, počasí, svátky, důležité zeměpisné údaje;
- základní gramatické struktury a typy vět – věta oznamovací, tázací ...

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- hledání a třídění informací, jejich užití v praktickém životě
- užití vědomostí v souvislostech
- vybírání a využití různých metod
- porovnání a posuzování získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- využití získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- kontrola pokroku při řešení problémových situací
- kritické myšlení, rozhodnutí, obhajoba navrženého řešení

Kompetence komunikativní

- porozumění různým typům textů a jiným informačním prostředkům
- naslouchání promluvám jiných lidí a vhodná reakce na ně
- zapojování se do diskuse
- formulování vlastních myšlenek a názorů
- výstižné a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální

- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- spolupráce ve skupině
- sebehodnocení – přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- vytváření pocitu zodpovědnosti
- vedení k pracovitosti a vytrvalosti

Kompetence pracovní

- plnění povinností a závazků
- rozvoj myšlení
- využití znalostí z jednotlivých vzdělávacích oblastí

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

NĚMECKÝ JAZYK – ROČNÍK 1

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>ŽÁK :</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výslovnosti - správně používá pozdrav při setkání a rozloučení - vyhledává dívčí, chlapecká jména a příjmení - pojmenuje dny v týdnu - orientuje se v základních číslicích 1 - 10 - vyjmenuje základní barvy 	<p>Pozdravy Jména Dny v týdnu Číslovky Barvy</p>	<p>PT – OSV – rozvoj schopností</p> <p>Z – německy mluvící země</p>
<ul style="list-style-type: none"> - představí sebe, vyjmenuje členy své rodiny - uvede svou adresu, zeptá se na adresu spolužáka - vyjádří souhlas a nesouhlas, prosbu a poděkování - dodržuje správný slovosled ve větě oznamovací i tázací - zvládne základy časování vybraných sloves - vytvoří věty se správnou volbou zájmen 	<p>Já a moje rodina Představení se Adresa Poděkování Souhlas Souhlas, odmítnutí Slovosled ve větě – věty tázací Poděkování</p> <p>Slovesa <i>sein, heißen, wohnen</i></p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p>	<p>Č sloh – 6 – moje rodina přímá řeč</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje svou slovní zásobu ústně i písemně - správně zvolí užití členu určitého a neurčitého - správně tvoří a odpovídá na otázky zjišťovací a doplňovací - čte plynule a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby 	<p>Škola a školní potřeby Člen určitý a neurčitý Přídavná jména v přísudku Otázky</p>	<p>Jč sloh – 6, 7 – popis předmětu</p>

<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje správně běžné činnosti, koníčky a hračky - komunikuje na dané téma se spolužáky - používá správné tvary slovesa <i>haben</i> a běžných slabých sloves - používá správné tvary členů pro 1. a 4. pád 	<p>Činnosti a hobby Hry a hračky Kamarádi Časování sloves v přítomném čase bez změny kmenové samohlásky Sloveso <i>haben</i> Podst. jména ve 4. p. Zápor <i>nicht a kein</i> Telefonování</p>	<p>Lit – průběžně – postavy lit. děl Č 6 –9 – mluvnické kategorie Vv 6 – 9 výtvarné zpracování hračky</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje svou slovní zásobu ústně i písemně - ústně i písemně sestaví jednoduché pozvání - pracuje s časovými údaji : v kolik hodin ráno, zítra ... - orientuje se v použití členu určitého v 1. a 4. p. - využívá k vyjádření prosby uvedenou vazbu - utvoří množné číslo některých běžných podst. jmen - pojmenuje měsíce a čtyři roční období 	<p>Narozeniny a jejich oslava</p> <p>Základní časové údaje Číslovky do 30</p> <p>Člen určitý ve 4. p.</p> <p>Vazba <i>ich möchte</i></p> <p>Množné číslo podst. jmen</p> <p>Měsíce a roční období</p>	<p>Jč sloh 6 –7 dopis, pozvánka</p> <p>PT – OSV – mezilidské vztahy</p> <p>Z 6 –7 – podnebí Evropy</p>

NĚMECKÝ JAZYK –ROČNÍK 2

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>ŽÁK</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si písemně i ústně svou slovní zásobu - pojmenovává místnosti v bytě - užívá správné názvy některého nábytku, označí jeho umístění - procvičuje texty a překlady s nepravidelnými slovesy a slovesy s odlučitelnou předponou - vytváří věty s těmito slovesy - procvičuje užití předložek ve spojení se 3. a 4.pádem 	<p>Byt, bydlení</p> <p>Pravidelná slovesa Úvod do časování nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou Předložky</p>	<p>Jč 6 – 9 mluvnické kategorie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ústně i písemně poskytne jednoduché informace o něm. mluvících zemích - správně používá německou vazbu 	<p>Reálie německy mluvících zemí Německé názvy Vazba <i>es gibt</i></p>	<p>Z – německy mluvící země PT – VEG – Evropa a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si písemně i ústně svou slovní zásobu - hovoří o svém běžném denním i týdenním programu - vede rozhovor s informacemi o škole - sestaví svůj rozvrh hodin - seznamuje se s časováním způsobových sloves a procvičuje je 	<p>Týdenní a denní program</p> <p>Škola – rozvrh hodin Nakupování Předložka <i>zu</i> Časování způsobových sloves</p>	<p>Lit. – průběžně – život dětí zpracovaný v lit. dílech</p>
<ul style="list-style-type: none"> - obohacuje slovní zásobu o další číslice - užívá číslice i podst. jména v množném čísle v rozhovorech o nakupování – používá základní frazeologii 	<p>Číslovky do 100 000 Množné číslo podstatných jmen</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si písemně i ústně svou slovní zásobu - vede rozhovor o dopravních prostředcích a jejich použití cestou do školy / zaměstnání / - orientuje se v plánu města, s využitím své slovní zásoby podá informace o směru cesty - popíše části těla, jmenuje některé běžné nemoci - používá základní frazeologii 	<p>Dopravní prostředky Cestování</p> <p>Plán města</p> <p>Části těla, nemoc</p>	<p>Z – 8 - Olomouc</p> <p>Př – 8 - lidské tělo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - procvičuje ve větách i spojeních užití předložek i správných tvarů způsobových sloves - rozšiřuje si písemně i ústně svou slovní zásobu - popíše počasí a změny během ročních období spojené s oblékáním 	<p>Předložky se 3. pádem Další způsobová slovesa</p> <p>Počasí a oblečení</p>	<p>Z – podnebí Evropy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje a procvičuje slovní zásobu - používá slovník a vyhledává správné tvary <p>Průběžně :</p> <ul style="list-style-type: none"> - připravuje dialogy na zadaná témata - píše jednoduchá sdělení na zadaná témata - poskytne různé druhy informací s využitím dané slovní zásoby - orientuje se v textech - vyhledává požadované informace v časopisech a na PC 	<p>Další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnou předponou</p>	<p>Průběžně :- další cizí jazyk – všechna témata</p>

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Tento předmět rozšiřuje kulturní a vyjadřovací vyspělost žáka, vede ho ke znalostem a dovednostem, které umožňují vnímat sebe a ostatní lidi s vnitřním citovým prožitkem.

Obsah navazuje na jazykovou, slohovou i literární výchovu, rozšiřuje a zdůrazňuje prvky dramatické výchovy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- užití vědomostí v souvislostech
- hledání a třídění informací vedoucích rozvoji komunikace
- čtení a rozbor různých textů
- nácvik přednesu

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování vlastních nápadů
- organizování a plánování činnosti
- schopnost diskutovat o problému
- obhajoba navrženého řešení

Kompetence komunikativní

- naslouchání promluvám jiných lidí a vhodná reakce na ně
- srozumitelná formulace vlastních myšlenek
- správná formulace otázek i odpovědí
- snaha o dramatizaci (vyprávění, rozhovory)

Kompetence sociální

- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- spolupráce ve skupině
- sebehodnocení – přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- vedení k rozhodnosti,
- vytváření pocitu zodpovědnosti za vlastní činy i slova

Kompetence pracovní

- využití znalostí z jednotlivých vzdělávacích oblastí
- plnění povinností a závazků
- získávání informací z různých zdrojů

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA – 7 ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, Komunikace (řeč těla, zvuků, slov) Kreativita,
- rozšiřuje svou slovní zásobu - snaží se o výstižný popis skutečnosti nebo pocitu	Tvořivé texty -hra se slovy -vytváření drobných slohových útvarů	VO , lit. vých. – vztahy mezi lidmi VO 8 - Osobnost
- učí se vidět věci „jinak“ a popsat je	Dramatická cvičení Dramatické hry - hry na uvolnění, navázání vztahů ve skupině	
	Knih	Cizí jazyk
- propojuje smyslové zážitky - dokáže pracovat s textem a odlišit řeč postav a autora	Dramatické hry a cvičení - hry založené na mluveném slově - hry pantomimické	Lit. vých. VO 6 - Mezilidské vztahy VO 7 - Lidská práva
- učí se hodnotit mezilidské vztahy zobrazené v krásné literatuře	Řeč hlavních postav ve vybraných ukázkách	
	Divadlo	
-pokouší se vytvořit jednoduché i složitější rýmy s daným motivem -dokáže odhalit smysl metafory a vytvořit vlastní	Tvořivé texty - vlastní rýmy a metafory	VO, VZ
- ujasňuje si rozdíly mezi divadelními žánry	Cesty k divadlu - práce se scénářem	Č 8
- pokouší se o vyjádření vlastních emocí mluvou těla - učí se pozorovat a samostatně zpracovat popis předmětů i postav	Dramatická improvizace - hra s předměty - proměna osob i předmětů	VO 9 - Člověk a morálka, Citový život

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět Aktuální problémy současného světa pomáhá žákům orientovat se ve světě v oblasti politické, ekonomické či ekologické. Učí je porozumět událostem, analyzovat jejich příčiny a hledat jejich historickou kontinuitu.

K výuce se používá ve značné míře internet, denní tisk, encyklopedie, práce s mapou historickou i současnou, s časopisy, které analyzují politicko–ekonomické problémy, s filmy a televizí. Důraz je kladen na skupinovou práci a na rozvíjení schopnosti pochopení příčiny problému a chápání souvislostí. K vyučování je využívána odborná učebna dějepisu a zeměpisu a počítačová učebna.

Předmět je dotován dvěma hodinami týdně.

Při klasifikaci předmětu jsou zohledňovány tyto faktory:

- skupinová práce – zapojení a aktivita
- schopnost analýzy problému a vyjádření vlastního názoru
- snaha o získávání vlastních informací a jejich přenos ostatním
- vytváření projektů

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení

- vyhledávání a třídění informací
- aplikace vědomostí z jiných předmětů

Kompetence k řešení problému

- využití různých zdrojů informací, jejich třídění
- schopnost kritického pohledu
- obhájení svých názorů a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- schopnost argumentace
- aktivní zapojení do diskuse
- jasné vyjádření svého názoru
- uplatnění asertivního jednání

Kompetence sociální a interpersonální

- respektování názoru ostatních
- aktivní účast v diskusi
- rozvíjení zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- vytvoření negativního postoje k válce, xenofobii, rasismu, náboženské nesnášenlivosti
- přijímání modelu demokracie a respektování občanských práv

Kompetence pracovní

- vytváření vlastních komentářů k událostem
- prezentace výsledků samostatné práce

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti z dějepisu a zeměpisu - pochopí souvislosti - umí vyhledat patřičné informace 	<p>Proměny světa na počátku 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpad komunistického bloku - změny na mapě Evropy - rozpad států (ČSR, Jugoslávie) x sjednocování (Německo) - kořeny těchto změn v historii 	<p>D 9</p>
<ul style="list-style-type: none"> - hledá příčiny válek v historii - zná vznik velkých náboženství a jejich vliv na světové dění - pochopí souvislost mezi ekonomickým a sociálním vývojem - vytvoří si negativní vztah k rasismu a xenofobii 	<p>Intersociální konflikty</p> <ul style="list-style-type: none"> - válečné – Jugoslávie, Blízký východ, Afrika, Afganistán - válka a náboženství, střet křesťanství a islámu , jejich historie - ekonomické – bohatý Sever a chudý Jih, příčiny zaostalosti rozvojových zemí, současné následky kolonialismu - zadluženost rozvojových zemí - sociální konflikty ve vyspělých zemích - nezaměstnanost - přistěhovalectví, projevy xenofobie a rasismu 	<p>PT - MKV - respekt k jiným kulturám</p> <p>Z 6, 9 - mapa světa, světadíly</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si vliv lidské činnosti na přírodu - zjišťuje možnosti odstranění negativních zásahů člověka na životní prostředí - pozná úlohu ekologických organizací 	<p>Přírodně sociální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - populační exploze a přelidnění rozvojových zemí - nízká porodnost v Evropě a Severní Americe - nedostatek pitné vody a potravin ve třetím světě - vyčerpávání zdrojů surovin, hledání a užití alternativních zdrojů - ochrana životního prostředí a úloha státu a ekologických organizací 	<p>PT - EV - zásahy člověka (negativní i pozitivní) v přírodě</p> <p>Z 7, 9 – Afrika, Asie</p> <p>Ch 8 - suroviny</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří si pocit solidárnosti s chudými lidmi a sociální citění - uvědomí si obrovské rozdíly mezi vyspělými zeměmi a třetím světem - ocení možnosti vzdělání v Evropě a systém demokracie - vědomě odsoudí porušování lidských práv ve světě, terorismus ve všech podobách - negativně se staví k drogové závislosti 	<p>Antroposociální problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - epidemie, nové nemoci, AIDS v Africe - nedostatečná lékařská péče v chudých zemích, pomoc vyspělých států - civilizační choroby, jejich souvislost s životním stylem vyspělých zemí - ngramotnost (Afrika, Latinská Amerika, některé asijské země) - nedostupnost vzdělání ve třetím světě - drogová závislost, drogové kartely - dětská práce - porušování lidských práv (Čína, Severní Korea) - terorismus, jeho formy a projevy 	<p>VO – 7, 8 – závislosti VZ – 8 – drogy, civilizační choroby</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí nutnost existence mezinárodních organizací a jejich činnost - dokáže vysvětlit úlohu ČR v mezinárodním měřítku ve všech oblastech 	<p>Snaha o mezinárodní řešení konfliktů</p> <ul style="list-style-type: none"> - společný boj proti kriminalitě a terorismu - společné postupy v rámci EU a NATO - úloha OSN a organizace UNESCO - summity nejvyspělejších zemí G 8 - činnost světové zdravotnické organizace WHO <p>postavení naší republiky v mezinárodních organizacích, naše úloha v současné Evropě</p>	<p>PT – VDO – postavení občana v demokratické společnosti</p> <p>D 9 – svět na konci 20. století</p>

VÝTVARNÉ TECHNIKY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Výtvarné techniky rozšiřují předmět výtvarná výchova. Jedná se o nepovinný předmět v 6. - 9. třídě, který je součástí oblasti Umění a kultura. Umožňuje žákům s hlubším zájmem o výtvarnou tvorbu detailnější seznámení s širokou oblastí tradičních i netradičních výtvarných technik. Seznamuje i s novými výrazovými prostředky, které souvisí s rozvojem vědy a techniky.

Vedle praktického osvojení výtvarných postupů a technik předkládá i složku teoretickou, zaměřenou na orientaci ve výtvarné kultuře.

Žáci mají pro náročné práce dobré podmínky ve specializované učebně výtvarné výchovy. Škola je vybavena keramickou pecí, což umožňuje široké uplatnění keramických technik v modelování. Menší grafický lis poskytuje možnost tisku z výšky i z hloubky.

Vzhledem k charakteru výtvarné práce je pro výuku předmětu zvolena dvouhodinová dotace.

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- možnost volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vnímání estetického prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchylování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a podpora jeho zájmů

Kompetence pracovní

- osvojování výtvarných technik
- užitečné pracovní návyky (organizace pracovního místa, dodržení pracovního postupu)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

VÝTVARNÉ TECHNIKY

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
		PT – OSV - Kreativita
uvědomuje si souvislosti mezi námětem, mezi řešenými výtvarnými otázkami a mezi variantami zvolených výtvarných technik	přehledy materiálů, nástrojů a výtvarných postupů, technologický rozhled	
přirozeně objevuje postupy a techniky, pro které má nejlepší dispozice, srozumitelně vyjadřuje výtvarný záměr	typy vizuálně obrazných vyjádření, rozlišení, výběr a uplatnění při vlastní tvorbě	PT – OSV – sebezpoznání a sebezpojetí
experimentuje, kombinuje, zkouší nalézt výraz odpovídající jeho představám, sleduje zpětně reakce na materiál	vědomé vnímání a uplatňování mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů	PT – OSV – sebezpoznání a sebezpojetí
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklé na základě vztahu zrakového vnímání k ostatním smyslům, uplatňuje je v plošné, objektové i prostorové tvorbě	kompozice, tvar, objem, statika, dynamika Reflexe a vztahy zrakového vnímání k ostatním smyslům	PT – OSV – Sociální rozvoj – komunikace
rozpoznává specifickou různost vizuálně obrazných vyjádření současnosti i minulosti, uplatňuje jejich prostředky při vlastní tvorbě	typy a smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	PT – MKV – kulturní diference
porovnává na příkladech z dějin výtvarné kultury různé interpretace obrazného vyjádření	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	PT – VEG – objevujeme Evropu a svět

ANGLICKÁ KONVERZACE

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Nepovinný vyučovací předmět Anglická konverzace navazuje na předmět Anglický jazyk a je nabízen žákům vyšších ročníků v rozsahu dvě hodiny týdně.

Pro výuku využíváme jazykovou učebnu, kde je interaktivní tabule, audio zařízení a počítač s připojením na internet.

Žáci si rozšiřují základní slovní zásobu, především poslechem a četbou textů, vyprávěním, doplňováním do neúplného textu a rozhovory. Seznamují se s realitami a kulturou anglicky mluvících zemí. K tomu využíváme zapůjčené knihy a DVD z knihovny Olomoucké Britské rady.

Rozšířené vyučování anglickému jazyku poskytuje živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Ve vyučovacím předmětu Anglická konverzace využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Mezipředmětové vztahy

- spolupráce a vzájemná pomoc s vyučujícím německého jazyka, českého jazyka, zeměpisu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ANGLICKÁ KONVERZACE – 8. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>Unit 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: countries and nationalities - <u>speaking</u>: talk about yourself , talk about your class - <u>listening</u>: a student meeting a teacher asking for help - <u>reading</u>: read an e-mail - <u>pronunciation</u>: sounds (the alphabet) , asking for help <p>Unit 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: technology , personal things , adjectives - <u>speaking</u>: talk about possessions , give opinions about technology - <u>listening</u>: a radio advert , a teacher and a student in a lesson - <u>reading</u>: <i>The Tech Shop</i> advert write a message - <u>pronunciation</u>: word stress , listening for information words (describing an object) <p>Unit 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: noun groups , telling the time , leisure activities - <u>speaking</u>: talk about how you get to school , say what you like / don't like , talk about a friend / family member - <u>listening</u>: someone talking about home and work , a telephone survey about transport , people talking about their free time - <u>reading</u>: <i>Workers of the world</i> write about a friend's activities <p>Unit 4</p>	<p>Z 6. roč. – Světadíly , anglicky mluvící země</p> <p>PT – VEG -Evropa a svět nás zajímá</p> <p>ČJ 6.roč. - číslovky, podmět, přísudek</p> <p>ČJ 6. - 9. roč. – vyprávění , dopis , popis</p> <p>VO 7. roč. - rodina , škola , přátelé , spolužáci , zájmy a povinnosti</p> <p>PT – MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské vztahy - Kulturní diference <p>PT – MV</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

- vocabulary: daily routines , days , months and seasons , time phrases with prepositions , families
- speaking: describe a typical day , talk about reading habits, talk about your family / friends
- listening: someone describing their day , a woman talking about her family
- reading: *Who reads most? Where do people read?*, write about a family member
- pronunciation: sounds / δ / and / θ / , weak forms (people asking about times and dates)

Unit 5

- vocabulary: breakfast food , food , adjectives
- speaking: talk about your breakfast , talk about your favorite café / restaurant , role play in a restaurant
- listening: people describing restaurants , a customer ordering food
- reading: *Round the Word at 8.00 a.m.* , bars , cafés , and restaurants in Britain , write about breakfast time

Unit 6

- vocabulary: tourist places , past time phrases , verb + noun collocation
- speaking: describe a day out , talk about last weekend ,
- listening: people talking about last weekend
- reading: *I'm a guide* , weblogs , write a weblog about last weekend
- pronunciation: sounds / ʒ /

ANGLICKÁ KONVERZACE – 9. ROČNÍK

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<p>Unit 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: getting around , prepositions of place , <i>come and go</i> , <i>bring and take</i> , directions - <u>speaking</u>: talk about getting lost , talk about a lifestyle , questionnaire , give directions in a building - <u>listening</u>: someone describes eating lost , asking for information and directions - <u>reading</u>: <i>truestories.com</i> : <i>Excuse me , where's Paris?</i> <i>Excuse me , where's Bath ?</i> write directions in your building - <u>pronunciation</u>: sounds / S / / tS / and / dž / <p>Unit 9</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: numbers , money, hotels - <u>speaking</u>: exchange information about youth hostels , invent your perfect hostel , talk about a hotel you know , role play booking a room - <u>listening</u>: numbers , asking about a hotel and booking a room - <u>reading</u>: <i>Youth Hostels</i> : <i>Frequently Asked Questions</i> , <i>Youth hostels advert</i> , write an e-mail to your family <p>Unit 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>vocabulary</u>: action verbs , parts of the body , common phrases - <u>speaking</u>: talk about babies you know , invent a quiz and ask your questions , discuss a questionnaire about helping people 	<p>PT – OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy - Poznávání lidí <p>PT – MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturní diference - Lidské vztahy <p>PT – EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí <p>TV 6-9 aktivní životní styl</p> <p>Z 6-9 anglicky mluvící země , turismus</p> <p>VZ – nemoci a úrazy</p> <p>RV 7 - rodina</p>

- listening: people talking about babies , answers to a quiz , people offering help in different situations
- reading: *Watch your baby grow ! To help or not to help?*, write an e-mail request for help and reply
- pronunciation: sounds and spelling / u / , / u: / , / ə /

Unit 11

- vocabulary: shops and products , adjectives
- speaking: talk about bikes / motorbikes , give opinions , recommend places in your country
- listening: a radio travel show , people recommending places in New York
- reading: *Quicker than a car?*, correcting spelling mistakes

Unit 12

- vocabulary: clothes , telephoning
- speaking: talk about your friends , talk about a painting , discuss mobile phones , role play phone conversations
- listening: someone talking about their friends , phone conversations
- reading: *The luncheon of the boating party* , complete a phone conversation , write phone messages
- pronunciation: consonant groups

Unit 13

- vocabulary: verb + preposition , kinds of film
- speaking: talk about plans to live abroad , role play : inviting people to the cinema
- listening: someone inviting a friend to see a film , making plans to meet
- reading: *Get a new life* , film

	adverts , complete an application form	
--	--	--

SPORTOVNÍ HRY

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Sportovní hry jsou rozšiřující formou pohybového učení a pohybových činností žáků. Jsou nabízeny s dotací dvou hodin týdně a se specifickým zaměřením na úpolové sporty a míčové hry. Jsou zdrojem poznatků z oblasti zdravotního, rekreačního i sportovního využití pohybu v rámci školy nebo i mimo školu. Vyučovací hodiny jsou realizovány v tělocvičně a na hřišti.

Předmět sportovní hry zahrnuje průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů, praktická etika, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygienu, sebepoznání a seberegulace

Enviromentální výchova - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na lidské zdraví

Vzdělávací obsah předmětu sportovní hry je rozdělen na tři tematické okruhy (**Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení**). Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v rámci průběhu školního roku.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím...
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností...
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- ovládání pohybových dovedností
- znalost a provádění cviků vedoucích ke správnému držení těla
- ovládání relaxačních a kompenzačních cvičení
- uspořádání vlastního pohybového režimu

Kompetence k řešení problémů

- zhodnocení vlastních výsledků a napravování chyb
- řešení problémů na základě získaných informací
- samostatné rozhodování a řešení problémových situací
- korekce chybného řešení problému

Kompetence komunikativní

- uplatnění pozitivní komunikace při hře
- respektování osobnosti při hře
- pojmenování osvojované činnosti
- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence
- dohodnutí se na spolupráci a jednoduché taktice

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel Fair-play
- respektování osobnosti při herních činnostech
- posuzování pravidel jednotlivých her
- znalost významu zdravého životního stylu
- uvědomění si významu sebeobrany
- práce v družstvu a pro družstvo

Kompetence občanské

- uplatnění vhodného a bezpečného chování v tělovýchovných činnostech
- pomoc druhým
- předvídání možnosti nebezpečí úrazu
- ovládání základů první pomoci

Kompetence pracovní

- zhodnocení vlastních výsledků
- zdokonalování výkonů
- znalost řádu tělocvičny
- uvědomění si významu bezpečnosti v tělovýchovných činnostech

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

SPORTOVNÍ HRY

VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> -usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti -zná a provádí cviky vedoucí k správnému držení těla -ovládá relaxační a kompenzační cvičení a chápe jejich význam -uplatňuje vhodné a bezpečné chování -zná význam zdravého životního stylu -dovede pojmenovat osvojované činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Průpravná cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti Cvičení na přípravu organismu před různými druhy pohybových činností Strečink 	<p>Činnost ovlivňující zdraví-zdravotně orientovaná zdatnost a prevence</p> <p>PT OSV-rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita</p> <p>PT MKV-lidské vztahy</p> <p>VO9-životní perspektivy</p> <p>VO9-boj proti stresu, citový život</p>
<ul style="list-style-type: none"> -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence -při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti -rozpozná problém a řeší ho -umí vybrat a demonstrovat vhodné cviky -umí spojit jednotlivé cviky do logického sledu 	<ul style="list-style-type: none"> Vedení jednoduchých pohybových činností - rozcvička, relaxace a protahování svalstva po cvičebním výkonu Organizace části vyučovací hodiny na dané téma (kondiční, strečinkové...) 	<p>Činnost podporující pohybové učení-komunikace</p> <p>PT OSV-psychohygiena, kreativita</p> <p>PT MKV-lidské vztahy</p> <p>PT MV -stavba mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> -dovede zvládnout své chování v rámci bezpečnosti -je schopen používat herních kombinací při utkání -dokáže rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka -je schopen pochopit role v družstvu a jedná při hře v duchu FAIR PLAY -dokáže se orientovat mezi sporty -je schopen se vhodně a bezpečně chovat a předvídat nebezpečí úrazu -je schopen řídit utkání pískáním 	<ul style="list-style-type: none"> Kopaná - přihrávky, činnost jednotlivce, herní kombinace, herní systém, hra Odbíjená - přihrávky, podání, základy herní spolupráce-příjem podání-rozehrávka-útok, základní herní systém Košíková - činnost jednotlivce, přihrávky, spolupráce hráčů, základní herní kombinace, herní systém 2-1-2, hra podle pravidel Různé soutěživé hry s míčem 	<p>PT OSV-seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p>

<p>-zvládá herní činnosti jednotlivce a kombinace, a tvořivě je aplikuje ve hře a v soutěžích</p> <p>-zvládá základy systému hry, chápe svou roli hráče v konkrétním herním systému</p>		
<p>-uvědomuje si význam sebeobrany</p> <p>-dovede pojmenovat osvojované činnosti</p> <p>-uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech</p> <p>-respektuje osobnosti</p> <p>-dovede vyhodnotit oprávněnost sebeobrany a je si vědom důsledků zneužití nabytých dovedností</p>	<p>Průpravné úpoly - přetahy, přetlaky, pády, obrana proti škrcení, úchopům zápěstí</p> <p>Úpolové hry</p> <p>Kickbox, sebeobrana, karate - základy úderů, kopů, specifická kondiční průprava, rozvoj spec. kloubní pohyblivosti</p> <p>stínování, boxovací pytle, technika vykrývání úderů, kopů</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-úpoly</p> <p>PT OSV-seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, morální rozvoj</p> <p>PT MKV-lidské vztahy</p>
<p>-uvědomuje si význam bezpečnosti v těl. činnostech</p> <p>-uvědomuje si význam bezpečnosti při hře</p> <p>-dokáže pracovat v družstvu a pro družstvo</p> <p>-při vzájemné komunikaci respektuje osobnosti</p> <p>-umí řešit problém na základě získaných informací</p> <p>-umí se samostatně rozhodnout</p> <p>-řeší problémové situace</p> <p>-je schopen pomáhat druhým</p>	<p>Softbal-odpały, házení a chytání softbalového míče, hra, taktika</p> <p>Florbal-činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, herní systém, hra podle konkrétního herního systému</p> <p>Minikopaná - činnost jednotlivce, přihrávky, herní kombinace, herní systém, hra</p> <p>Badbington-základní údery, podání, základy pravidel hry, hra 2 na 2, hra 1-1</p>	<p>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností-míčové hry</p> <p>PT OSV-seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, morální rozvoj</p> <p>PT MV-lidské vztahy</p>

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Učí zpracovávat, vyhodnocovat a využívat podněty, které přicházejí z okolního světa v mediálním podání, správně vyhodnocovat vztah k realitě, učí upevňovat sociální vztahy, utvářet zdravý životní styl a rozvíjí estetické a emocionální vnímání, což je předpokladem správného rozvoje osobnosti.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Mediální výchova je sestavena jako předmět s dvouhodinovou týdenní dotací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- rozvíjení čtenářské gramotnosti
- vyhledávání informací v souvislosti s porozuměním textu
- rozvíjení zájmu o alternativní zdroje informací
- využívání médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času

Kompetence k řešení problémů

- uvědomělé vyhledávání a třídění informací
- zdokonalování práce s informacemi z různých zdrojů
- vyhledávání netradičních cest řešení problémů

Kompetence komunikativní

- procvičování vhodné komunikace se spolužáky i ve společnosti / mimo školu /
- rozpoznání manipulativního záměru a jeho odmítnutí vhodným způsobem
- využití práce s webovými stránkami školy
- příprava relací do školního rozhlasu

Kompetence sociální a personální

- chápání významu týmové práce, respektování názoru druhých
- rozvíjení citu pro zodpovědnost – pozitivní ovlivňování okolí

Kompetence občanské

- vědomé odmítnutí lhostejnosti a vandalismu
- rozvíjení analytického přijímání mediálních sdělení a vytvoření kritického odstupu
- osvojování základních poznatků o společenské roli současných médií

Kompetence pracovní

- uvědomování si možností svobodného vyjádření vlastních postojů
- prohlubování objektivního sebehodnocení
- směřování k profesní orientaci

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>ŽÁK :</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se se základními pojmy - získává přehled o různých typech médií, jejich fungování a zaměření - přemýšlí nad vlastním příjmem informací z jednotlivých druhů médií 	<p>Komunikace, masová komunikace Historie komunikace Proces masové komunikace</p>	<p>PT – OSV – rozvoj schopností... -mezilidské vztahy VO – 6. – 8. roč.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - poznává různé typy periodik, hodnotí způsob podání informací - učí se vyhodnocovat a rozlišovat informace od vědeckých přes populární až k bulvárním -učí se rozlišovat reklamu a běžné informace o světě kolem 	<p>Žurnalistika a žurnalistické žánry Specifické znaky žurnalistiky</p>	<p>PT – OSV - komunikace JČ – sloh – 8., 9. roč. Cizí jazyk</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zamýšlí se nad vlastním výběrem tisku -vybírání a hodnotí příklady jednotlivých útvarů v současném tisku -sleduje příklady stavby a uspořádání mediálních sdělení /srovnání titulních stran deníků ... / -vytváří samostatné žánry inspirované životem školy /města.../ -učí se organizovat práci v realizačním týmu 	<p>Typy mediálních obsahů Zpravodajství Publicistické žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> -fejton -glosa -interview -kritika -recenze -reportáž -úvaha 	<p>PT – OSV – občan, občanská spol. a stát VO – 6. – 9. roč</p> <p>PT – VEG – Evropa a svět ... JČ – sloh - 6. – 9. roč. Cizí jazyk Z, Inf. – 7., 6., roč. APS – 8. roč. VO – 8. – 9. roč.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - poznává rozdíly mezi jednotlivými médii / tištěná, elektronická, multimédia / - přemýšlí nad vlastním příjmem informací z jednotlivých druhů médií -vnímá vliv médií na úroveň kultury a společenského dění 	<p>Média a jejich funkce -informační, zábavní, politická funkce Tištěná média Elektronická média Multimédia</p>	<p>PT – MkV – kulturní diference VO – 8., 9. roč. APS – 8. roč. Inf. – 6.,7.roč. Dig.tech. – 8.roč.</p>

<p>-učí se i nadále vyhodnocovat a rozlišovat informace od vědeckých přes populární až k bulvárním</p> <p>-učí se zaujímat kritický postoj ke komerčně zaměřeným projevům médií</p> <p>-chápe vliv reklamy</p> <p>-samostatně vytváří reklamní slogany se zaměřením na práci školy</p> <p>-chápe pojem etika ve vlastní práci</p>	<p>Média a reklama</p> <p>Cíle a typy reklamy</p> <p>Vliv médií na děti a jejich vývoj</p> <p>Etika v žurnalistické práci</p>	<p>APS, VO, VZ – 8. – 9. roč.</p> <p>JČ – sloh – 8. – 9. roč</p> <p>PT – EV – lidské aktivity</p> <p>A problémy ...</p> <p>VP – 8. – 9. roč.</p> <p>Př</p>
<p>-uvědomuje si nebezpečí uveřejňování osobních údajů na inter. síti</p> <p>-používá základy bezpečnosti při práci na internetu</p>	<p>Nová média</p> <p>Internet</p> <p>Nebezpečí sociálních sítí</p>	<p>PT – OSV – kreativita</p> <p>Inf. – 6.,7. roč.</p> <p>Dig.tech. – 8.-,9. roč.</p>

FINANČNÍ GRAMOTNOST

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět finanční gramotnost je zařazen mezi povinně volitelné, nově mezi nepovinné předměty. Vede žáky k uvážlivému hospodaření s penězi, seznamuje se základními pojmy z oblasti financí a zaměřuje se i na společenský dopad špatného hospodaření.

ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Finanční gramotnost je sestavena na rozsah dvě vyučovací hodiny týdně. K výuce se využívá počítačová učebna, práce s internetem, exkurze (banka, pojišťovna).

ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává informace na internetu, třídí je a zpracovává, vytváří tabulky a grafy
- objektivně zhodnotí svoje znalosti a dovednosti

Kompetence k řešení problému

Žák:

- v určitých případech využije znalostí a postupů z matematiky k řešení finančního problému
- obhájí svoje řešení, konfrontuje je s ostatními, hledá nejvhodnější postup

Kompetence komunikativní

Žák:

- své výsledky i výsledky práce ve skupině umí prezentovat ostatním
- přečte a analyzuje různé dokumenty, zákony, smlouvy a vyhledává z nich podstatné
- věcně argumentuje, obhájí svůj názor před ostatními

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účastní se práce ve skupině debaty v rámci třídy
- snaží se o aktivní diskusi s rodiči
- respektuje názor ostatních, ale umí obhájit vlastní řešení

Kompetence občanské

Žák:

- seznamuje se s principy hospodaření v rámci ČR, se státním rozpočtem a sociálním systémem

Kompetence pracovní

Žák:

- orientuje se v otázkách souvisejících s formami podnikání
- plní si povinnosti ve výuce

FORMY PRÁCE

- individuální i skupinová
- celotřídní debaty
- hry – případové studie, křížovky, rébusy apod.
- práce s tiskem, televizí, s internetem
- práce na PC – tabulky, grafy, prezentace
- vlastní i skupinové projekty
- exkurze – banka, úřad práce, pošta, firma, obchod

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

FINANČNÍ GRAMOTNOST

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hmotné a duševní vlastnictví - uvědomí si nutnost ho chránit - umí zjistit vlastníka rozliší druhy bydlení 	<p>Majetek a majitelé, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - hmotné a duševní vlastnictví - ochrana osobního vlastnictví, - nebezpečí a trestnost „pirátství“ - co komu patří - formy bydlení 	<p>VO 7 – majetek, vlastnictví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dělby práce : v rodině, ve firmě, ve státě, mezi státy - vysvětlí výhody dělby práce - ví, co znamená HDP - porovná úlohu výroby, obchodu a služeb 	<p>Dělba práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - domácnost a dělba práce - mezinárodní dělba práce a ČR - HDP, jeho vytvoření a význam - praktické příklady dělby práce (hotel, stavba, výrobná) 	<p>VO 9 – stát a hospodářství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad vstupu a výstupu domácnosti a firmy - rozezná druhy živností - pochopí pojem právnická osoba 	<p>Ekonomika, zboží, služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - vstupy a výstupy domácnosti - koloběh zboží a služeb - živnosti - akciové společnosti, společnost s ručením omezeným, OSVČ, exkurze do firmy 	<p>VO 9 – stát a hospodářství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy nabídka a poptávka - chápe dvojí vliv reklamy - vyjmenuje druhy slev - zná termín záruční doba a způsoby řešení reklamace 	<p>Ceny, tržní hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídka a poptávka - změna ceny - reklama a její dopad - letáky, slevy - záruční doba, reklamace 	<p>PT – OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

FINANČNÍ GRAMOTNOST

VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, POZNÁMKY
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše své zacházení s penězi - pozná funkci banky - vysvětlí hotovostní a bezhotovostní placení - zná použití debetní a kreditní platební karty 	<p>Hotovostní a bezhotovostní platby</p> <ul style="list-style-type: none"> - směna zboží - ochranné prvky bankovek - platební karty - internetové bankovníctví - různé způsoby placení - placení na poště, inkaso 	<p>PT – OSV – Rozvoj schopností poznávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci banky - zná pojem inflace a její vliv na hodnotu peněz - vysvětlí pojmy : úvěr, leasing, úspory, investice 	<p>Nakládání s penězi</p> <ul style="list-style-type: none"> - termínovaný vklad - podílový fond - aktiva a pasiva - úrokové sazby - inflace - úvěr, RPSN - pojištění 	<p>M 7 – procenta, úrok</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí příjmy a výdaje státu - uvede příklady dávek od státu pro občany - objasní pojmy vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet - pochopí tvorbu ceny 	<p>Daně, veřejné rozpočty, DPH</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje příjmů z veřejných rozpočtů - sazba DPH - typy rozpočtů, výnosy z daní - český sociální systém 	<p>OV 9 – stát a hospodářství</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí hospodařit se svými penězi - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - zváží nezbytnost výdajů 	<p>Oběh peněz</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjmy a výdaje domácnosti - spotřební koš - hrubá a čistá mzda - dluhová past - koloběh peněz v ekonomice - hotovostní a bezhotovostní převody 	<p>M 9 – statistika, diagram</p> <p>OV 8 – člověk a právo</p>